B103/C129/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, JUNE 3, 1987.

PS Form 3526 JUN 15 1987

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 23 — SESTDIENA, 1987. GADA 6. JŪNIJS — 36. GADS — SATURDAY, JUNE 6, 1987.

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 1.25 DOL.

Jānis Muchks

Pārsteigumi Minsteres dziesmu dienās

Pēdējās nedēļas šo rindu rakstītājam bija iespēja atrasties dažādās pilsētās un Dziesmu svētku izpildītāju mēģinājumu vietās. Redzot un dzirdot, kas Minsterē svētku viesus gaida, gribas teikt: jūs, kas te būsit — gatavojieties atrast daudzas negaidītas ,,pērles''; jūs, kas nedomājat te būt — vēlāk, dzirdot par notikušo, noteikti nožēlosiet! Te pie tam ir mazāk runa par tā sauktajiem lieliem sarīkojumiem — kopkora koncertu un tautas deju lieluzvedumu. Kultūras svētku ietvaros ir gana notikšanu, ko varētu izcelt ,,centrālā'' vietā.

Uzskaiti varētu sākt ar Vācijas Latviešu kamerkori ,,Dūdas'' (kas Frankfurtē vācu koru sacensībās nupat izpelnījās pirmo godalgu) izpildīto ,,Dievs, Tava zeme deg!''. Jaunās balsis, jaunie solisti, Lūcijas Garūtas mūzika un Andrēja Eglīša vārdi Hamburgas ,,ģenerālmēģinājumā'' klausītājiem sagādājušas ,,trīsas un mitras acis''.

To var turpināt ar ,,Raibo cimdu'' mēģinājumā saklausīto un redzēto sadziedāšanos — te latviešu folklora pasniegta jaunā un svaigā veidā. Un varam iedomāties tās sajūtas, kad arī publika dziedās līdz...

Jāpiemin teātru festivāls šī vārda burtiskā nozīmē: **trīs ansambļi, piecas lugas!** Abas Stokholmas grupas drudžaini mēģina Jura Rozīša pārstrādājumā ,,Lolitas brīnumputnu'' (liekas, ka Jura un Māras Rozīšu māka arī klasiķos rast ko jaunu, vairs nav jāapraksta) un Lilijas Spriņģes režijā ,,Sešus mazus bundziniekus'' ar jaunu Gunāra Zvejnieka mūziku (būs interesanti dzirdēt Juri Kronbergu dziedot!). Turpat jau profesionālās Sidnejas un Sanfrancisko teātra izrādes varam gaidīt ar ne mazāku interesi.

Atsevišķi ir jāpiemin Andreja Jansona un Nujorkas kora tiešām lielā uzdrīkstēšanās angažēt internacionāli pazīstamo Nirnbergas filharmonijas orķestri un atskaņot sen nedzirdētos Alfrēda Kalniņa ,,Saliniekus'' — retu pērli mūzikās un operas mīļotājiem.

Uzskaite turpināma ar mūsu koncertslavenībām: Pauli Berkoldu, Gunu Kurmi, Rasmu Lielmani, Brigitu Miezi, Artūru Ozoliņu, Ileānu Pētersoni. Kaut arī šie vārdi runā paši par sevi, var jautāt, kuros svētkos vēl ir bijusi šādas izlases koncentrācija? Un, ja arī ,,Saules josta'' un ,,Ķelnes Prāģeri'' ir jau veci paziņas no 1984. gada Minsteres svētkiem, tad viņu jauniestudējumi ,,velk'' jo vairāk!

Jauns un aizjūras latviešiem nepazīstams sniegums būs Andra Vītoliņa jaunatnes un bērnu mūzikālais lieluzvedums ar gandrīz 100 maziem orķestrantiem (spēlējot uz daļēji vēl neredzētiem instrumentiem).

Un pirmo reizi trimdas svētku vēsturē eksperimentālā veidā rīkosim kultūras (visplašākā nozīmē) dienu. Nosaukums ,,Kāpēc ne?'' jau liecina, ka tur gaidāmi pārsteigumi. Un atbildīgie vadītāji — Juris un Zuze Sili arī rīcības komitejai labprāt negrib stāstīt, kas tur īsti notiks. Daļēji tas gan tādēļ, ka šīs dienas galīgā programma būs zināma tikai dienu iepriekš. Gan ir noklausīts, ka tur būs stokholmiešu ,,Krēslu'' uzcelšana skatuvē, ka Ilze Zīverte lasīs dzejas par Rīgu, ka uzstāsies 2 x 2 ansambļi, ka PBLA vadība atbildēs uz tautas jautājumiem, ka pazīstami solisti un mūziķi atskaņos kaut ko ,,pavisam citu'', ka dejos Vija Vētra, ka Māra Rozīte vēl kaut ko iestudējot.

Gribas arī pieminēt ,,vieglo mākslu'' nakts stundās. ,,Čikagas Piecīši'' sen nav viesojušies Eiropā, bet nu būs. Toties Uldi Siliņu ar ,,Tu esi Minsterē, mans draugs'', sveicināsim kā reizē vecu, bet mūžam jaunu un šokējošu draugu. Bet ballei noorganizēts glūži svaigs deju orķestris — tam nav pat vēl vārda! (Ģenerālmēģinājumā Dr. Andris Kadeģis un Dr. Rolands Lappuķe dziedāja tajā solo partijas...).

Ar ko vēl varētu pārsteigt Minsteres svētku viesus? Ar zirgu (vai ēzelīšu) skriešanos zaļumballē? Ar televīzijas un radio pārraidīto atklāšanu skaistajā pils parkā, kur 3.000 palaistu balonu prasīs brīvību Latvijai? Ar Jautro odu Latviešu Centra Minsterē pagalmā (vai tas vēl būtu jāapraksta) un Minsteres krodziņiem?

Tā būs pārblīvēta, bet saturīga un latviska nedēļa. Mēs jūs sagaidīsim Latviešu Centrā — mūsu uzdrīkstēšanās brīnumā — ar Latvijas karogiem, goda vārtiem un rozēm!

Mācītāji Latvijā protestē

Pieci luterāņu mācītāji (četri no tiem Teoloģijas semināra mācības spēki) š.g. 8. janvārī nosūtījuši ,,Padomes Jaunatnes'' redakcijai vēstuli, izsakot savu sašutumu par J. Pipara (pseudonims) rakstu šai publikācijā, jo tas ceļ neslavu nesen Latvijā ordinētajam mācītājam Mārim Ludvikam. (Mācītājs M. Ludviks 1985. gada decembrī ļoti sekmīgi absolvējis Teoloģijas semināru, iegūdams teoloģijas kandidāta gradu.)

Šī gada pavasarī māc. M. Ludvika nacionālā nostāja un pretestība vietējai padomju varai radījusi valdībā neapmierinātību. Tādēļ izdevumā ,,Padomju Jaunatne'' parādījusies J. Pipara paskvila (apmelojums). Mācītāji Latvijā uzskata, ka šīs paskvilas galvenais mērķis ir izraisīt konfliktu starp garīdzniecību un ticīgajiem no vienas puses un valsts varu no otras puses. Šis J. Pipara raksts reizē kompromitē arī Latvijas ev.-lut. Baznīcas Teoloģijas semināru.

Minēto luterāņu mācītāju atbilde, kas ,,Padomju Jaunatnē'' vēl līdz šim nav parādījusies, skan sekojoši:

God. ,,Padomju Jaunatnes'' redakcija!

Mūsu vēstules iemesls ir dziļais sašutums, kuru izraisījusi J. Pipara paskvilas ,,Bada laikā velns pat mušas ēd...'' publikācija PJ 7. janv. numurā, kurā rupji tendenciozā veidā attēlota ordinētā mācītāja Māra Ludvika biogrāfija.

Kas ir demagoģija, par to šodien top plaši rakstīts, zināms arī, ko ir iespējams ,,uzbūvēt'', ar tendenci izraugoties atsevišķus faktus no jebkura cilvēka biografijas, tos apgaismojot autoram izdevīgā gaismā un pievienojot daudznozīmīgus mājienus. Mēs nelietosim Bībeles citātus, kas mums, varbūt, nav nedz autoritatīvi, nedz patīkami, bet kāda cilvēka vārdus, kurš ir pietiekami nozīmīgs visai mūsu sabiedrībai. Akadēmiķis D. Ļihačovs avīzes ,,Literaturnaja gazeta'' š.g. 1. janv. numurā raksta: ,,...mēs esam atradinājušies runāt patiesību — pilnu patiesību, bet puspatiesība ir sliktākais melu veids, jo puspatiesībā meli tiek iztēloti par patiesību, aizsegti ar daļējas patiesības vairogu''. Viens no spožākiem šāda sliktākā melu veida paraugiem ir minētā J. Pipara paskvila. Domājam, ka šādā veidā apstrādājot paša J. Pipara biogrāfiju, mēs varētu uzrakstīt ne mazāk ,,odiozu'' feļetonu.

Patlaban mūsu sabiedrību skar būtiskas pārmaiņas, kuras stingri vēršas pret demagoģiju un puspatiesībām. Diemžēl, kā rāda jūsu avīzē publicētais raksts, atsevišķi cilvēki vēl joprojām nevēlas pārkārtoties saskaņā ar jauno domāšanu. Par to pašu vairākkārt runājis arī mūsu valsts līderis M. Gorbačovs.

Kāds ir šīs rupjās paskvilas mērķis? Vai, varbūt, izraisīt konfliktu starp garīdzniecību un ticīgajiem no vienas puses un valsts varu no otras puses? Jo liela daļa luterāņu Baznīcas locekļu zin mācītāja M. Ludvika lietas ,,aizkulises'' — cienītais J. Pipar, runājiet taču pilnu patiesību, neslēpiet arī tās!

Varbūt šis raksts grib kompromitēt mūsu Latvijas ev.-lut. Baznīcas Teoloģijas semināru, kura mācību spēki mēs esam — jo nu visa republika lasa, kādi reflektanti šajā mācību iestādē var iestāties un to absolvēt (mācītājs M. Ludviks Teoloģijas seminārū ļoti sekmīgi absolvējis

(Turpinājums 20. lp.)

Baltijas tautu sēru dienas dievkalpojums ar sekojošu svecīšu gājienu.

sestdien, 13. jūnijā, pl. 19.30 St. Paula anglikāņu baznīcā, Toronto
(Bloor un Jarvis ielu krustojumā)

Nolieksim goddevībā savas galvas 14. jūnija un citu upuru priekšā:
atteiksimies no uztura 13/14. jūnijā, iedegsim svecīti sava dzīvokļa logā!

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJA KANADĀ

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 6. JŪNIJS, 23. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodota sludinājuma laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pec sludinājumu likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

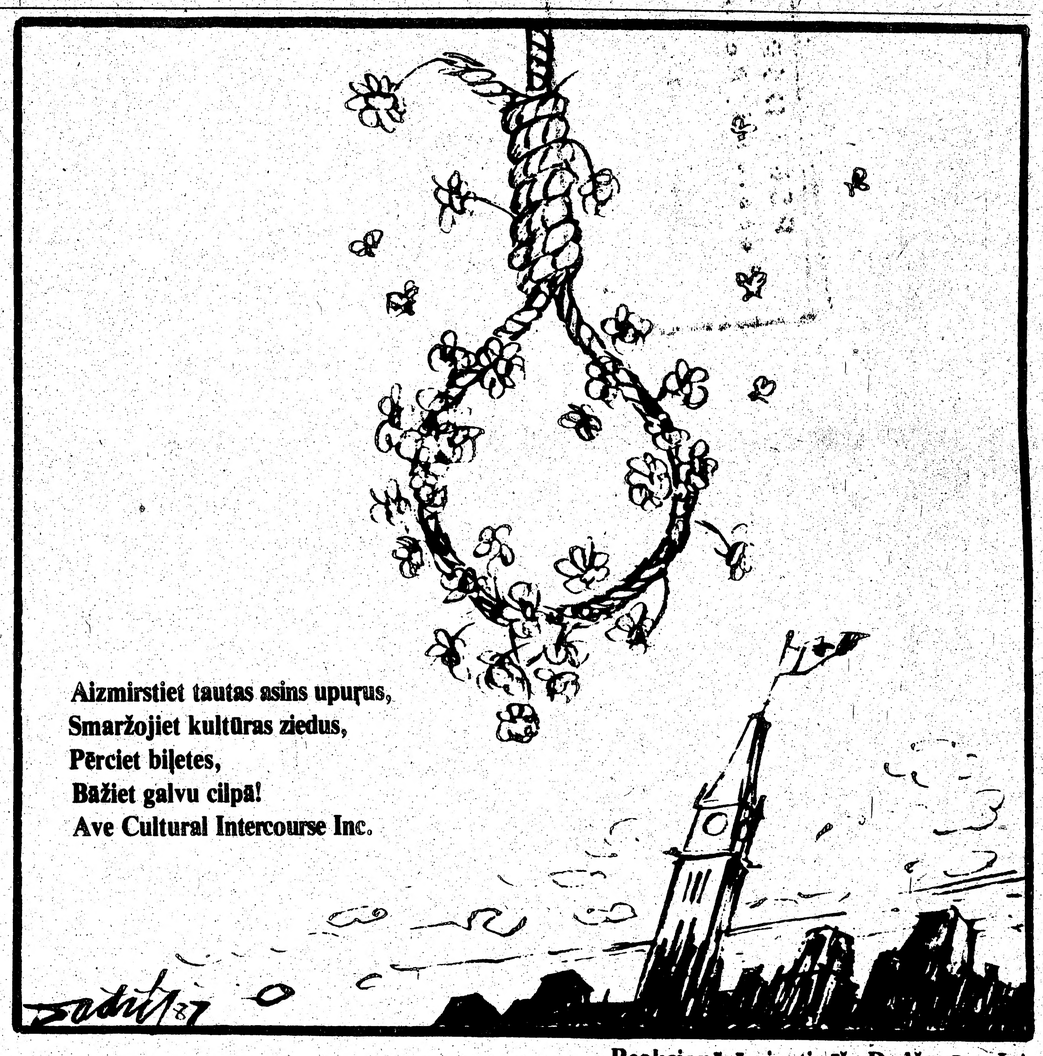

Reakcionārā vientiesīša Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Par Padomju pārmaiņām

Jautājums par izmaiņām Padomju savienībā ir aktuāls jau ilgu laiku, vēl pirms Gorbačova nākšanas pie varas. Amerikāņu starptautisko attiecību padome — tā ir sabiedriska organizācija — vēl 1982. g. sarīkoja semināru sēriju par iespējamām izmaiņām Padomu Savienībā. Zināmā mērā šo semināru rezultātā kanādiešu zinātnieks Timotijs Koltons sarakstīja grāmatu ar nosaukumu ,,Reformu dilemma Padomju savienībā.'' Pirmo šīs grāmatas izdevumu autors pamatīgi pārstrādāja jau pēc XXVII partijas kongresā. Tajā viņš analizē Gorbačova valdīšanas sākumu. (Timothy J. Colton. The Dilemma of Reform in the Soviet Union, New York, Council on Foreign Relations. First edition 1984., revised edition 1986.)

Sākumā Koltons definē sešas politiskas iespējas. Revolūcija-atra, kardināla un varmācīga iekārtas maiņa; mērena reforma — apbalvojumu un sodu sistēmas maiņa, neaizkarot centrālos politiskos institūtus un to pamatu; minimālā reforma — politiskas un administrātīvas prakses izmaiņas, bez izmaiņām režīma pamatos un sabiedriskā struktūrā; koservativisms — stāvokļa saglabāšana; reakcija — atgriešanās pie agrāk pastāvējušā stāvokļa.

Vispirms Koltons pielieto minētās definicijas, analizējot Brežņeva valdīšanas periodu. Kaut gan valdīja konservativisms, tomēr bija saredzami gan reakcijas, gan minimālo reformu elementi. Kaut kur ap 1976. g. padomju režīma Brežņeva modelis bija sasniedzis savu kulmināciju. Asāk iezīmējās tās saimnieciskas un sociālas problēmas, par kurām padomju prese daudz raksta tagad. Autors nosauc tās, informējot rietumu lasītāju par šīm problēmām.

Pēc Koltona domām, eventuālais padomju attīstības ceļš ir maz iespējams, kaut daži izteicieni, piemēram Ļigačova un Jeļcina, rāda, ka varas vīri arī ir norūpējušies par tādu iespējamību. Bet plašāko masu, vispirms krievu, neapmierinātība ir vērsta pret to, kā režīms darbojas, nevis pret pašu režīmu. Otrkārt, paša režīma iespējas vēl ir plašas. Koltons uzskata, ka maz iespējams ir arī radikālu reformu variants, kaut vai pēc Čechoslovākijas parauga. Ir vajadzīga demorkātiska tradīcija, bet tā Krievijā ir ļoti vāja. Turklāt radikālas reformas draud ar destabilizāciju attiecībās ar Austrumeiropas zemēm un savienotajām republikām: radikālām reformām traucē Maskavas bailes par savas impērijas integritāti.

Konservativisms un minimālās reformas parādīja sevi par bezperspektīvām jau Brežņeva laikos, bet atgriešanos pie Staļina metodēm Koltons uzskata pašreizējos apstākļos par nepiespējamu. Tātad paliek vienīgais ceļš — mērenās reformas, tālāk ejošas nekā Brežņeva laikos, bet mērenākas nekā plānoja Dubčeks. Reformas sistēmas ietvaros, bet nevis sistēmas reformēšana, reformas no augšas, pēc vadības ierosinājuma, nevis masveidīga spiediena no tautas puses rezultātā. Tirgus attiecību elementu izmantošana, nevis saimniecības pārveidošana uz tirgus attiecību pamata... Bet arī mēreno reformu ceļš padomju apstākļos ir grūts. Ir neizbēgams konflikts starp reformu mērķiem un līdzekļiem. Pat demokratizācija ir panākama padomju sistēmā tikai ar autoritārām metodēm, bet saimniecības decentralizācija pēc principa ,,pavēlu izrādīt iniciatīvu''. Vēl sarežģītāks ir jautājums par tautas gaidām un vēlmēm, kas var izrādīties lielākas nekā pārkārtojamās tautas saimniecības iespējas. Turklāt pārkārtošana nevar neizsaukt sociālās nevienlīdzības un ienākumu starpības palielināšanos pašu darbaļaužu vidū. Vienlīdzības mīts var izrādīties nopietns šķērslis pārkārtošanās ceļā.

Zināmu laiku Gorbačovs varēs virzīties uz priekšu savā politikā, izmantojot padomju īstenībā tik svarīgu simboliku, šoreiz ,,pārkārtošanas un paātrinājuma'' saukļus. Ja 90-to gadu sākumā Gorbačovs nespēs reāli panākt labumu no savas ,,pārkārtošanās'', nespēs izmantot saimniecībā tirgus attiecību elementus un attīstīt politiskas maiņas, tad, raksta Koltons, ļoti iespējams, ka vēl viena vadoņa laikā ar viņa nerealizēto programmu režīms pārdzīvos kārtējo krīzi. Tad paši ekstremālie varianti — staļinisms, revolūcija vai radikāla reforma — neizskatīsies tik neiespējami, kā tagad.

Lasītaju vēstules

LŪGŠANAS UZKLAUSĪTAS

Mūsdienās daudzas kristīgas baznīcas aizlūdz par cilvēku bēdām. Un Dievs daudzus dziedina un brīnišķi palīdz. Arī manā dzīvē tas notika.

Man bija dzīves ceļā nospiedoši notikumi. Par mani aizlūdza. Notika, ka pirms vieniem Ziemsvētkiem man dzīvoklī piestājās Dieva eņģelis. Viņš runāja uz mani un man palīdzēja. Es ieguvu mieru nemiera vietā un prieku sirdī. Es saņēmu arī Sv. Garu un dzirdēju Viņa balsi. Sv. Gars man uzlicis pienākumu latviešu draudzē to stāstīt. Ar šo laikrakstu es varu pilnīgāk to izdarīt, ko Dievs man uzlicis. ,,Lieli pulki gaida Manu mūžības evaņģeliju. Viņiem jāsaņem zināšanas par Manu mīlestību Golgātā, Manu augšāmcelšanās spēku, brīvību visiem, kas Mani pieņem kā Kungu Jēzu Kristu, visuspēcīgā Dieva Dēlu.''

L. Stirna
Toronto, 927-9880

APLAMS PAGASTS

Saņemot Latvija Amerikā 14. marta 11. numuru ar novēlošanos un apskatot 4. lappusē foto uzņēmumu un aprakstu, pēc manām domām tas ir nepareizs. Esmu pats no Limbažu rajona, Liepupes pagasta, un tādu *Lielupi* tajā rajonā nezinu un neesmu dzirdējis. Ir gan *Liepupe*, kas iztek no Liepupes ezera un ietek jūrā. Pēc tā uzņēmuma skata es domāju, ka tas ir vecais lielceļš, kas gāja no Rīgas, Saulkrastiem uz Duntes un Liepupes pagastiem pāri Liepupītei uz Salacgrīvu un Ainažiem. Tagad tur ir citā vietā uzbūvēta jauna šoseja, un vecais ceļš ir pamests novārtā.

Cik esmu dzirdējis, tad tilts pāri Liepupei stāvot jau sen nelabots un ļaudis, sevišķi vecāko gadu gājumu, netiekot pāri, lai aizietu uz veikalu.

Šur tur jau ir noticis, ka Liepupi Valmieras apriņķī sajauc ar Lielupi. **Kārlis Lincis,**
Norwood, Mass.

PBLA DARBU ATBALSTA LOTERIJA

Šajā laikā svin daudz un dažādas jubilejas. Kā būtu, ja mēs, trimdas latvieši, pateicībā un atzinībā svinētu nenoteiktu gadu jubileju mūsu spēcīgajiem, nesavtīgajiem nacionālajiem cīnītājiem, kas gadu gadā ceļ augsti Latvijas karogu, lai brīvās tautas to redz un neaizmirst, lai okupantu un to līdzskrējēju migla to nespēj aizsegt.

Jubilejas balvai mēs katrs varētu iegādāt vismaz 10 PBLA nacionālā darba atbalstam rīkotās loterijas biļetes. Ar to rādīsim šiem ideālisma un ideju bagātajiem, mūsu tautas varoņiem, ka mūsu pateicība un sekmju vēlējumi seko līdz viņu darbam.

Domu atsvaidzināšanai ir labi vēlreiz pārlasīt š.g. 9. maijā Latvija Amerikā ievietoto rakstu Politiskā aktīvitāte Eiropā. **M. Matīsa Toronto.**

KO SAKA LIKUMS

LA š.g. 25. aprīļa sapratīgais raksts ,,Ar ko piepelnījās juriskonsulte'' jāpapildina — vispār daudzās zemēs un valstīs šī nodarbība ar likumu bija atļauta. Nāk prātā, ka arī mūsu dzimtenē valsts sākuma gados tā tas bija. Pat vesela iela Rīgā darbojās ar ,,atklātiem namiem'' policijas uzraudzībā.

Vēlāk, kad tos likvidēja, nāk prātā prefekta palīga izteiciens pie alus glāzes, — ka labāks nekas nebūšot.

Mag.iur.E. Lapiņš,
Grand Rapids, Mich.

Pa latvisku taku

Jānis Širmanis — Tralla Gaŗezerā, pasakas un pastāsti, 1987.g. izdevusi Mežābele, 151 lp., brošēta. Ingrīdas Bergas-Gray vāks un illustrācijas.

Nav vairs grāmatnieka Leona Rumaka gadskārtējo latviešu grāmatu pārskatu, tāpēc grūti pateikt pagājušā gada kopējo grāmatu skaitu. Varbūt nav pārāk lielas starpības ar citiem gadiem, bet grāmatu skaits literātūrā ir samazinājies, pie tam arī kvalitāte liekas vājāka. Tās biežāk iznāk brošētas, mazāk skaisti iesietas. Nedaudzie grāmatu tirgotāji sūdzas, ka arī pircēju skaits sarucis.

Latviešu skolās skolēnu skaits nepalielinās, tas gadu no gada sarūk. Arī bērnu vai mācību grāmatas parādās retāk, nereti jāizlīdzas ar agrāk iespiestām.

Patīkams pārsteigums ir Jāņa Širmaņa pasakas un pastāsti. Kaut arī brošēta, grāmata tomēr izskatīga. Jāpriecājas ne vien par tās ārieni, bet jo vairāk par saturu, rakstnieka stilu un pareizo valodu. Pēdējā laikā grāmatās maz piegriež vērības gramatikai un pieturas zīmēm, ko ieliek „uz labu laimi", bet vēl biežāk nelieto nemaz, nereti vainojot burtličus vai korrektorus. Pat latviešu valodas skolotāju sarakstītajās literātūras grāmatās, kas domātas pieaugušiem, ir gaŗi teikumi, kas lasītājam grūti izprotami, un pats rakstītājs nespēj atrast pareizās vietas, kur novietot pieturas zīmes.

Jānis Širmaņis ir 83 gadus vecs, viņš jaunatnei raksta kopš 1934. gada, tātad 53 gadus. Ir grūti visas viņa sarakstītās grāmatas saskaitīt, bet šī varētu būt kāda trīsdesmitā.

Grāmata iedalīta piecās daļās, katrā no trīs līdz pieci pastāsti vai pasakas. Tur sastopami daudzi veci paziņas no agrākiem izdevumiem, bet aprakstīts arī Gaŗezers un Ņujorkas draudzes bērnu nometne Elka Parkā, Katskiļu kalnos. Pele Tralla Gaŗezerā meklē sēnes, tur parādās čipmanks Čips, melnais kaķis, zvirbulis, zīlīte. Kādā citā stāstā pīle Paulīne grib mācīt peli braukt ar laivu, mazu dēlīti. Tur ir rūķi Kristaps un Labrencis, Pīkstītes mazmeita Baltā Pūka, zaķis Krikums, pūce Ūva, zaķu skolas pārzinis Pūkainis, Pelēcis un citi zaķi.

Širmaņa darbos aprakstīti bērnu darbi un arī dažs nedarbiņš, putni un zvēri, rūķi vai čigānu puika. Pele Tralla meklē Gaŗā ezera galu, bet rūķi cer atrast Elka Parkā zeltu; zaķis Krikums iet sievas lūkoties, bet vispirms viņš noskatās sievasmāti. Autors aprakstījis bērnu ziemas darbiņus, pāris vietās atzīmēti Ziemsvētki, kādā citā darbā zaķēna nelaimes. Pēdējos trijos darbos rakstnieks atceras Rīgu ar tramvaju, autobusu vai makšķerniekiem.

Grāmatā teikumi īsi un kodolīgi, dažreiz pat tikai viens vārds. Vārdu krājums rakstniekam pārbagāts, dažam mazam zeņķim dažus vārdus būs grūti izprast. Tos gan autors dažkārt atzīmējis katras lapas apakšējās rindās, beigās vēl ir šo vārdu pielikums ar to izskaidrojumiem. Širmanis pievienojis arī piemirstus vārdus, ko dažs pieaugušais nevarēs atcerēties. Varbūt sen jau aizmirsis lielpilsētu drūzmā, ka latviešiem uz laukiem bija ratnīca.

Kur dažam rakstniekam varbūt vajadzētu desmit rindas, tur Širmanis iztiek tikai ar dažiem vārdiem, dažreiz tikai ar vienu pašu vārdu, piem.,,Brunči vajadzīgi. Dabūšu!" (79). Viņam ir īsas un kodolīgas sarunas: ,,Tēju vārīšu". ,,Nakts vidū!" (46) vai ,,Tu redzi! Nāk". ,,Kas?" (66).

Īsos vārdos un teikumos rakstnieks prot daudz pateikt. ,,Nesauc mani akurāt par sliņķi. Man vienkārši nepatīk strādāt. Esmu prātīgs" (101). ,,Viņš pasaciņu ceļmalā gaidīs ar paceltu roku. Tāpat kā īkšķotāji" (111). Rakstnieks iespaidīgi lieto vārdu atkārtojumus: ,,Aplam! Aplam!" vai ,,Zaķu puisi, prātīgi, prātīgi!" (30). Dažreiz autors vārdus sadalījis balsienos vai burtos, lai panāktu lielāku iespaidu: ,,Čir-čirī", ,,či-rē-ku-dzei" vai ,,m-urr-uā".

Širmanis ne vien ievēro visus gramatikas likumus, pieturas zīmes un burta ,,ŗ" lietošanu, bet dažkārt lietā arī kādu vecāku formu: ,,Abi vienis prātis" (8). Viņš nereti lietā sakāmvārdus, parunas, pievieno tautasdziesmas, dažreiz redz arī kādu salīdzinājumu. Viņa latviešu valoda tīra un dzidra kā kristalls, bez svešvārdu piegaršas vai lietāšanas.

Širmaņa daudzo grāmatu varoņus atceras ne vien pašreizējā skolu jaunatne, bet arī trīsdesmitgadnieki, kas to lasījuši savā skolas laikā, un viņu vecāki, kas tagad tuvojas vai jau ir pensionāri, bet kas kādreiz kopā ar saviem bērniem iepazinušies ar Širmaņa darbu varoņiem.

Grāmatas beigās mag. phil. Aleksis Kalniņš izvērtējis Širmaņa darbu valodu un tās īpatnības, analizējot gandrīz visas viņa grāmatas.

Tralla Gaŗezerā ir bagātīgi illustrēta ar Ingrīdas Bergas-Gray darbiem. Grāmatā tikai pāris iespiedumkļūdu, kas tiešām ir burtliču vaina vai korrektoru neuzmanība.

V. Irbe

Diriģentam A. Purvam Zīles koncertā ar ziediem pateicās sab. darbin ece Biruta Senkēviča.
Foto A.K.

Valoda un vārdi

Dzīvojot svešumā, pamazām sāk piemirsties latviešu valodas vārdi, skaistā izteiksme un gramatikas lietošana. Jaunajai paaudzei vārdu krājums krietni samazinājies, runājot vai rakstot dažkārt nevar atrast piemērotāku vārdu vai pareizo locījumu.

Rietumu zemēs latviešu valodas jautājumu kopīgu kārtošanu vada Latviešu valodas komisija. Tās mērķi ir skaidrot latviešu pareizrakstības, pareizrunas un stila vispārīgos principus, sagatavot pareizrakstības vārdnīcas jaunu izdevumu un publicēt rakstus vai ieteikumus latviešu valodas jautājumos. Pareizrakstības vārdnīca beidzot pavirzījusies tik tālu, ka ALAs kongresā maija sākumā Čikagā varēja paziņot pierakstīšanos uz jauno izdevumu. Komisija 1972. g. sāka izdot rakstu krājumu ,,Mūsu valoda", kam iznāca tikai daži numuri. Atsevišķi raksti par valodu bijuši dažādos žurnālos un laikrakstos. Tā arī pieņēma atzinumu latviešu valodas komisijas saietā 1972. gada 29. janvārī Ņujorkā turēties pie J. Endzelīna izstrādātās ortografijas, kas noteikta 1942. gadā.

Baltu filologs Aleksis Kalniņš Čikagā sakārtojis žurnālu latviešu valodai ,,Vēstis", kam nesen iznācis 14. numurs. Izdevuma klajā laidējs ir Čikagas latviešu valodas pulciņš, galvenais redaktors Al. Kalniņš, redaktore Olga Rituma, techniskā redaktore Ilze Šīmane; tam 36. lp., iznāk 500 eksemplāros. Šī izdevuma vērtīgākā nodaļa ir ,,Jautājumu vācelīte", kur dotas atbildes uz dažādiem valodas jautājumiem. Atrodam vērtīgus izskaidrojumus par dažādiem valodas jautājumiem. Daudziem no tiem var pievienoties un pateikties, dažiem tomēr būs žurnālista iebildumi. Valodnieks te salīdzina un izskaidro vārdus „dzeja" un „dzejolis", „īpats" un ,,īpatnējs", ,,krogs" vai ,,krogus", ,,lente" vai ,,lenta", ,,rakstisks" un ,,rakstīts". Viņš izskaidro to lietāšanu, kas daudziem tautiešiem līdz šim varbūt neskaidra. Vārdus ,,štābs" un ,,štats" Al. Kalniņš ieteic aizstāt ar ,,stābs" un ,,stats". Autors aizrāda, ka latviešu valodā nemēdz būt tādi salikteņi kā ,,sniegbalts" vai ,,kristaldzidrs". Izdevumā norādīts, kā rakstāmi organizāciju vai laikrakstu nosaukumi, plaši aprakstīts vārda ,,izpildīt" lietošana dažādās kombinācijās, uzmanība veltīta datumu rakstīšanai, piezīmējot, ka pēc romiešu skaitļiem nelieto punktu, piem. 1. V 87. Valodnieciski pareizi atvasināti vārdi ,,šķiedrsmaileņi" vai ,,tūbsmaileņi", bet tautā tas nav iegājies, un tas rada neizpratni, par šo vārdu nozīmi, ja tos dzird pirmo reizi. Autors ieteic vārdu ,,pieņemt lēmumu" aizstāt ar ,,nolemt", bet kādā citā vietā ir piemērs: ,,Personas, kas turamas aizdomās..." Labs žurnālists to aizstātu ar: ,,Personas, par kuŗām ir aizdomas. Kādā citā vietā lasāms: ,,Liekot to vērā..." Pēc žurnālista domām to varētu aizstāt ar vārdu ,,ievērojot". Žurnālā ieteikts aizstāt vārdu ,,dzimtniecība", kas tomēr tautas valodā nav pieņemts.

Latvieši varbūt ir vienīgie, kas pārtulkojuši kompjūtera vārdu latviski, jo, cik zināms, tas ir internacionāls vārds. Dators varbūt ir piemērots tām mazajām mašīnām, ko sauc par galda kompjūteriem un kas pēdējā laikā savairojušies kā sēnes pēc lietus, ar kuŗiem var padarīt daudzas lietas ātri un ērti. Lielos milzeņus, kas maksā miljoniem dolaru un kas darbojas kādas valsts vai pat kontinenta apmēros, parasti sauc par kompjūteriem, vismaz tie, kas šinī nozarē strādā.

Lielākie iebildumi ir pret umlautu lietošanu latviešu valodā ar vai bez gaŗumzīmēm virs patskaņa, kā vārdos ,,Mīlenbachs, Fīrekers vai Gliks". Latviešu valodā var lietot tikai latviešu valodas rakstu zīmes. Protams, neviens nevar aizliegt lietot citādas zīmes. Neparasti, ka Al. Kalniņš maina ierasto Kalamazū vārdu pret Kelemezū. Tātad latviskus burtus angļu valodā var mainīt uz citiem, bet vācu uzvārdos jāpatur umlauti! Žurnālistiem tā liekas neparasta ieraža. Komponists Jāzeps Vītols savu vārdu rakstīja kā ,,Wihtol", un tomēr mēs to saucām un rakstījām latviskā rakstībā. Pats Al. Kalniņš rakstu krājumā ,,Akedēmiskā dzīve" 1975. gadā norāda, ka svešo īpašvārdu rakstības pamatā ir oriģinālvalodas izruna (bet ne rakstība).

Nodaļa ,,Māja un skola" Eduards Silkalns norāda iemeslus, kāpēc sestdienas skolās māca latviešu literātūru. Rakstnieku darbus tur lasa, lai vingrinātos lasīšanas technikā un veiklībā un apgūtu pareizu latviešu valodas izrunu. Vecākajās klasēs un vidusskolās varētu rakstnieku darbus izmantot par palīglīdzekli valodas mācībai.

Šinī rakstā atrodams teikums: ,,...katram izglītotam latvietim jāzina nosaukt vārdā savas tautas svarīgākos rakstniekus un viņa darbus". Te žurnālistam rodas maza nesaprašana. Liktos, ka te būtu vajadzīgs nominatīvs, bet raksta autors lietojis akuzātīvu. Vai valodas likumi būtu mainīti?

Rakstā par Jāņa Širmaņa darbu valodu norādītas rakstnieka valodas raksturīgākās pazīmes. Tā ir dzidri latviska, ar bagātīgu vārdu izvēli, ko raksturo īsie, raiti cits citam sekojošie teikumi, parasti dialogu veidā, bet par visām lietām skaistie vārdu atkārtojumi. Jāņa Širmaņa grāmatas ir skaidras, bagātas latviešu valodas neizsīkstošais avots. Rakstā ar piemēriem apskatītas rakstnieka teikumu vārdu īpatnības.

(Turpinājums 18. lp.)

CANADIAN COALITION FOR PEACE THROUGH STRENGTH INC.

P.O. BOX 5457, ST. 'A'. TORONTO, ONT. M5W 1N7 TEL. (416)626-7080

Our Latvian friends are invited to attend a meeting of the Canadian Coalition for Peace Through Strength Inc., taking place **Tuesday, June 16th at 7 pm in the South Sitting Room, Hart House, University of Toronto.**

Guest speaker Brigadier General Maurice Tugwell, Director, Mackenzie Institute for the Study of Terrorism, Revolution and Propaganda will speak on **Researching a Sacred Cow — the Canadian Peace Movement.**

Vilis Hāzners

Pārkārtošanās:

Grib, bet nevar, nemāk, nezina kā tas darāms un pat to sabotē

(Turpinājums)

Esot vairāk jāaizticas jaunatnei, nevien komjaunatnei vien, bet arī jaunatnei vispār. ,,Principāls nelokams demokratizācijas virziens ir vēlēšanu sistēmas pilnveidošana'', uzsvēra referents. ,,Ir vairāki rajoni, kur atsevišķi deputāti pat nepieņem vēlētājus, viņi gluži vienkārši zaudējuši saiti ar savu apgabalu iedzīvotājiem... Republikas pilsētās ir 1233 namu komitejas. Taču lielākā daļa no tām nekā nedara'' vēl uzsvēra runātājs, gan neiedrošinādamies teikt, ka tā jau ir zināma sabotāža pārkārtošanās prasībām.

Runas nākamajā daļā Pugo uzsvēra, ka ,,svarīgi ir uzbrūkošā garā turpināt cīņu par republikas tikumiskās atmosfairas attīrīšanu, par žūpības, narkomānijas, prostitūcijas, izlaupīšanas, kukuļošanas, dienesta pārkāpumu un protekcionisma izskaušanu''. Par šiem jautājumiem tik atklāti neviens no partijas vadītājiem līdz šim nebija runājis, pie tam uzsverot, ka bez šo nelaimju nokārtošanas neesot cerības izdarīt pārkārtošanos. Runātājs arī pārmeta un sauca pie kārtības daudzus partijas vadītājas personas.

Pugo minēja, 1986. gadā vien pie kriminālatbildības saukti 15 partijas vadītāji un ka ar mainīgām sekmēm tiekot karots pret alkoholismu. Šogad jau medicīniskajās atskurbtuvēs esot bijuši daudzi partijas vadošie vīri (visus tos nosauca arī vārdos). Dzīvokļos un kopmītnēs žūpības un narkomānijas dēļ tagad notiekot vairāk nekā 70% visu slepkavību un izvarošanas gadījumu, kā arī 88%, kad nodarīti miesas bojājumi. Viss tas prasot daudz spēcīgāku partijas iejaukšanos kā līdz šim.

Runātājs uzsvēra, ka ,,pārkārtošanās būtība ir patiesība'' un ka kritikai esot jābūt pilnīgākai un atklātākai un nedrīkstot būt ne mazāko iebildumu attiecībā pret kritikas apspiedējiem (tos nosauca arī vārdā). ,,Mums nav kritikai slēgtu zonu, nav arī personu, kam nav tiesības kritizēt'', teica runātājs, uzsverot, kā jāatmasko visi, kas ir pret pārkārtošanos. Šajā ziņā partijas CK birojs ieturēšot nelokāmu nostāju. Tas viss attiecoties arī uz ideoloģiskās frontes darbiniekiem.

Ļoti svarīgas esot arī darba ļaužu aktuālās patriotiskās un internacionālās (pārkrievināšanas, VH) audzināšanas problēmas. Esot daudz stingrāk jācīnās pret nacionālisma un šovinisma izpausmēm, nedrīkstot akcentēt nacionālās valodas jautājumus (!) (vai nu tālāki var iet krieviskā uzspiešanā? VH).

Tālāk — esot jāpastiprina darba ļaužu, vadošo kadru, ideoloģisko darbinieku, radošās inteliģences, partijas un komjaunatnes aktīva marksistiski ļeniniskais rūdījums un ideoloģiski politiskā audzināšana, esot taču jādzīvo starpnacionālā vidē. Esot diendienā jānodarbojas ar šo jautājumu, no internacionālām pozicijām jāizvēršot cīņa pret nacionālisma un šovinisma izpausmēm, lai arī kādā formā tās parādītos, maksimāli jāpilnveido darbs padomju tautu brālīgās draudzības nostiprināšanā (baigs brīdinājums latviešu tautai. VH).

Ideoloģiskajiem kadriem gan šajā plāksnē vāja attīstība. Tiem visiem jāpanāk skatījums uz darba rezultātiem un gala iznākums (tātad tautas nacionālā gara iznīdēšana, VH), esot jāatrod pieeja katram cilvēkam, informācijas darbs esot jāpilnveido un jānovērš visi trūkumi, par kuriem jau daudz runāts. Tas viss esot jādara arī presei, sevišķi provincē, kur esot jāparāda vairāk drosmes un kaujinieciskuma. Te esot jāatklāj visi trūkumi, kas kavējot internacionālisma (pārkrievināšanas) ceļu...

Par to esot runāts arī partijas XXVII kongresā un janvāra plēnumā un latviešiem tas esot likums.

Nākošajā referāta daļā tika pieminēts, ka ,,stagnācijas psiholoģija atspoguļojas arī kultūras un mākslas sfairas stāvoklī. Rezultātā parādījās idejiski mākslinieciskā ziņā viduvējas publikācijas, literātūras un mākslas darbi, radošo darbinieku vidū sāka izpausties neveselīgs morāli pschīcholoģiskais noskaņojums, samazinājās mūsu literāri māksliniecisko izdevumu redaktoru un pašu autoru atbildība par publikāciju idejiski māksliniecisko ievirzi... Mums jālabo pašreizējais stāvoklis garīgās kultūras sfairā..., jānostiprina kultūras materiālā baze, it sevišķi laukos... Labi lēmumi paliek karājamies gaisā vai noslīkst birokratisma purvā... Vadošie kadri, sabiedriskā dzīve vēl joprojām ir nogaidošā stāvoklī un izpaužas bezatbildībā...''

Pēc šī ievada sekoja konstatējumi, ka pag. gadā ministrijām un resoriem iesniegti 410 ierosinājumi. Gandrīz piektā daļa no tiem esot izskatīti formāli, bet vairāk nekā trešdaļa vispār palikusi bez atbildības. Birokratisms esot daudzveidīgs un tas sīksti turoties daudzos resoros un esot iespiedies daudzos gaiteņos un kabinetos...

Tad sekoja pārmetumi celtniekiem, saucot atkal grēkāžus vārdā, prasot ,,kā gan normāli var strādāt, ja atsevišķiem vadītājiem konkreti uzdevumi pa vienu ausi iekšā, pa otru — laukā?'' Gorbačovs savā apciemojuma laikā esot jautājis vairākkārt vai pārkārtošanās neapstāsies? Mūsu aktīvs, mūsu kadri daudzējādā ziņā nepieiet savam darbam paškritiski, neapkaro birokratismu un vilcināšanos, obligātuma neapzināšanos, vienaldzīgu attieksmi pret cilvēku vajadzībām un prasībām'', konstatē runātājs. Atkal tika pieminēts lielais ,,papīru karš'', piem., pēdējos divos gados Komūnālās saimniecības ministrijā kopējā papīru straumē esot iepludināti vairāk nekā 90 tūkstoši eksemplāru. Tur netrūkst arī atrakstīšanās meistaru — darba ļaudis viņiem jautā vienu, bet viņi atbild otru. ,,Visiem vadītājiem beidzot jāiznāk no kabinetiem un jādodas uz turieni, kur var labāk redzēt trūkumus un grūtības, jāmācās tieši saskārties ar cilvēkiem, prast viņus uzklausīt pat tad, ja tas nav patīkami, prast pārliecināt, nevilcinoties veikt praktiskus pasākumus sakarā ar darba ļaužu priekšlikumiem un piezīmēm'', saka Pugo. Tālāk viņš norāda, ka divas dienas nedēļā — pirmdien un piektdien — ir aizliegtas jebkādas sanāksmes un šis lēmums ir jāpilda.

Sava referāta beigu posmā B. Pugo runāja daudz par atbildīgo partijas darbinieku uzdevumiem. Vispirms runātājs pievērsās ,,vietniekiem'', kuri vairāk slēpjoties aiz savu priekšnieku muguras un nekā nedarot. Tika saukti atkal daudzi ministru vietnieki vārdā (viss vairums gan ar krieviskiem uzvārdiem, VH), uzsverot, ka tiem tomēr par visiem darbiem esot jāatbild. Viņu galvenais darbs, par kuru viņi speciāli atbild, ir dekrētu, likumu un lēmumu faktiskās izpildes pārbaude. Tā esot noteicis pats Ļeņins! Esot arī jāpilda lēmums par padomju un sabiedrisko atbildīgo darbinieku attestāciju. Runātājs teica, ka ,,tā jāpilda nevilcinoties, lietiški, augstā organizātoriskajā un idejiski politiskajā līmenī, principiālitātes un objektīvitātes, plaša atklātuma un stingra likuma ievērošanas atmosfairā''.

Ko darīs ar tiem atbildīgajiem darbiniekiem, kam būs slikta attestācija, tas ir skaidrs — ,,būs jāiet''.

Īpaša atbildība par pārkārtošanās paātrināšanu un kadru politikas pilnveidošanu jānes partijas pilsētu un rajonu komitejām...

Lietderīgs ieguldījums pārkārtošanās procesā jādod nesen CK noorganizētajai pirmo sekretāru skolai.. Droši jāuzdod vadošais darbs jaunajiem, spēcīgajiem organizātoriem partijas Dobeles, Ļeņina (Rīgas pilsētas) un Saldus rajonu komiteju pirmajiem sekretāriem, tāpat vēl vairāk citās vietās. Kaut liels vairākums partijas pilsētu un rajonu sekretāru sākuši pilnveidot sava darba stilu un metodes, tomēr vēl jāmainot daudz kas... Vēl komitejas nav kļuvušas par īstiem politiskās vadības orgāniem... Vēl nav izskausta arī tāda prakse, ka slikti darbinieki tiek pārcelti no viena vadītāja krēsla otrā... Rajonu komitejas savus daudzos lēmumus vēl arvien izpilda slikti. Tāpēc arī daudzās vietās pārkārtošanās rit bruņurupuča gaitā... Ir parasts strādāt ne šā ne tā... Nesen pirmie sekretāri grupās esot apmeklējuši Ļeņingradu, Baltkrieviju, Krasnodaras un citus novadus, lai tur no novērojumiem kaut ko mācītos. Bet nekā! Visi gaidot arvien norādījumus no augšas. Nekur nedrīkst būt nekādas ,,slepenības'', atklāti jākritizē un ja darbs neiet, tad vainīgā vietā ievēlams cits... Kopējiem spēkiem ir jāpārrauj pierastais nomenklatūras loks, jāizbeidz draugu būšana. Darbā drošāk jāiesaista arī spējīgi bezpartejiskie...

Kadru sagatavošanā daudz kas jāņem vērā arī Lauksaimniecības akadēmijai, Konservātorijai un Mākslas akadēmijai, kur pagaidām ir maz studentu, kuri nepieder pie pamattautības (tātad par daudz sveštautiešu, VH)...

Lielāka vērība jāpievērš partijas politiskās izglītības pilnveidošanai... Tad Pugo kritizēja pats sevi (arī retums, V.H.) par nespēju visus darbus paveikt tā, kā vajadzētu un gribētu, tāpat CK biroja sekretārus Sobolevu, Briļu, Gorbunovu un Oherinu (laikam pirmo reizi CK pirmā sekretāra mūžā!, VH), visiem esot trūkumi darbā, sevišķi kadru izveidošanā ekonomikas attīstības sfairā. Citur vadošos amatos esot ienākuši daudzi gados jauni darbinieki, bet viņu darba stilā esot daudzkas no vecā...

Referāta noslēgumā pārmetumus saņēma republikas Augstākā un Ministru padomes, kuras vēl nevarot vai nespējot ietekmēt republikas ,,ekonomikas komplekso attīstību, izvirzīt stingrākas prasības ministrijām un Savienības pakļautības uzņēmumiem pārvarēt vēl palikušo inertumu akūto problēmu risināšanā''... Vēl reizi tika pieminēti celtnieki, kas esot pati ,,šaurākā vieta'' republikas ekonomikā. Tās trūkumi esot visa bremze...

Vajā Lietuvas aizsargu

Savienoto Valstu iestādes atņēmušas ASV pilsonību bijušajam Lietuvas iedzīvotājam Jozam Kungim, kas tiek apsūdzēts sadarbībā ar vācu okupācijas iestādēm Otrā Pasaules kara laikā un līdzdalībā masu slepkavībās.

Kā paziņojis ASV tieslietu departamenta darbinieks Roberts Klonoffs, ieceļojot 1948. gadā Savienotajās Valstīs, kā arī pieprasot ASV pilsonību 1954. gadā, Jozs Kungis esot apzināti melojis un slēpis faktus par notikumiem 2. Pasaules kara gados. ASV Augstākai Tiesai Kunga lieta ir jāizšķir jūlijā. Gadījumā, ja tiks apstiprināts tiesas spriedums par ASV pilsoņa tiesību anulēšanu, Jozu Kungi izraidīs no Savienotajām Valstīm. ASV tieslietu departmenta rīcībā esot pierādījumi par Kunga iesaistīšanos aptuveni 2000 Lietuvas žīdu nozlepkavošanā. 1941. gadā, kad vācu okupācijas spēki nomainīja padomju okupācijas režīmu, Jozs Kungis dzīvojis Kēdainu pilsētiņā Lietuvā un esot iestājies lietuviešu nacionālistu bandā Šauliai, kas patiesībā bija Lietuvas aizsargu organizācija.

V. Str.

Tad Pugo uzsvēra, ka viņa runā minētie vēlējumi un kritika neesot kalpošana modei, tā esot paškritikas analīze, tā esot aicinājums paātrināt pārkārtošanos un to varot panākt tikai ar darbu. Tajā esot jāpiedalās nevien visiem komūnistiem, bet arī visiem darba ļaudīm... Esot jārīkojas, jo pārkārtošanās process esot patiešām revolūcionārs process un tam esot ne tikai piekritēji, bet arī pretinieki, kuri savas ,,pozicijas bez kaujas neatdos''. Bet par pārkārtošanos esot jācīnās, tā esot jāaizstāv. Esot vajadzīga neatlaidība, nelokamība un principialitāte. Esot jāizmanto visi līdzekļi, stingrākas metodes un viss vecais jāārstē ar stingrākām zālēm... Esot jārīkojas un vēl reizi jārīkojas...

Savu runu nobeidzot Pugo, kā vienmēr agrāk, nedeva nekādus solījumus Maskavai. Arī visā garajā runā netika minēts neviens konkrēts pārkārtošanās jautājums praksē. Zināms, ka ir pārkārtota atbildīgo amatpersonu izbīdīšana, tagad tos ļaujot pašiem darba darītājiem ievēlēt, ir atļauti dažādi privāti pasākumi pilsētās un laukos, kuri vēl arvien notiek gausi, laukos (vēl ne visur) palielina piemājas zemi, bet to nav, kas apstrādā, jo tā jau trūkst darba spēka, Rīgā esot viens privāts taksometrs, bet tam esot degvielas jautājums, tad daži drēbnieki un kurpnieki, kuriem trūkst diegu un citu materiālu, privātmāju būvēm arī nav sekmīgu panākumu, jo trūkst materiālu u.t.t., u.t.t.

(Turpinājums sekos)

Vanagu Kārlis

Jūnijs — mūsu sāpju un bēdu mēnesis

Kad Jūlijs Cēzars reformēja kalendāru, tas jūniju pārcēla no gada ceturtā mēneša vietas uz sesto un noapaļoja to no 29 uz 30 dienām. Vieni domā, ka mēneša nosaukums godina ,,Jūno'' — precību dieves patronu (vēl tagad ļaudis jaunībā labprāt jūnijā dodas laulībā!), taču citu domas, ka šis mēnesis bija veltīts Romas jaunekļiem — ,,juniores''. Jūnijā pie mums sākas vasara, kad tālajā tēvzemē smaržo pļavas un sils... Jūnija puķe ir roze. Mūsu trimdiniekiem dienvidus puslodē viss gan ačgārni — tur jūnijā beidzas rudens un sākas ziema!

Latvjiem ne vien trimdas ceļos, bet vēl vairāk krievu krātiņā dzimtenē, jūnijs atkal uzplēš čūlājošās atmiņu rētas par noziedzīgajiem notikumiem pirms 45 gadiem. Joprojām nosodām kurlos, aklos un mēmos tautu un cilvēku tiesību farizejiskos ,,aizstāvjus'' Brīvajā pasaulē, kas ar katru gadu kļūst nevarīgāki kaut ko reālu pasākt, lai tiesiski izkārtotu to ļaunumu, ko agresīvā, bezticsīgā Padomju savienība ciešā sadarbībā ar Hitlera diktātūras neliešiem Vācijā nodarīja suverēnajām Tautu savienības loceklēm — Baltijas valstīm — 1940/41.g. jūnijā. Visi rietumu valstsvīri gan sakās atzīstam Kremļa nodarījumu starptautisko prettiesīgumu un vardarbību, taču nevarīgā gļēvumā vēl neviens no tiem nav uzdrīkstējies ex officio, savas valdības vārdā un uzdevumā jebko konstruktīvu pasākt tiesību un taisnības restaurācijai krievu okupētajā Baltijas telpā!

Tik draudoši varens šodien jau ir rietumu vientiesībā un naīvā uzticībā izauklētais maskaviešu spēks! Tie dažnedažādie ,,Eiropas parlamenta'' lēmumi, kas mūs uzpurina, rietumu valdību valsts kancelejās tiek vienkārši piešūti pie aktīm... Glūnošie, brīvo cilvēci apdraudētāji sarkanie tiranni bez jebkādām sankcijām gadu desmitus noziedzīgi pārkāpj visus Atlantijas čartas un Apvienoto Nāciju satversmes (tā pieņemta arī jūnijā, 1945. gadā) fundamentālo jēgu, nemaz jau nerunājot par 2. pas. kara ,,sabiedroto'' starpā noslēgtajiem bilaterāliem līgumiem un normām! Kremļa ,,dūres'' tiesību iebaidītie rietumi lunkani, ik uz soļa piekāpjas krievu viltīgajām vēlmēm, vienīgi pa laikam paš-cieņas uzturēšanai, pastrostojot Ļaunuma impēriju, tukši piedraudot ,,stingru stāju un pretsoļus'' pret afganistāniešu slepkavošanu un priekštilta poziciju biedriem tuvējā Centrālamerikā, tanī pašā laikā ar pilnu tvaiku atbalstot Kremļa stratēģiskos saimnieciskos un sabiedriskos plānus, no kuriem ņirgādami augļus plūc maskavieši, kas par mata tiesu nav uzdevuši un neuzdos savu fanatisko gala mērķi — marksistiski sociālistisko revolūciju pasaulē! ASV punktainā ārpolītika saimnieciskās jomās chroniski stiprina padomju grīļojošo tautsaimniecību un iekritusi ,,detentiskās koeksistences'' slazdos, ar visādu sadarbības tiltu un miera gatvju celšanu tikai iemidzina polītisko modrību tautā! Mums, tai pasaulei, kas bijām asins liecinieki Kremļa recīdivistu velnišķīgajai svešu zemju netraucētai piesavināšanai, kas uz savas ādas izbaudījām terroru, ar kuŗu abas — kā krievu komūnistiskās, tā vācu nacionālsociālistiskās diktātūras valstis — iegrūda pasauli 2. Pasaules kaŗa ugunsvētrās, jūnija mēnesis atgādina mums visu to atcerēties un attīrīties no aizmirstības sārņiem! Mums vajadzētu ierosināt, lai trimdas sabiedrība šajā mēnesī Bībeles lasīšanas saietu vietā dziļāki pakavētos un iztirzātu, kā tad īsti 1940. un 1941. g. jūnijā mūsu valsts un Latvijas tauta zaudēja brīvību, pārbaudīt atskaiti par draus-mīgi lielajiem un smagajiem upuŗiem, ko no mums paņēma Baigais gads. Tas par jaunu skaudrāki iekvēlotu jau apsūnojošo naidu pret varmākām un apspiedējiem, uzmutuļotu gribu visiem ciešāki ieslēgties aktīvajās nacionālpolītiskās akcijās, ikvienam skaidrā tēvu valodā apliecinot: ,,Jā gan, arī ES ar visu sirdi diendienā vārdos un darbos, kur un kā vien tas iespējams, būšu un palikšu nepielūdzams komūnisma ienaidnieks cīņā par Latvijas valstisko neatkarību un latvju tautas suverēno brīvību!'' Trimdā nedrīkstētu būt latvieša, kas šajās dienās nepārcilātu atmiņā 1940/41. g. jūnija biedus!

Savstarpējās pārrunās meklēsim atziņas, kā gan toreiz ,,tik mierīgi'' (!), bez jebkādas pretestības, pat bez protesta izkliegšanas un tautas dusmu uzjundīšanas, gandrīz pat vienaldzīgi ļāvām sevi ielikt komūnistu sprostā?! Trimdas šodienas vairākumam, kam šādu personisko atmiņu nav, neatliekams pienākums par visu to ,,meklēt rakstos'', jebšu mums, acu lieciniekiem, tiem visu ar pārliecinošiem faktiem izgaismot! Vecāku un skolotāju uzdevums ir apņēmīgi gādāt, lai šās jūnija traģēdijas neatliekami tiktu saprotami un paliekoši izskaidrotas jaunajiem latviešiem!

Vai nebūtu lietderīgi savās sasatikšanās, sadraudzīgā pašpārbaudē, izdibināt, vai tad patiešām aizdipušie 45 gadi Latvijas bojāejas norisēm mūsu miņām jau pārvilkuši tik biezu mizu, ka šie pagātnes notikumi mums kļuvuši vienaldzīgi, jo lielvalstu nodoti un pamesti, ,,mēs tur neko nevaram darīt?'' Kaut jel mēs drusciņ mācītos no žīdiem par cīņas gara iepotēšanu paaudžu paaudzēs!

Jūnijs ir arī vēsturiski piemērotākais laiks, kamēr vecākā paaudze vēl dzīvajos, patiesības gaismā dziļāki iztirzāt pakāpeniskās norises — polītisko īsredzību, nolaidību, padevību, pamestību, nevarību, kas noveda Latviju un latviešu tautu pie izmisīgās tagadnes! Pajautājiet vien saviem kaimiņiem, cik viņi šodien vēl zina par visu to, kā mēs nonācām pie 1939.g. 5. oktobŗa līguma, kad uz 10 gadiem ,,iznomājām'' svarīgus apvidus tēvu tēvu zemē vēsturiskajam ienaidniekam dzegužu lizdu iekārtošanai? Suverēnās Latvijas valdība, vēl līdz pēdējam potējot patriotismu — ,,Labāk stāvus mirt, nekā uz ceļiem dzīvot!'' — atļāva ienaidniekam mūsu zemē iekārtot savus garnizonus! Ko trimdas vairākums šodien zina par notikumiem Latvijā 1940.g. 16. jūnija rītausmā, kas tautas vienības valdībai aizsita muļes ciet? Augšpils pagastā, pie Ludzas robežupītes, krievu kaŗaspēks iebruka Latvijā, nogalināja mūsu apsargus, aizveda gūstā daudzus desmitus mūsu pilsoņu un robežsargu, mūsu valdībai pat neizkliedzot pasaulei šo varmācību, ko tautas tribūni (pārbijušies?) narkotiskās trīsrindās apkaunojoši apzīmēja tikai kā ,,kļūmīgu notikumu pierobežā''! Notikumu, kas bija mūsu gala sākums! Kas mūs noveda pie tādas nesagatavotības, ka pēkšņo un ,,pārsteidzošo'' krievu tanku iebrukumu 17. jūnijā Latvijā valdība aicināja tautu ,,uzlūkot ar draudzību'' (sic!), jo tas viss notiekot ar ,,valdības piekrišanu''... Cik ir to, kas atceras, ka patiesībā tie nebija maskaviešu iebrucēji Latvijā (Ulmaņa valdība to neuzskatīja par vardarbīgi okupētu!), kas Rīgas pilī izdeva pavēles par valdības maiņu, par aizsargu likvidēšanu?

Mēs paši tie bijām! Mēs paši ,,ar sajūsmu'' gājām vēlēt ,,tautas saeimu'', mēs paši, baiļu psīchozes apmāti, manifestācijās ,,apliecinājām prieku'' par Brīvās Latvijas iekļaušanu Pad. savienības vergu imperijā! Pēc gada, 1941. g. 14. jūnijā, mūs pašus par visu to kā kucēnus sameta lopu vagonos un aizrāva uz Sibirijas tundrām! Vai nevajadzētu par visu to reiz tā no sirds izrunāties gan polītiskā, gan psīcholoģiskā un sociālā skatījumā, iztirzājot arī alternātīvas — iespējas citādi rīkoties, un ko tas dotu!?

Bet vispirms atbildēsim katrs savai sirdsapziņai, vai 14. jūnija pieminēšana mums šodien patiesībā ir tikai ievies-ta ,,tradicija'', bez sāpēm un asarām par zaudēto valsti un tautas upuŗiem? Vai Baigā gada un vēlāko nežēlību pieminēšanai nevajadzētu būt Tālavas taurētāja trauksmes signālam — modināt ikvienu latvieti neuzdot savu cīņas apņēmību, kaut laika zīmes tagad ir drūmas.

Laiks domāt, kur ņemt spēku stingrākai un ilgstošākai sasliešanai, cīņas uzturēšanai un izturībai nākošajiem gadiem! Nedrīkst izplēnēt naids pret apspiedējiem, katra laipošana ar Latvijas okupantu pazarītēm, ir trimdas polītisko uzdevumu kapitulācija. Cik ir to, kas šodien vēl domā tāpat kā reiz domāja Rūtiņa (Tā gribējās dzīvot, 142 lp.), ka atriebībai jānāk, agri vai vēlu? Tādu ,,nosodāmo revanšistu'', paaudzēm mainoties, kļūst arvien mazāk... Jūnija mēnesis, kas atgādina mūsu sāpes un nedziedināmās rētas latvju tautas miesā, kad pat bezprieka Jāņugunis pret debesīm pauž visu latviešu slāpes pēc Brīvas Latvijas, lai naidā pret kirevu apspiedējiem vieno tautu tēvzemē un pasaules tālēs.

Tie, kas ar ieroci rokās cīnījās par mums, lai mēs ar saviem pēcnācējiem izkļūtu brīvībā, dus aizmirsti kauju lauku pamalēs un Brāļu kapos, bet mēs, cepures kuldami, līgojot un dancojot gaidām Latvijas rītausmu ,,kā Dieva dāvanu!'' Kad 1981.g. 14. jūnijā pāris Bostonas latvji ,,uz savu roku'' bija sarūpējuši angļu valodā izdalīšanai amerikāņiem skrejlapas. ,,Wanted for murder!'' krievu apsūdzībai par holokaustu Baltijā, mēs nožēlojam, ka par tādu akciju nebija padomāts trimdas apjomā. Sešos gados arī šo iespēju Baltiešu Brīvības dienas iedzīvināšanai esam piemirsuši. Mūs neievēro arī tālab, ka mēs pat par vēsturiskām jūnija nelietībām neprotam, jebšu negribam, vienoti pacelt savas dusmīgās balsis visos trimdas centros.

Esam it kā pašapmierināti ar to vien, ka mūsu nolaupītās dzimtenes ar pieņemšanu un nofotografēšanos ,,svinīgi atceras'' farizējiskie lielkungi Baltajā namā! Un tad jau cīņas frontē par brīvajām Baltijas valstīm viss kārtībā, viss kārtībā...

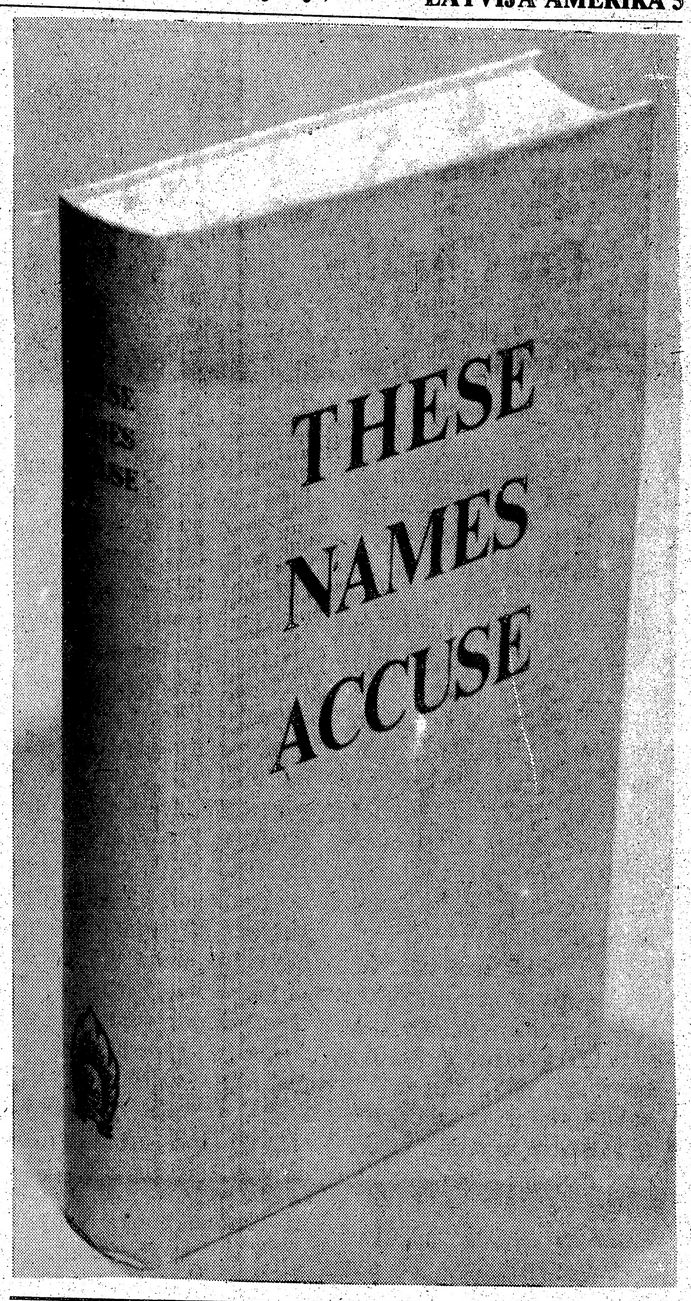

TORONTO ZIŅAS

● 5. Cēsu kājnieku pulka atceres komitejas paplašinātā kopsēdē bija ieradušies visi aktīvie komitejas darbinieki un divas komitejas darba atbalstītājas — Astrīda Jakobsone un Monika Jonāne. Par grāmatu Cēsu pulks atmiņās stāstīja šīs grāmatas redaktors Jānis Treijs. Runātājs pasvītroja, ka grāmata nav vēstures grāmata, bet tā rakstīta kā bijušo kaŗavīru atmiņu sakopojums. Grāmata komitejas rīcībā vairs nav — tā ir izpārdota. Lielākie izdevumi bijuši slīdīšu skates nobeigumu darbiem un Video filmas 5. Cēsu kājnieku pulks skatos un skaņās izgatavošanā. Video filma vēl dabūjama.

Garākas pārrunas izraisīja, pirms pieciem gadiem komitejas mērķu izpildīšanas atzinums par komitejas darbības izbeigšanu, vai turpināšanu. Pēc E. Krūkas, A. Amerika un A. Riekstiņa domām darbība ir turpināma līdz dienai kad visas maksājamās lietas nokārtotas. G. Krauja, J. Treijs, M. Jonāne un A. Jakobsone uzskatija, ka nepieciešams lielāka veida sarīkojums. Apskatot vairākus ierosinājumus sarīkojuma saturam, komiteja nolēma, ka š.g. 26. septembrī ir izkārtojams vakars ar E. Krūkas ieteikto moto: Kas to zin, vai citu gadu visi kopā sanāksim. Komiteja izteica pateicību DV Kanadas valdei, DV Toronto nodaļai un visiem kuŗi sekmējuši grāmatas izdošanu kā ar grāmatas pasūtījumiem tā arī ar ziedojumiem. Komiteja lūdz tautiešus iegādāties arī Video filmu — 5. Cēsu kājn. pulks skatos un skaņās. **js.**

Nikolajs Seglenieks

Mans brālis Ernis

Par daudziem latviešu kultūras un sabiedriskajiem darbiniekiem, kas darbojušies laikā pirms un pēc Pirmā pasaules kara, ir trūcīgas ziņas, gandrīz tikai tas, kas lasāms enciklopēdijās. Tas sakāms par tiem, kas par sevi nav neko uzrakstījuši un par kuriem viņa laikabiedri neko nav atstāstījuši. Sacītais attiecas arī uz latviešu tautiskās kustības ideologu, intelliģento redaktoru un apdāvināto publicistu Ernestu Blanku.

Par Ernestu Blanku latviešu enciklopēdijās lasāms, ka viņš bijis žurnālists, dzimis 1894. gada 13. septembrī Braslavā un miris 1972. gada 31. janvārī Majorkas salā Spānijā. Maskavā Šaņavska universitātē studējis vēsturi un filozofiju. 1915. gadā bijis redakcijas loceklis laikrakstā Dzimtenes Atbalss, pēc tam Baltijas Vēstnesī, Latvijas Sargā, Latvijas Kareivī, Kurzemes Vārdā uc. 1944. gadā devies trimdā uz Vāciju, dzīvojis Flensburgā, vēlāk kalpojis latviešu sardžu virsaiša Viestura rotā Ludvigsburgā. Rediģējis šīs rotas darbavīru žurnālu Junda. Pēc pensionēšanās pārcēlies uz dzīvi Majorkas salas galvaspilsētā Palma.

E. Blanka darbi

Par E. Blanku vārds žurnālists pārāk maz izsaka. Patiesībā viņš bija publicists, kas periodiskajā presē un grāmatās iztirzājis politiskās un sabiedriskās dzīves aktuālos jautājumus. Tie bija bagātināti ar idejām, kas izraisīja debates. Viņa laikrakstu ievadrakstus uzskata par paraugu žurnālistikā.

Viņš atstājis desmit grāmatu. To tituli stāsta par grāmatu saturu: Latvijas tautiskā kustība (1920. gadā, kas pēc tam izdota vairākkārt), Republikas priekšvakarā (1922), Latvijas valsts pirmie gadi (1923), Latvju nacionālā doma sadzīves cīņu ugunīs (1923), Nācija un valsts (1925), Kā radās sociālisma idejas Latvijā (1927), Latvijas atjaunošana (1928), 1905. gada revolūcija (1930), Latviešu demokratija un tās vadoņi (1930), Latvju tautas ceļš uz neatkarīgu valsti (1970).

Latvijas neatkarības gados E. Balks bija aktīvs arī sabiedriskā dzīvē un bija viens no jaunatnes organizācijas — Latvijas Nacionālā Jaunatnes Savienība dibinātājiem. Visu laiku viņš bija šīs organizācijas valdes loceklis. Trimdas gados viņš bija pastāvīgs līdzstrādnieks Daugavas Vanagu Mēnešrakstā (DVM), un arī laikrakstā Latvija Amerikā.

Atzīmes par E. Blanku

DVM 1969. gada 5. numurā ievietots redaktora Raimunda Čaka raksts — Latvijas neatkarības ideologu suminot — Ernestam Blankam 75 gadi. Rakstā autors galvenokārt stāsta par savu saskarsmi ar Blanku laikā no 1946—1949. g., kad viņš Blanku sevišķi tuvu iepazinis:

„...Šie gadi man bija lieliska tautas augstskola Latvijas neatkarības laikmeta notikumu un to aizkulišu vēsturē. Blanks bija čakls stāstītāja un es — atsaucīgs klausītājs un taujātājs."

Redaktors Olģerts Liepiņš devis E. Blanka pēdējai grāmatai ievadvārdus. Tur atrodamas daudzas interesantas rindas:

„Ernesta Blanka vārds parādījās Pirmā pasaules kara laikā, kad labi pirms 18. novembŗa latvju labākie publicisti sāka prasīt tautai brīvību un neatkarību. Tie bija intelliģenti, apdāvināti cilvēki, nepārspējami domu kaujās... E. Blanks bija viens no Latvijas neatkarības apdāvinātākajiem prasītājiem. Viņš saprata, izjuta, ka valsts augstais mērķis jāizcīna cilvēkiem, kas dzimuši vadītāji, un sāka raudzīties starp mūsu sabiedriskajiem darbiniekiem pēc atbalstāma politiķa. Blanks izvēlējās nesen no Amerikas atbraukušo agronomu Kārli Ulmani. Viņš ir klāt pie Ulmaņa pirmajiem iespiedumdarbiem kara gados, ar kuŗiem Ulmanis vāc spēkus, aicina, sludina, pārliecina..."

„Mans brālis Ernis"

Dzīvojot Stokholmā, starp daudzajām jaunām paziņām man bija Ērika Alberta un viņas dēls Pēteris Alberts, ar kuŗiem sadraudzējos. Par Ēriku zināju, ka viņa beigusi Rīgas pilsētas 3. ģimnaziju, pēc tam Latvijas universitātē beigusi dabzinātņu fakultāti ar cand. rer. ħat un ka viņa pieder pie Gaujmalietes saimes.

Pēteris beidzis Stokholmas universitāti ar fil. kand. gradu, pēc tam iegūst fil. Dr. gradu. Viņš ir aktīvs latviešu sabiedrībā. 1983. gadā teicis runu akadēmisko organizāciju rīkotajā Latvijas universitātes gada svētku aktā Stokholmā. Viņš piedalījies Eiropā notikušajos latviešu dziesmu svētkos, mūzicējis latviešu dievkalpojumos, pensionāru un citos sarīkojumos. Ērika dzīvo dienvidos no Stokholmas, bet Pēteris strādā Zviedrijas ziemeļos. Darba uzdevumos Pēteris bieži apciemo ārzemju universitātes. Tā daudzas reizes bijis arī Kanadā. Kādā reizē, kad viņš atkal bija Montrealā, es saņēmu pastkartīti, uz kuŗas bija lasāms:

„Dzīvojot Zviedrijā, es redzu Tevi retāk nekā atrodoties Montrealā. Šeit, tikko atveŗu avīzi Latvija Amerikā, tā no kādas lappuses Tu raugies uz mani. Pēteris."

Nejauši uzzināju, ka Ērikai bija neparasts meitas uzvārds — Blanks. Tas lika piedomāt par Ernestu Blanku. Es jautāju, vai Ernests nav kāds radinieks.

„Jā! Ernis ir mans brālis."

To dzirdot, man kā žurnālistam bija prieka brīdis — uzzināšu kaut ko vairāk par Latvijas dibināšanas laika slaveno publicistu. Ērika manu prieku mazliet noklusināja, jo lielajā ģimenē starp brāļiem un māsām viņa bija tā visjaunākā.

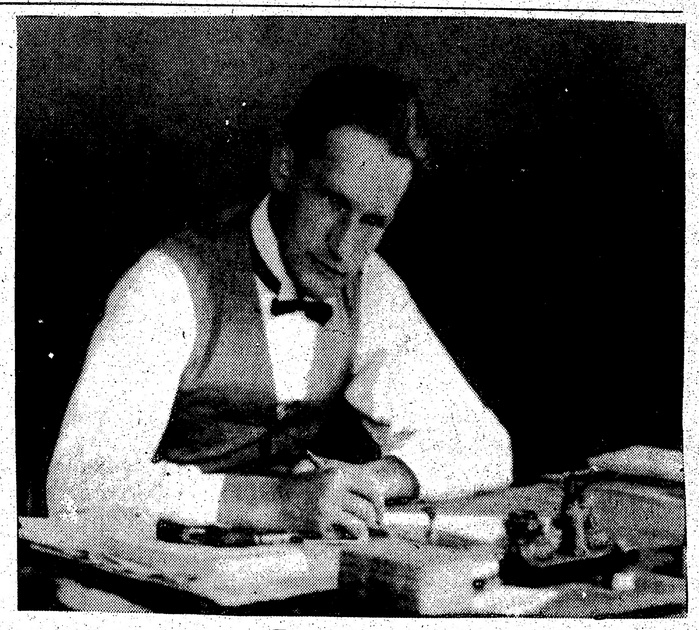

Ernests Blanks

Ērika stāsta

Mani vecāki, tēvs Indriķis un māte Jūlija cēlušies no Braslavas pagasta, kur viņi bija rentnieki. Pirms Pirmā pasaules kaŗa pārcēlāmies uz Rīgu un apmetāmies Čiekurkalnā, kur nodzīvojām visu mūžu.

Mūsu ģimene bija liela — tēvs, māte, trīs dēli un trīs meitas. Pārnākot uz Rīgu, vecāki strādāja Džutas fabrikā. Tas bija liels uzņēmums Krievijas apmērā.

Džutas vārds mūsdienu cilvēkiem ir pasvešāks. Ne tā tas bija gadsimta sākumā. Liepu dzimtas džutas augs no Indijas un Vidusāzijas bija ieaudzēts Krievijā. No džutas šķiedrām izgatavoja ļoti stiprus dažāda veida lētus audumus, īpaši maisus preču iesaiņošanai. Darināja arī paklājus, auklas un pat kuģu buŗas.

Džutas fabrika kļuva slavena ar to, ka tur izcēlās pirmais strādnieku streiks Latvijā. Tas notika 1899. gada maijā.

Sākoties kaŗam, fabrikas iekārtu un personālu evakuēja uz Krieviju. Palikām tikai piecas ģimenes, kas sargāja tukšās telpas. Mūsu tēvs bija viens no sargiem. Mēs ierīkojām ģimenes dārziņus un audzējām vistas. Kādu laiku fabrikas telpās novietoja krievu kavaleriju. Atceros, ka fabrikas lielajā pagalmā kaŗavīri ar zirgiem stāvēja ierindā, bet mēs, bērni, skraidelējām šurpu turpu starp ierindā stāvošiem. Tas bija savādi, ka virsnieki netramdīja bērnus, bet ļāva skraidelēt. Viņi izlikās tā, it kā mūs neredzētu.

Pirmā pasaules kaŗa gados vecākais brālis Paulis un jaunākais — Eduards pazuda Krievijas plašumos. Vecākā māsa Alvīna mira Krievijā, bet vidējā — Milda mira dzimtenē 1985. gadā 18. novembrī.

Es biju pati jaunākā. Starp mani un vecāko māsu bija divdesmit gadu starpība. Vienmēr esmu dzirdējusi, ka jaunākais ģmenē ir lutināts. Var jau būt, bet man gadu starpība bija jāpārdzīvo ar asarām un satraukumu, sevišķi agrajā bērnībā, kad es vēl nevarēju saprast pieaugušo ļaužu runas un humoru. Kad es augu un sāku kaut ko uztvert, ģimenē bijām palikušas divas māsas. Vecākie brāļi ieradās šad un tad, un katra tāda reize man saistījās ar lielu satraukumu. Un ja daudzi bērnības pārdzīvojumi ir aizmirsti, tad satraukums Ernim ierodoties, nekad nav aizmirstams.

Ernis nāca kā vējš ar svaigu gaisa strāvu. Līdz bija kaut kāds pārsteigums — jauna grāmata vai biļete uz operu vai teātri.

Varēju būt gadus četrus veca, kad Ziemsvētkos Ernis ieradās ar divām skaistām bilžaināms grāmatām, kas tikko bija iznākušas. Māsai iedeva Mērnieku laikus, bet man tika Baltā grāmata. Bet ak vai! Bija notikums, ka grāmatu varēšu lasīt un šķirstīt, kad paaugšos, jo lasīt vēl nepratu. Palīgā nāca mamma. Ktrreiz pirms grāmatas bija jāmazgā rokas. Pēc mana prāta tās man vienmēr bija tīras. Pēc tam kopīgi lapojām grāmatu. Šī mana pirmā grāmata ir daudz lasīta un šķirstīta, jo tur bija daudz skaistu illustrāciju. Laikam šīs grāmatas iespaidā es vienmēr mīlu skaistas grāmatas.

Notikumi ar Erni

Kāds Ernis bija jaunības dienās, kādas domas viņš nesa galvā un sirdī, to es apjaudu tikai daudz gadus vēlāk. Viss latviskais viņam bija dārgs, mīļš un svēts — par to, ap to saistījās visas viņa domas un darbi.

Raksturīgs ir kāds notikums, kas nav aizmirstams. Es biju vēl bērns un Ernis — padsmitajos gados. Bija kaut kādi cara Krievijas valsts svētki. Ielas un mājas karogotas, ķeizara un viņa ģimenes foto attēli izlikti skatlogos. Mēs mājas bērni, no krāsainiem papīriem bijām pagatavojuši cara Krievijas trīskrāsainos karodziņus un tos izlikām atvērtajos logos. Mēs ļoti priecājāmies par padarīto un paši apbrīnojām skaisti karogoto māju. Ernis nebija mājā, es viņu gaidīju ar nepacietību, lai dzirdētu viņa uzslavu.

Kad ieraudzīju Erni nākam, er starojošu seju steidzos viņu sagaidīt. Ernis pagāja man garām, ātri piegāja pie karodziņu rindas un tos visus norāva un nosvieda zemē.

(Turpinājums 15. lp.)

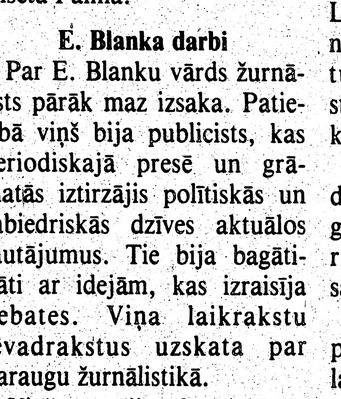

LATVISKAS SERVJETES

Kafijas servjetes — 2 paciņas (katrā 18)	$ 5.00
Viesību servjetes — 2 paciņas (katrā 18)	$ 7.00
4 paciņas kopā	$12.00
pa paciņai no katras	$ 6.00
Pasta izdevumi 2 paciņu sūtījumam	$ 1.00
Pasta izdevumi 4 paciņu sūtījumam	$ 2.00
Kafijas servjetes saietiem un godiem (225)	$25.00
Viesību servjetes saietiem un godiem (150)	$20.00
Pasta izdevumi par katru lielo paciņu	$ 3.00

Rotājiet galdus svētkos, saietos, godos un sarīkojumos ar šīm latviskām servjetēm. Tās iegādājoties, Jūs atbalstāt Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes darbu.

Čekus lūdzam rakstīt uz **LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL** vārda un līdz ar pasūtinājumu nosūtīt **Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomei — 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., H9X 2R2, Canada, tel. 514-457-9832.**

Kristietība Lietuvā

Brīvās pasaules lietuvieši 28. jūnijā Sv. Pēteŗa bazilikā Vatikānā atzīmēs 600 gadus, kopš lietuvieši pievērsušies kristīgai ticībai. Tā bija pēdējā Eiropas zeme, kas kristījās. Mesi vadīs pāvests, piedaloties visiem kardināļiem, kas tanī laikā būs Romā; būs arī diplomātiskie pārstāvji, kas akreditēti pie Svētā Krēsla Vatikānā, un citas ievērojamas personas. Šinī mesē ievedīs svēto kārtā Viļņas arhibīskapu Jurģi Matulaiti, kas dzīvoja no 1871.—1927. gadam. Notiks arī starptautisks zinātnieku simpozijs 25. jūnijā Romā, ko rīko pāvesta Vēstures komisija.

Lietuvas hercogs Mindaugs kopā ar saviem ģimenes locekļiem pieņēma kristīgo ticību pirms 736 gadiem. Viņu kronēja par Lietuvas karali un līdz ar to nodibināja pirmo diocēzi Lietuvā pirms 734 gadiem. Tomēr kristietība neguva atbalstu tautā. Tikai, kad hercogu Vitautu kristīja 1383. gadā un pēc tam hercogu Jogallu 1387. gadā, līdz ar to Jogallam kļūstot par Polijas karali, apprecot karalieni Jadvigu, tauta to pieņēma. Daļa lietuviešu tomēr turējās pie pagānisma vēl nākamajā gadsimtā, sevišķi samogiti. Tikpat stūrgalvīgi tie vēlāk turējās pie katolicisma, kad izturēja krievu cara vajāšanas 123 gadus un tagad komūnistu vajāšanas 45 gadus.

Speciālas mesas paredzētas katedrālēs un draudžu baznīcās brīvajā pasaulē, kā arī dažādi kultūrāli sarīkojumi. Svinības paredzētas arī padomju okupētās Lietuvas galvaspilsētā Viļņā. Padomju vara konfiscēja Viļņas katedrāli 1940. gadā, pārvēršot to par mūzeju. Ap 80 proc. no 3 miljoniem lietuviešu ir katoļticīgi, bet ASV dzīvo ap 800 tūkst. lietuviešu, kas pa lielākai daļai katoļticīgi. Kopš 1985. gada bīskaps Pauls Baltakis ir garīgais vadītājs lietuviešiem ārpus Lietuvas.

Rietumus sasniegušas Nijoles Sadūnaites atmiņas, kā ziņo Lietuviešu informācijas centrs Ņujorkā. Tur 88 rokraksta lappusēs aprakstīta viņas tiesāšana. viņa ir katoļu aktīviste, kas pēdējos piecus gadus slēpās Pad. savienībā, lai izbēgtu no otras apcietināšanas.

Atmiņu pirmā daļa — Kā es kļuvu par KGB upuri — sasniedza rietumus 1984. gadā. Tur bija aprakstīti notikumi, kas bija par iemeslu viņas apcietināšanai 1974. gadā, pēc tam sešu gadu ieslodzījums līdz 1980. gadam. Viņa bija pārrakstījusi mašīnrakstā Lietuvas katoļu baznīcas chroniku. Kopš 1972. gada tā ziņo par cilvēku tiesību pārkāpumiem.

Sadūnaites otrās daļas autobiografija apraksta dzīvi pēc viņas atlaišanas no Gulaga, sevišķi laiku, kad viņa slēpās. Viņa apraksta arī notikumus ar brāli Jonasu un viņa ģimeni padomju varā. Autore pievērš savu uzmanību cilvēkiem, kas ietekmējuši viņas dzīvi — vecākiem, bīskapam Vincentam Borisevičam, kuŗu mocīja un vēlāk padomju vara likvidēja, kā arī politiski ieslodzītam Petram Paulaitim. Drīzumā iznāks Sadūnaites atmiņu izdevums angļu valodā.

Nelegālais izdevums — Lietuvas katoļu baznīcas chronika — atskatās uz 15 darba gadiem. To ievadīja pieņemšana ASV kongresā 19. martā, bet pirms tam bija mesa Svētā Pēteŗa baznīcā Vašingtonā, kur piedalījās augsti katoļu baznīcas garīdznieki un lietuviešu katoļu bīskaps Pauls Baltakis.

Pirmais Chronikas numurs parādījās 1972. gada 19. martā Lietuvā. Jaunākais numurs saņemts brīvajā pasaulē 1986. gada 6. decembrī kā 72. numurs. Liekas, ka tas ir ilgākais nelegālais izdevums Padomju savienībā vai tās okupētajās territorijās. Tā parasti aprakstījusi vajāšanas Lietuvā, tā sniegusi informāciju ticīgiem. Lietuvā Chronika ir izplatīta tikai nedaudz eksemplāros mašīnrakstā vai dažreiz nokopēta, ja tas iespējams. Tā iet no rokas rokā, līdz kādu eksemplāru saņem ārzemēs. Tur tās pareizumu pārbauda un tekstu pārraida Vatikāna raidītājs, Brīvās Eiropas raidītājs un Amerikas Balss.

Par Chroniku tūlīt sāka interesēties KGB, daudzus apcietināja un ieslodzīja, apvainojot Chronikas sagatavošanā. Šo izdevumu ārzemēs publicē angļu, italiešu, vācu, franču un spāņu valodā.

Ticami avoti no Lietuvas apstiprina, ka garīdznieks Sigitas Tamkēvičs un Viktors Petkus pārvesti no Permas ieslodzījuma nometnes uz Lietuvas galvaspilsētu Viļņu. Viņi ievietoti Viļņas KGB cietumā, pieņemot, ka padomju varasvīri mēģina izstrādāt kādu priekšlikumu, kas pieņemams abiem ieslodzītiem, lai tos varētu atbrīvot. Tēvs Alfons Svarinskas pārvests uz Viļņas KGB cietumu pāris nedēļas pirms tam. Citi avoti ziņo, ka Tamkevičs jau atlaists, bet tas nav apstiprinājies.

Viktoru Petkusu apcietināja 1977. gadā, un tas izcieta desmit gadu cietuma sodu, kam vajadzēja sekot piecu gadu izsūtījums. Petkus vairākas reizes nominēts Nobela Miera prēmijai.

Petkusa un Tamkeviča pārvešana uz Viļņu nenozīmē viņu atsvabināšanu. Pagājušo gadu Tamkevičs tika pārvests uz Viļņu, bet pēc tam atkal viņu pārsūtīja uz Permu, jo viņš atteicās atzīt savu ,,vainu'', ka organizējis jaunatnei Ziemsvētku svinēšanu. Amerikā dzimušais lietuviešu disidents Vitauts Skuodis ir atbrīvots, kaut arī viņš atteicās pieņemt savu vainu, bet parakstīja mīkstinātu solījumu ievērot padomju likumu. Amerikas pilsonis Dr. Algirts Stankevičs vēlas izceļot no Lietuvas uz ASV un iesniedzis izbraukšanas vīzas pieprasījumu. Viņu notiesāja uz septiņiem gadiem psīchiātriskā slimnīcā, jo viņš prasījis patstāvību Lietuvai, Latvijai un Igaunijai.

V. Irbe

saulaine

1987. gada 20. jūnijā

Līgo svētki Saulainē

V. Tetera gleznu skate lielās mājas kamīna telpā.

Mūzikāli literāru kokteili

Ap Jāņu laiku

sajaukuši Imants Sakss, Brigita Alka, Mārtiņš Derums un **Juris Dzeguze.**

Piedalās Viesturs Brants, Dzidra Egle, Valdis Gulbis, Alfreds Jekums, Herta Jurševska, Eduards Pētersons, Anda Sprūdža, Biruta Vachsmuta, u.c.
Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis, Vīru ansamblis Kalvis.

Divas izrādes: pl. 17.30 un 19.30.

Tradicionālā līgošana

Jāņutēvs un Jāņumāte, miestiņš, jāņusiers, **lielais ugunskurs,** upe, plašums, papardes un jāņuziedi, jāņuzāles.

Jāņu balle Saulšķūnī

Elektriskie Burkāni Ivara Stārasta vadībā.
Omulīgais **Pūnītis** ar visiem labumiem.

Balles turpinājums
Jānis Girgensons ar skaņu lentēm līdz pat rītausmai.

Spēkratu novietošana, teltošana un malka bez maksas.
Ieeja $10, bērniem zem 12 g. — brīva.

Ceļš uz Saulaini: Uz ziemeļiem pa 400. līdz Innisfil Beach Rd. W.; uz rietumiem līdz 27.; uz ziemeļiem līdz 20. sāņceļam; atkal uz rietumiem līdz Con. 7 iebraukŗuvei.

Visus mīļi gaidīsim!

SAULAINĒ MUMS LABI KLĀJAS!

SAULAINES PĀRVALDE

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

PBLA

LATVIJAS NĀKOTNEI

IZLOZE

IET TAUTĀ

TORONTO ZIŅAS

● Baltijas tautu federācija Kanadā rīko Aizvesto piemiņas dievkalpojumu sestdien, 13. jūn., pl. 19.30 St. Paul's baznīcā — Bloor un Jarvis ielu krustojumā. Mūzikālajā daļā piedalās no latviešiem ērģeļu mākslinieces Anita Grigale-Rundāne. Pēc dievkalpojuma būs gājiens un demonstrācijas ar svecītēm pilsētas nama laukumā. Vecāku gada gājumu pārstāvju vajadzībām paredzēti autobusi transportam no baznīcas uz pilsētas laukumu.

● Pavasaŗa talka Kristus Dārzā bija pulcinājusi 20 dalībniekus, kas dārza architekta J. Lūša sen. vadībā uzkopa apkārtni, iestādīja puķes un sagatvoja dārzāju dobes. Toronto pensionāru apvienības biedri savā kārtējā sanāksmē bija saziedojuši 100 dol. puķu dēstiem , kuŗus E. Koks nodeva aprūpes mājai Kristus Dārzs. No Londonas Antonija Sērmane atveda 20 groziņus ar puķu dēstiem. — Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja ar priekšnieci B. Kūlu un draudzes māc. J. Cālīti ieradās 25. maijā. Kristus Dārzā un tur apsveica deviņus dzīves gada jubilārus ar kliņģeri, cepumiem un neļķu ziediem, pakavējoties ar viņiem kopīgi pie kafijas. Jāņu svinēšana veco ļaužu aprūpes mājā Kristus Dārzs paredzēta 23. jūnijā.

● Māc. J. Cālītis 21. maijā Old Mill kapellā salaulājis Edvīnu Kalniņu un Dainu Līvīti, dzimušu Siliņa. Abi jaulaulātie darbojas skautisma organizācijā, par vadītājiem Rīgas (72.) skautu vienībā. Sv. Andreja baznīcā salaulāti Rita Olita Riņģe un Roberts Douglas Hancock.

● Martas Cinovskas bēŗu ziņā, kas ievietota šī laikraksta 23. maija numurā, ieviesusies kļūda: aizgājējas vedeklas pareizais vārds ir Nanete Cinovska.

● Māc. F. Kristbergs Sv. Jāņa baznīcā salaulājis Ingrīdu Mežģirtu un Paulu Trevoru Besley un kristījis Andrew Lloid Nicholl, Kenneth un Silvijas dzimušas Šultmanes dēlu.

● Māc. A. Celms salaulājis Sv. Barnabas baznīcā Sandru Liepkalnu un Mārtiņu Kūnaus. Abi jaunlaulātie savā laikā beiguši Toronto latviešu sestdienas skolu un latviešu ģimnaziju.

● Par Kronvalda Ati 28. maija sanāksmē Latviešu Namā runāja māc. A. Celms. Bija ieradušies kādi 160 klausītāji. Runātājs apskatīja šī mūsu tautas nacionālā cīnītāja dzīves gaitas, citēja viņa runas un avīžu rakstus. Viņš pieminēja arī studentu sanāksmes, kur mācījās un sprieda par latviešu valodu. Šeit studenti dziedāja arī Nevis slinkojot un pūstot, ko tagad dzied vēl šodien. Referentam pateicās sarīkojumu daļas vadītāja B. Komarovska. Par izbraukumu uz Tālavu ziņoja M. Prikulis. Vēl autobusā palikušas dažas brīvas vietas.

● Hamiltonas latviešu Kristus draudzē, kas nupat zaudējusi savu mācītāju K. Kuškevicu, pašlaik amata darbus veic mācītājs A. Celms no Toronto Austrumu draudzes. Viņš vadīja arī Hamiltonas Kristus draudzes iesvētes dievkalpojumu ar dievgaldu 17. maijā, iesvētot Andriju Sandru Ozolu. Dievkalpojums, ko ar dziesmām kuplināja dziedone Erika Beitāne un ērģelnieks Jānis Grīnvalds, pulcināja ap 200 dievlūdzēju. 27. maijā māc. A. Celms uz Woodland kapsētu Hamiltonā pēdējā gaitā izvadīja divus Kristus draudzes locekļus. — Sasniegusi 97 gadu lielu vecumu, 23. maijā mirusi Irma Doroteja Markitante, dzim. Ošs. Savu dzīvesbiedru zaudējusi 1972. gadā. Nelaikei paliek meitas — Aina Barona, Ilze Zālīte un Velta Miruskine un dēls Kārlis ar ģimenēm, seši mazbērni un viens mazmazbērns. Gandrīz vienu mēnesi pirms savas 95 dzimšanas dienas, 22. maijā miris Jānis Deksnis, dzimis 1892. gada 24. jūnijā Krustpils pagastā. Nelaikis atstāj meitu Ritu Svilpis un dēlu Arturu ar ģimenēm, 3 mazbērnus un 5 mazmazbērnus.

● Savā mājā 25. maijā 79 gadu vecumā mirusi agrākā rīdziniece Lilija Merca, dzim. Liepiņa. Aizgājēju pēdējā gaitā 29. maijā Mount Pleasant krematorijā izvadīja mācītājs F.T. Kristbergs. Atvadvārdus no studenšu korporācijas Daugaviete teica seniore Inta Malēja un no studenšu korporāciju kopas seniore Astra Avena. Nelaike savu dzīvesbiedru daiļamatnieku Hugo Mercu bija zaudējusi 1976. gadā, kas izstrādājis metu un kokgriezumus Sv. Jāņa baznīcas altārim un kancelei, kā arī devis metus altāŗa sidraba krustam un svečturiem. Nelaikei paliek divas meitas : Daina Klee Toronto un Brigita Weaver Vankuverā, 3 mazbērni, bet Latvijā māsa Emīlija.

● Burtnieku Jāņu līgošana 21. jūnijā pl. 18 Jāņa Vandeļa vasaras mītnē.

● Toronto Latviešu Centrā 9. un 10. maija padomes sesijā ievēlētā LNAK valde pulcējās uz sēdi priekšnieka T. Kronberga vadībā. Par 1. vicepriekšsēdi izraudzīja Dr.G. Siliņu, 2. vicepr. — Dr. L. Luksu, par sekretāri — K. Zariņu, kasieri — R. Pētersonu, biedrzini — V. Vāgneru, mantzini (jauns amats) M. Jonāni. Par darbvedi strādās K. Tannis, viņa vietnieks A. Miķelsons, bet vasaras darbiniece LNAK birojā, kuŗas atalgošanai saņemts valdības pabalsts, būs Silvija Tint. Viņas galvenais pienākums būs apzināt materiālus par savā laikā pasaules valstu nolīgtiem līgumiem ar brīvo Latviju un citiem vēsturiskiem dokumentiem par to.

Finanču nozari vadīs Br. Logins, palīdzības nozari — Z. Akots. Sporta nozares vadību aicinās uzņemties J. Zivtiņu. Dziesmu svētku padomē darbosies A. Budrēvics, pārstāvis Latv. Tautas augstskolā — Dr. G. Siliņš. Pārstāvji 18. novembŗa rīcības komitejā A. Budrēvics un K. Zariņa. Pārējo nozaŗu vadītāji un pārstāvji citās organizācijās paliek līdzšinējie.

Sēdes turpinājumā bija valdes locekļu ziņojumi. Daudzkultūru ministrs D. Krombijs (D. Crombie) piesūtījis LNAK vienu sējumu The Canadian Encyclopedia. G. Siliņš ziņoja par maija sākumā notikušo Baltiešu simpoziju, kur apmeklētāju skaits pa abām dienām bijis tuvu pie 400, no kuŗiem lielākā daļa bijuši latvieši. Simpoziju materiāli atbalstīja provinces un federālā valdība.

Baltiešu 14. jūnija piemiņas akts notiks **13. jūnijā** St. Paula katedrālē pl. 19.30, ar sekojošu degošu svecīšu parādi katedrāles ārpusē un turpinājumu pie Toronto pilsētas nama, uz kuŗu aties speciāli autobusi. Par atceres akta norisi lūdzam sekot sludinājumam laikrakstā. Valdes locekļi izstrādās savu amata pienākumu aprakstus un tos apspriedīs vienā no nākošām sēdēm. Organizācijām izsūtīs aicinājumu atjaunot pārstāvju mandātus 18. novembŗa rīcības komitejā. Lai iepazītos ar darbu Latvijas brīvībai, biroja darbinieks A. Miķelsons pavadīs gaŗāku laiku PBLA/ALA birojā, piedaloties arī Baltiešu kongresā un ALA valdes sēdē. Centra birojā ierīkos telefona atbildes aparātu.

Labvēļu pusdienās Kristus Dārzam — virpuļvannas iegādei — bija pāri par 100 apmeklētāju. Attēlā jauno virpuļvannu (šoreiz bez ūdens) izmēģina dziedone Ženija Vītola. Vispirms jāsēžas krēslā, tad drošības josta — un slēdžu sistēma paceļ pacientu gaisā un pēc 180° pagrieziena nosēdina vannā. Attēlā pa labi — Kristus Dārza administrātore Māra Zariņa. **Foto J. Galejs**

HAMILTONAS

Mednieku un makšķernieku kluba internās pikreļu sacensības Bay of Quintee 9. maijā risinājās sliktos apstākļos. 12 dalībnieku konkurencē 1. vietu izcīnīja R. Zilgme, 2. v. A. Purmalis un 3. v. Ziedonis Upīte. Triju klubu eksternās makšķerēšanas sacensībās, kuŗas rīkoja Hamiltonas klubs, 23. maijā Simko ezerā 1. vietu ieguva A. Freimanis (Sv. Katrīnu klubs), 2. v. Jānis Birznieks (Toronto klubs). Uzvarētājiem balvas pasniedza Hamiltonas kluba priekšnieks R. Mierkalns jun. Kluba internās šaušanas sacīkstes 11. jūnijā un triju klubu eksternās — 22. augustā Lielupē.

Delegāti Kanadas latviešu „parlamenta" sesijā Toronto. **Foto A.K.**

PĀRDODAMA
motorlaiva
Zvanīt 499-9054 pēc pl.17
no pirmdienas līdz piektdienai.

Mantojuma lieta

Pārdodama mazlietota 1977. gada Mercury Cougar automašīna ļoti labā stāvoklī. Lūdzu iesniegt tikai rakstiskus piedāvājumus. Zvanait: LE 5-5555.

Oskars Perro
Testamenta izpildītājs
491 COLLEGE ST., TORONTO,
ONTARIO, CANADA, M6G 1A5.

Indra Gubiņa

Tā trakā Maķedonija

(6. turpinājums)

Prasu tālāk: vai viņi drīkst sūtīt vēstules uz ārzemēm? Tāds stiepts — jā — mani īsti nepārliecināja. Bet esot tādas vēstules, kuŗas pastam nevarot uzticēt. Jā, es pievienojos, tādas ir gan. Viņš tā cerējis satikt kādu, kas brauktu uz Budi un nodotu. Puika žēli skatās manī. Vai viņš gaida, lai es viņam kaut ko iedodu un tāpēc neiet projām? Kā manas domas sadzirdējis, viņš vēl pasmaida un nosaka, ka esot gan žēl, ka mans ceļš nevedot uz Budi. Ļoti pieklājīgi viņš atvadījās, pasniedza man roku un aizgāja. Tā ir paliku nesaprašanā, vai puika tiešām gribēja man dot vēstuli kādam līdz, vai arī tā bija tikai tāda runāšana.

Maķedonietes.

Pēc mošejas apskatīšanas devāmies uz Ohridu, vasaras kūrortu — kādreizējo seno slavu kultūras centru, kas vēstures gaitā bijis pakļauts bulgāriem, serbiem, maķedoniešiem un turkiem. Pilsētiņa vēl lepojas ar daudziem vēsturiskiem un architektoniskiem pieminekļiem, ar labi saglabātām bizantīniešu un austrumnieciskām mājām, mošejām un baznīcām.

Mūs izvieto samērā mazā viesnīcā, krietnu gabalu ārpus pilsētas, un esam tās vienīgie viesi. Lielais Ohridezers, kam neredz ne malas, ne gala (107 kv. km.) ir rāms un gluds un bezgala dzidrs. Mums visa pēcpusdiena brīva, tad varam pētīt ezeru un izbaudīt silto sauli. Tomēr pāri ezeram pie pamales, liekas, briest negaisa mākoņi, tāda savāda dūmaka tālumā, un viss šķiet sastindzis. Ūdens ir silts, kaut ir pašas septembŗa beigas, un koki ezera krastā vietumis pavisam dzelteni.

Redzu dažus no mūsu grupas aizejam pa ceļu atpakaļ pilsētas virzienā, daži tālāk smilšainajā piekrastē atsēdušies un bauda saules siltumu, bet lielais vairums — pazuduši. Pie laipām, no kuŗām var ezerā iekāpt, nav neviena. Es tomēr gribu nopeldēties, izbaudīt silto, dzidro ūdeni. Ieslīdu tajā un sajaucu rāmumu, sajaucu zeltīto koku atspīdumu. Ir tāda dīvaina sajūta: krastmales apsītes iemet ūdenī pa zeltainai lapai, kaut nav ne mazākās vēsmiņas, nav viļņu! Tik vien nemiera saradies, cik es sajaucu. Kad skatos uz krastu un atkal zilajā, rāmajā tālumā, pārņem tāda nereāla sajūta. Svešs ezers, sastindzis it kā baisā rudenīgā mierā, ar tādu kā draudošu gaisu visapkārt.

Esmu priecīga, kad man ezerā pievienojas pāris vāciešu, taču drošāk! Draudīgais tumšums ezerā kļuvis lielāks. Pēc siltās, rudenīgās peldes jūtos dīvaini pacilāta. Tādā priecīgā solī dodos gar ezera malu uz līcīša pusi, kur vizuļo zeltainas apsītes. Gribu redzēt, kas ir aiz tām. Gar krastmalu asfaltētais ceļš atšķiŗ ezeru no kalnu piekājē iebūvētajām mājām. Pēcpusdienas saule izgaismo zeltainā gaismā šīs skaistās mājas — villas, tāpat kā vizmināš ezerā un apsēs. Reta automašīna pabrauc garām. Priecājos, ka te nav ne izmētātu papīru, ne stiklu, te viss kārtīgi saposts, kopts ar rudens ziediem māju priekšās, uz balkoniem, gar logiem. Tiešām skaista, mierīga vieta. Līdz līcītim tomēr izrādījās drusku tālāk, nekā sākumā man likās. Pie apsītēm krastmalē aug niedres, tālāk laipa iestiepjas ezera rāmumā, un pie tās stāv sarkana laiviņa. Pie niedras laivu sēju! Apses atspīd ūdenī tādā pašā skaidrībā kā tās izskatās īstenībā. Nudien, te var sajaukt atspulgu ar īstenību! Stāvu, skatos, iesūcu sevī mieru un skaistumu, kad aiz muguras izdzirdu saucienu. Dabīgi — pagriežos un skatos, kas sauc. Viņpus ceļam stāv kāds vīrs un māj man ar roku. Pirmajā mirklī apjūku, — vai es daru kaut ko šeit neatļautu? Tad pamāju viņam pretim. Vīrs panākas druscin tuvāk, bet ceļam pāri nenāk.

Jugoslavija ir ļoti iecienīta atpūtas vieta vāciešiem, tāpēc vietējie visus ārzemniekus vispirms uzrunā vāciski. Vīrs pāri ielai mani aicina uz kafiju. Kur? Te mājas patālāk, no kurienes viņš vispār uzradās? Saku, ka nesmu pieradusi daudz lietot viņu stipro kafiju. Nu, tad lai es nākot uz vakariņām, viņam tepat esot māja un viņš man pagatavošot lielisku maltīti. Viņš man parādīšot savu māju un dārzu. Vēl ziedot skaistas rozes.

Viesnīcu te aiz apsēm nemaz nevar redzēt, kalnu piekājē šajā vietā mājas no krastmalas patālāk un retas, tuvumā nav nevienas dzīvas dvēseliītes. Ezers, apses, viss pilnīgā mierā sastindzis. Esam tikai mēs divi — vīrs viņpus ceļa un es te — ūdens malā.

Noplātu rokas un saku svešajam, ka man nav līdz naudas, nekā nevaru ne pirkt, ne solīt. Kafiju negribu un vakariņas ēdīšu viesnīcā. Nē, nē, viņš nemaz maksas nekārojot. Nu jau visi vasarnieki aizbraukuši, te esot tik vientuļi. Žēl, pasmejos, es viņam nebūšu īstā sabiedrība, jo mani gaida viesnīcā. Arī vīram žēl, un viņš tiešām it kā galīgā izmisumā plāta rokas. Varbūt es tomēr varētu atnākt vēlāk, vai rīt no rīta? Varbūt! Pamāju viņam nepārprotamu — sveiki — un gar ezera malu lēni soļoju atpakaļ uz viesnīcas pusi, tomēr cieši klausos, vai lielajā klusumā neskanēs aiz manis viņa soļi.

Gaisma kļuvusi sidrabaināka, jo pelēkums pie pamales aug, un tāds savāds blāvums jau stiepjas gar saules vienu malu. Zinu, otrā krastā ir Albānija, un šis augošais padebess ir kā priekškars, kas atšķiŗ Eiropu no tās zemes, par kuŗu pašlaik tik maz zinām, kas tur notiek.

Tikusi atpakaļ viesnīcā, sameklēju Igoru, lai piezvanītu uz Kanadu. O jā, no šejienes tas būšot pavisam viegli. Ieejam abi viesnīcas birojā un Igors sāk darboties. Viņa seja pastiepjas gaŗāka. Diemžēl, varot gan piezvanīt uz Eiropas valstīm, bet ne uz Kanadu. Vienīgais, kā sazināties — rīt no pilsētas nosūtīt telegrammu. Rīt ir jau ceturtdiena, un manas ceļa biedrenes izbrauks no Toronto sestdienā. Vai telegramma aizies? Noteikti! Jā?

Vakarā braucam uz lielu viesnīcu, kur vietējās tautas deju grupas rāda savu māku. Nevaram vien nopriecāties, cik jaunie cilvēki skaisti, slaidi, cik skaisti viņi dzied. Tā patiešām ir izlase. Dažās tautas dejās, liekas, pazīstami gājieni, kaut kas no Sudmaliņām, Ačkupa vai Tautas kadriļļas. Kas zina, varbūt mūsu senči, no Indijas nākdami, šajā zemē kaut ko uzlasīja, atnesa līdz, varbūt — kaut ko atstāja.

Nākamā rītā pēc brokastīm dodamies apskatīt Sv. Jāņa Kaneo klosteri un baznīcu, kas uzcelti stāvā klints kīlī, pavisam tuvu Albānijas robežai. Kad tai tuvojamies, Igors rāda kalnā izcirsto līniju un robežsargu torņus, piezīmējot, ka Jugoslavijas pusē esot tikai maza robežsargu māja. Patiesībā viņiem nemaz robežsargus šeit nevajagot, jo, vienalga, no kuŗas puses izcirstai zonai kāds tuvojoties, albāņi nošaujot. Prasām, vai albāņi daudz bēg? Agrāk esot bēguši, gan laiviņās, gan pa kalniem, bet pēdējos gadus tas praktiski vairs neesot iespējams. Ja nu kaut kur pasaulē esot dzelzs aizkars, tad te — tik blīvs, ka pat ne ziņas netiekot cauri.

Turpinājums sekos)

Alberts Galiņš

Neredzamais glābējs

Gar dziļu aizas malu eju.
No bezdibeņa baidos es
Un tikko izvairīties spēju.

Gar dziļu aizas malu eju.
Kāds mani glābj: es streipuļēju—
Viņš klēpī gaŗām aizai nes.

Gar dziļu aizas malu eju.
No bezdibeņa baidos es.

* * *

Fricis Ābele

Kāds dievnams nu sapostīts

Kāds dievnams nu sapostīts atkal
Tur mīļajā tēvzemē manā:
Krusts norauts augstajā tornī
Un logiem izsisti stikli.

Tai dievnamā izskatās gluži
Kā nelabais cauri kad skrējis.
Vien Kristus tēls neskarts tur augstu
Pie krusta cieš nokārtu galvu.

Iet garīdznieks ikrīta soli,
Sirds iesāpas postažu redzot.
Krīt ceļos tas dievgalda priekšā
Un galvu liec lūgšanu teicot.

Un pēkšņi — visapkārt kā lūgtu:
Dieva palīdzi kristīgām draudzēm
Un cietušai latviešu tautai. —
Dievs, pasargi manu tēvu zemi!

* * *

Arvids Kriškāns

Tilts pie Rīgas

(atmiņu brīdī)

Daudz tiltu pasaulē,
bet kāds pie Rīgas —
tikai viens.

Pa tiltu šo
visdrūmākajā stundā —
ar saviem vīriem aizgāja Kalpaks.

Pa tiltu šo,
uzvaru vainagots,
atgriezās Balodis —
ar daļu no vīriem, bez Kalpaka.

Pie tilta šī
galu ņēma Bermonts
un viņa algādži.

Šis tilts daudz varētu stāstīt
par varoņu cīņām —
ja varētu.

Vai varam kādreiz aizmirst
tiltu pie Rīgas, pāri Daugavai?
Nekad!

* * *

MAPLE LEAF TRAVEL

Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.

Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.

Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351

655 St. Clair Ave W.

Ontario atzinība par sabiedrisku darbu

Londonas, Ontario, mūzeja zālē 3. maijā notika Ontario Citizenship and Culture ministrijas rīkotā apbalvojumu nozīmju un diplomu piešķiršana tiem sabiedrisko iestāžu un organizāciju darbiniekiem, kas ilgus gadus darbojušies brīvprātīgi, bez atlīdzības. Maksimālais piešķīrums par brīvprātīgu darbu nepārtraukti vismaz 15 gadu — ir zila trilliuma formas zīmotne ar zelta apmali un skaitli 15.

No latviešiem Londonas apvidū šo nozīmi šogad saņēma Londonas Latviešu kopas dāmu komitejas dibinātāja 1948. g. un ilggadējā tās darbiniece A. Arnda, Londonas Latviešu organizāciju informācijas biļetena redaktors un izsūtītājs F. Arnds, LL kopas dāmu komitejas ilggadējā darbiniece L.T. Banga, kas īpaši daudz darījusi kanadiešu informācijai par latviešiem pirmajos gados, LL kopas valdes priekšsēdis A. Dreimanis, kas to vadījis kopš 1948.g., un LL kopas bibliotēkāre un agrākā dāmu komitejas priekšniece L. Zvagule. Pagājušajā gadā šo 15 gadu nozīmi saņēma R. Epneris par ilggadēju darbu Folk Arts padomē.

A. D.

Ontario Citizenship and Culture ministrijas apbalvoto Londonas latviešu grupa: no kr. L. Zvagule, L.T. Banga, A. Arnda; otrā rindā A. Dreimanis un F. Arnds.

Montrealas Latviešu skolas gada noslēgums

Nelielā Montrealas Latviešu skola savu darba gadu noslēdza ar nelielu sarīkojumu 8. maijā Sabiedriskā Centrā. Kopīgais pulciņš nebija liels, lai gan piedalījās visi 16 skolas audzēkņi, skolotāji, bērnu vecāki un interesenti. Sarīkojuma norisē bija māc. G. Hūna vadītais svētbrīdis, liecību izdalīšana, vecāku apveltīšana ar ziediem Ģimenes dienas atcerē un uzvedums Viju Jāņu vainadziņu. Uzvedumu sakārtojusi un uzrakstījusi skolotāja Gaiļu Ināra ar palīgiem. Ar klavieņu mūziku izpalīdzēja A. Pušpūrs.

Uzvedums bija viens no labākiem, kas redzēts skolas darbā, un tajā piedalījās visa skolēnu saime, tēlojot, stāstot, deklamējot un kopīgi dziedot. Tema bija par 3 meitenēm, kuŗas, gaidot Jāņu bērnus, mēģina darināt vainagus. Darbs neveicas, laika maz, meitenes nervozē, bet tad kā burvja mājienā, vainadziņi gatavi un var sveikt līgotājus. Priekšnesums ritēja raiti un bez klizmām. Bērni bija krāšņos tērpos, vairumā tautas tērpos. Zēni lepojās ar skaistiem ozollapu vainagiem.

Patīkamais un sirsnīgais vakars noslēdzās ar bagātīgu cienastu.

A. P.

Montrealas latviešu skolas saime gada noslēgumā. Pirmā rindā skolas pārzinis Imants Steprāns.

Foto P. Agrums

EDMONTONA

● Edmontonas DV nodaļas ilggadējie darbinieki, valdes priekšsēdis Alis Stepermanis un vanadžu kopas vadītāja nodaļas sekretāre Zenta Stepermane atskatījās uz mūža 75 gadiem. Ar savu pašaizliedzīgo darbu un kalpošanu Latvijas brīvības idejai viņi nodaļas 34 biedru vidū ieguvuši nedalītu uzticību. Abi apbalvoti ar DV augstāko atzinības pagodinājumu — DV krūšu nozīmi zeltā. Cienījamie gavilnieki pieliek savu roku arī vietējā ev. lut. draudzes dzīves un citos latviešu darbos.

-ons

Sarīkojumu Kalendārs

10. jūnijā pl. 19 30 Latviešu Centrā tikko iznākušās video filmas izrāde — „Deceiving America". Ļoti aktuāla informācija par KGB un komūnistu dezinformāciju un subversiju. Sekos diskusijas. Atspirdzinājumi.

13. un 27. jūnijā Latviešu Balss

27. jūnijā pl. 18.30 DV namā Latvijas Brīvības cīnītāju piemiņas diena.

SAULAINE

20. jūnijā Jāņi Saulainē. Saulainē mums labi klājas.

SIDRABENE

27. jūnijā Jāņu sarīkojums.

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBAS KANADĀ (L.S.A.K.) SACĪKŠU KALENDĀRS 1987.g.)

5., 6. jūnijā Kanadas Latviešu meistarsacīkstes basketbolā—volejbolā Columbus Centrā un Scarboro College.

8., 9. augustā Kanadas Latviešu meistarsacīkstes golfā, Glen Cedar.

9. augustā Sidrabenes Sporta svētki, Kanadas Latviešu meistarsacīkstes jaunatnei vieglatlētikā.

12., 19. septembrī Ziemeļamerikas Baltiešu meistarsacīkstes šaušanā Bērzainē.

19., 20. septembrī Baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā Sidrabenē.

27. septembrī Kanadas Latviešu meistarsacīkstes futbolā Sidrabenē.

Tuvāka informācija —
Juris Tērauds, tel. 225—5534,
Oļģerts Kurcigs, tel. 741-3665.

DV Niagaras nodaļai 35 gadi

Atceres sarīkojums notika 2. maijā Niagaras Recreation centra zālē, uzrunu teicot nodaļas valdes priekšsēdim Raimondam Kalniņam. Nodaļa nodibināta 1952. gada 20. maijā. Pirmās valdes priekšsēdis bijis A. Gailītis. Valdē vēl darbojušies P. Treijers, Edmunds Ozols, R. Kalniņš un Anna Tīruma. Pirmā vanadžu kopas vadītāja bijusi Alma Celma. No šiem pirmajiem darbiniekiem daži gadu gājumā jau aizsaukti aizsaulē, kuŗus pieminēja ar klusuma brīdi, tāpat citus nodaļas biedrus, kas nav vairs dzīvajo vidū. No DV Kanadas valdes un tās priekšsēža G. Brikmaņa nodaļu sveica kultūras nozares vadītāja Milija Zvejniece, sveicinot arī no Kanadas vanadžu vadītājas Noras Pulciņas un Sv. Katrīnu vanadžu kopas, pasniedzot Niagaras vanadžu vadītājai Aidai Plavinskai ziedu velti.

No DV Toronto nodaļas jubilāri sveica O. Kļavenieks.

No DV Sv. Katrinu nodaļas sveicināja priekšsēdis Jānis Kere, no Londonas un Druvas nodaļām — priekšsēži Ralfs Alksnis un Aleksis Kalniņš, aicinot uz Druvas nodaļas 25 gadu darbības atceres sarīkojumu 22. augustā. DV Bafalo apvienības sveicienus ar Edvarta Tūtera dzejas pantu nodeva A. Smiltiņš. Ar rakstu nodaļu bija sveicis DV priekšnieks J. Frišvalds u.c. Rakstveida apsveikumus pieteica vakara programmas vadītājs Francis Barkāns. Ar aplausiem sumināja nodaļas dibināšanas iniciātoru un bijušo priekšsēdi P. Treijeri no Otavas. Koncertā dziedāja vīru koris Viesturs V. Maksiņas vadībā, nodziedot 14 dziesmas ar piedevu Rīga dimd, pēc tam sākās vakara saviesīgā daļa. Nodaļas valdē darbojas priekšnieks R. Kalniņš, vietnieks Fr. Barkāns, sekretārs V. Bērziņš, kasieris J. Šteinbachs, biedrzinis A. Bukults un informācijas daļas vadītājs A. Šteinbachs. Revīzijas komisijā J. Plvinskis, R. Iesalnieks un Dz. Ligurs.

(vs)

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

DETROITA

● Aizvesto piemiņas akts ar koncertu Baltiešu komitejas sarīkojumā notiks 14. jūnijā pulksten 12:os dienā, Lietuviešu Kultūras Centrā, 25335 West 9 Mile Road, Southfield, Michigan (starp Telegraph un Beech Daly Road).

Kā runātāji piemiņas aktā piedalīsies ASV kongresa loceklis Viljams Brūmfīlds (Wm. S. Broomfield) un BAJUN priekšsēdis Dr. Heino Ainso.

Ar šo sarīkojumu Baltiešu komiteja atzīmē savas pastāvēšanas 30 gadus.

A.D.

BRAUCIENS UZ BERLĪNES MŪRI

Pēc Mīnsteres dziesmu dienām tiksimies Rietumberlīnē 1987. gada 10. augustā

Īpaši celtā paviljonā 45 minūšu sarīkojumā uzstāsimies un sveiksim berlīniešus ar koŗa dziesmām un tautas dejām Berlīnes pilsētas 750 gadu jubilejā. Pēc koncerta dosimies gajienā nolikt ziedus pie staļinisma upuriem veltīta pieminekļa. Vienosimies kopējā manifestācijā novēlot berlīniešiem atbrīvoties no kaunamūŗa un prasīsim latviešu tiesu un daļu - brīvu un neatkarīgu Latviju. PBLA.

Informācija par transportu uz Berlīni un apmešanās iespējām saņemama: PBLA Informācijas birojā, Postfach 150241, D-4400 Münster, West-Germany

RAIBĀ NEDĒĻA

VIŅŠ NOLAIDĀS PIE ĻEŅINA KAPLIČAS

Kad pagājušajā nedēļā kādas Rietumvācijas bankas ierēdnītis Mateass Rusts noīrēja Hamburgas aeroklubā vienmotorīgo Cesna tipa lidmašīnu, nevienam nevarēja ienākt prātā, ka dienu vēlāk šis jaunais cilvēks ar neticami sensacionālu lidojumu īsā brīdī būs kļuvis par populārāko cilvēku Eiropā un sagādājis lielākās galvassāpes Pad. savienības komūnistu partijas politbirojam.

No Hamburgas Matiass Rusts devās uz Helsinkiem. Somu galvaspilsētā pag. ceturtdienā vāciešu jauneklis pieteica tālāko lidojumu no Helsinkiem uz Stokholmu. Bet kad lidmašīna atradās virs Baltijas jūras, Rusts strauji mainīja kursu uz Iagaunijas piekrasti un pēc 5 stundām, lidojot austrumu virzienā, sasniedza Maskavu. Pirms nolaišanās viņš vairākas reizes apmeta līkumu Kremlim un arī Ļeņina mauzolejam. Tūkstošiem ziņkārīgo acu pavadīts, pilots pēc tam savu lidmašīnu nosēdināja netālu no Sv. Bazila katedrāles, pie Kremļa mūra.

Matiass Rusts — populārākais cilvēks piecās stundās.

Kad ziņākārīgie maskavieši un ārzemju tūristi jautāja Rustam, kā viņš te nokļuvis, atbilde bija vienkārša: „Piecās stundās!" Šajās piecās stundās Rusts bija nolidojis 650 km garu distanci izslavētās Pad. savienības gaisa spēku aizsardzības nepamanīts. Ar to viņš radīja paniku Kremlī, jo reizē bija iznīcināts apgalvojums, ka Pad. savienībai ir modernākā gaisa aizsardzības stratēģija pasaulē.

Drīz vien Sarkanajā laukumā ieradās melnais čekas limuzīns, kas Rietumvācijas nepieteikto tūristu aizveda uz cietumu, kur pirms dažiem mēnešiem bija ieslodzīts amerikāņu žurnālists Daņilovs.

Vai tā nebija liktenīga sagadīšanās, ka Rusta lidojums notika dienā, kad Pad. savienība atzīmēja savu modro robežu sargātāju dienu. Kā zināms, robežsargi ir KGB pakļauta militāra atsevišķa vienība. Maskavieši runāja, ka Gorkija parkā tanī dienā miliči esot aizturējuši ap 100 smagi piedzērušos robežsargu dienas svinētāju.

Rusta nopratināšanā Kremļa pretizlūkošanas dienests grib noskaidrot, kas piedalījies vācieša pārdrošā lidojuma sagatavošanā, jo lietpratēji pārliecināti, ka bez labu padomdevēju pulka pilots viens pats uzdevumu nekad nebūtu veicis. Lai izbēgtu radara atklāšanai, lidmašīnai bija visa distance jālido ārkārtīgi zemu — koku galotņu augstumā. Pastāv arī aizdomas, ka lidmašīnā atradusies kāda jauna veida radara staru atvairīšanas ierīce, kas pirms nolaišanās automātiski iznīcinājusies.

Rusta tiesāšanas gadījumā viņam draud no 1—10 g. ieslodzījums vai 1500 dol. naudas sods, kā arī 18.000 dol. izdevumu segšana par lidmašīnas aizvilkšanu no Sarkanā laukuma uz rezerves aerodromu.

Ārlietu ministrijas komentātors Garbātovs izteicies, ka Rusta lidmašīna tikpat labi būtu varējusi būt arī kāda terroristu vai pat kamikadzi pašnāvnieku tipa lidmašīna, lai uzbruktu tieši Kremlim.

Kad pirmais pārsteigums bija pārvarēts, Gorbačovs politbiroja sēdē ierosināja atstādināt no amata līdzšinējo aizsardzības ministru Sokolovu, kā arī no amata atcēla gaisa aizsardzības flotes komandieri maršalu Aleksandru Koldunovu. Tanī pašā sēdē par jauno Pad. savienības aizsardzības ministru iecēla armijas ģenerāli Jāzovu. Viņš savas karavīra gaitas sāka 1941. gadā un kā Ļeņingradas un Volchovas frontes komandieris iepazinās ar latviešu un igauņu leģionu ugunsspēku šinī kaujas sektorā.

Domā, ka notiks vēl tālākas personālas pārmaiņas armijas augstākā vadībā, jo Rusta gadījumu Gorbačovs izmantos, lai arī sarkanarmijas militāros spēkos vadītājos posteņos ieliktu sev uzticamas personas.

Jaunais aizsardzības ministrs Jazovs pazīst latviešus no Volchovas frontes laikiem.

NOGALINĀTS LEBANONAS MINISTRU PREZIDENTS

Pagājušajā pirmdienā Lebanonas ministru prezidents Rašids Karami helikopterā atradās ceļā no Tripoles uz Beirutu. Netālu no Beirutas helikopterā zem Karami sēdekļa novietotā bumba eksplodēja un nogalināja Lebanonas valdības galvu. Helikopters gan paspēja vēl nolaisties, bet Karami dzīvību vairs glābt nebija iespējams.

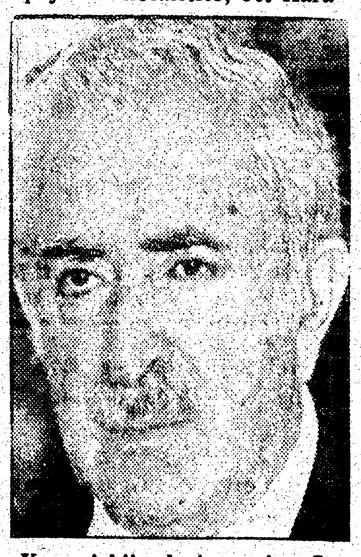

Karami bija deviņas reizes Lebanonas valdības galva.

Karami bija piedzīvojis politiķis, kas deviņas reizes bija savas nelaimīgās, pilsoņu kara plosītās valsts ministru prezidents. Prezidents Gamajels tūlīt izsludināja valsts sēru nedēļu, un līdzjutības apliecinājumi nāca ne tikai no arabu zemēm, bet arī no Eiropas un pārjūras. Interesanti atzīmēt, ka Izraēla šim traģiskam notikumam neveltīja nevienu līdzjutības zilbi. Karami ierosmē Gamajels bija spiests aicināt palīgā pilsoņu kara izbeigšanai Sīrijas karaspēku. Lebanonas dienvidus daļā vēl joprojām ikdienas notiek asas sadursmes starp Lebanonas armijas daļām un Izraēlas spēkiem.

DEMONSTRĒ PRET AKINO

Manilā arī aizvadītā nedēļā notika lielas demonstrācijas, kuŗās bij. prezidenta Markosa piekritēji apsūdzēja tagadējo prezidentu Akino nesen notikušo vēlēšanu rezultātu viltošanā. Arī bij. aizsardzības ministra Enrilles piekritēji pārmet Akino nespēju apturēt komūnistu sazvērnieku uzbrukumus miermīlīgajiem iedzīvotājiem.

PĀVESTS UZ POLIJU

Jaruzeļskis devis Varšavas režīma drošības dienestam norādījumus gādāt par to, lai pāvesta Jāņa Paula Polijas apmeklējums nākamajā nedēļā noritētu bez jebkādiem starpgadījumiem. Sagaida, ka ne tikai Solidāritāte, bet arī Polijas katoļu baznīca izmantos pāvesta ierašanos, lai protestētu pret uzspiesto komūnisma režīmu.

VAI KANADAI DRAUD PASTA STREIKS?

Nebūšanas Kanadas pastā piespiedušas administrāciju pieņemt lēmumu, ar kuŗu tai dotas tiesības pārmeklēt pastnieku privātās somas, ierodoties darbā un arī atstājot darbu. Pagājušajā gadā pastā pazuduši sūtījumi vairāku miljonu dolaru vērtībā. Tajā pašā laikā pastnieki darba laiku arī izmantojot dažādu atspirdzinājumu un reibinātāju zāļu patērēšanai.

Pastnieku arodbiedrība savukārt pieprasījusi algu pielikumu, ja arodbiedrības sarunveži nevarēs panākt vienošanos ar pasta pārvaldes pilnvarotiem— tad jau 15. jūnijā pastnieki varēs uzsākt legālu streiku.

DOMSTARPĪBAS PAR KONSTITŪCIJU

Pirms dažām nedēļām Kanadas ministru prezidenta Malrūnija aicināti, desmit provinču premjēri pulcējās Meech Lake kurortā, kur panāca principiālu vienošanos par papildinājumiem Kanadas konstitūcijas tekstā, lai tas būtu pieņemams visām provincēm. Līdz šim konstitūciju nebija parakstījusi franciski runājošā Kvebeka. Dažas dienas pirms Malrūnija konstitūcijas teksta ratifikācijas skatuvē parādījās bij. liberāļu partijas vadonis un bij. ministru prezidents Pjērs Trudo. Viņš ārkārtīgi asos vārdos kritizēja Malrūniju un arī visus provinču premjērus. Savā īpatnējā sarkastiskā valodā Trudo nosauca Malrūniju par vārguli, kas, lai izpatiktu provincēm, atdevis visu, ko tās prasījušas un tādējādi pārvērtis federālo valdību Otavā par einuku iestādījumu.

Trudo einuku valdība Otavā.

Kanadiešu vairākums domā, ka Malrūnija projekts, ar kuŗu federālā parlamenta vara ir zināmā mērā samazināta, dodot lielākas tiesības provinču valdībām, veicinās Kanadas politisko vienotību.

Ir atskanējuši jau arī minējumi,ka Trudo, zinot tagadējā liberāļu partijas līdera Ternera opoziciju pašā partijā, mēģinās atgriezties atpakaļ politiskā arēnā, ja pēc nākamām vēlēšanām konservātīvo partija piedzīvos smagu neveiksmi.

Malrūnijs — konstitūcija Kanadas vienotībai.

Vēstule no dzimtenes

LNAK padomes sesijai uzmanīgi sekoja delegāti A. Bērziņš un Vīķs. Foto A.K.

Mans tālais draugs svešumā!

Sūtu Tev šoreiz ar drošu pastu no dzimtenes mīļus un sirsnīgus sveicienus un citus pielikumus, kuŗus Tu, atveŗot aploksni un lasot, tur atradīsi. Jau vairāk nekā četri gadu desmiti un vairāku tūkstoš jūdžu attālums mūs šķiŗ vienu no otra. Pa šiem daudzajiem gadiem ir mainījušās vairākas paaudzes, un šeit pie mums viss ir pārvērties līdz nepazīšanai, — diemžēl, tikai uz slikto pusi vien...

Es gribētu visu to Tev aprakstīt, bet kā gan lai to izdaru ar vēstuli, jo lai visu to aprakstītu, būtu jāsaraksta vairākas baiga satura grāmatas. Tā kā es Tevi ļoti labi pazīstu un zinu, kas Tevi visvairāk var interesēt, tad par to arī rakstīšu.

Jā, toreiz pēc jūsu aizbēgšanas svešumā — pirmajos gados jūsu mājās dzīvoja kolchoza kalējs ar savu lielo ģimeni, un tur mitinājās arī kolchoza lopiņi, ieskaitot Tavus pamestos. Tad vēlāk kāda ļauna roka bija pielikusi uguni un visu tur nodedzināja. Līdz ar mājām tur sadega arī visi apstādījumu koki, krāšņuma krūmi un puķes. Tikai akmeņi, kas nedeg, tur guļ visus šos daudzos gadus, sakrituši grūvešu kaudzēs! Pat vēsā aka, kas stāvēja kuplo ošu paēnā, ir jau sen aizbirusi, un tur vairs neviens nenāk smelt ūdeni.

Arī augļu dārzā visi augļu koki un ogulāji, kuŗus bija stādījuši Tavs vectēvs, tēvs un Tu pats, ir iznīcināti, un tur tagad kuplo tikai dadži un nātres. Un Tavs skaistais mežs, kas toreiz šalca ziemeļu pusē, aizsargādams mājas no aukstajiem vējiem, — un kuŗā Tev tēvs bija cirtis Tavam šūpulītim līksti, ir jau sen nocirsts. Skanīgie dzegužu zvani un citu dziedātāju putnu balsis tur jau sen vairs neskan. Tikai satrunējušu celmu paliekas liecina, ka te kādreiz ir bijis mežs, kur skanējušas putnu dziesmas un dzīvojuši dažādi meža zvēriņi.

Labi koptie lauki ir pamesti pa lielākai daļai atmatā, jo sarūsējušais kolchoza traktors tikai dažām vietām spēj pārbraukt pāri. Visi skaistie kājceliņi ir izarti un robežas iznīcinātas. Un tāpat arī Tavi un mani senie kaimiņi, radi un draugi, — daudzo gadu gājumā, apstākļiem un paaudzēm mainoties, ir gandrīz visi pazuduši. Tie, kas neizturēja pārmērīgi grūtās dzīves nastu vai arī sava vecuma dēļ, ir miruši. Daudzus paņēma tālā Sibirija vergu darbos. Daudzi pazuda dažādos cietumos un moku vietās. Un citi laimīgie, kas toreiz paspēja izbēgt, ir turpat kur Tu, brīvajā pasaulē! Un mēs, tie retie, kas vēl esam starp dzīvajiem palikuši šeit vecajās vietās, vergojam savam apspiedējam un izmisīgi gaidām brīnumu — *brīvību!*

Pazudušo vietās ir sabraukuši nelūgti un mums nevēlami svešinieki, kas par mums valda un pievāc mūsu zemes labumus. Tāpat mūsu staltie dievnami viens pēc otra aiziet bojā. Citi ir pārvērsti par mūzejiem, citi par noliktavām, un citos bezdievīgā vara ir ierīkojusi savas sātaniskās skolas, kuŗas bērniņiem māca, ka Dieva nav. Arī tajos retajos dievnamos, kuŗos vēl notiek zem čekas kontroles dievkalpojumi, nedrīkst mācīt ticības mācību. Pat vecāki mājās to nedrīkst darīt, jo par to tiem tiek piešķirta „brīvbiļete" uz tālo un atbaidošo Sibiriju vergu darbos. Tātad Tu, mans tālais draugs, zini, ka Tava un mana mīļā dzimtene, mūsu skaistā tēvzeme Latvija, — katrs novads, lauki un pilsētas, ir sakropļoti līdz nepazīšanai un sāpēs vaid zem briesmīgā apspiedēja varas sloga. Mēs gan vēl ticam brīnumam un ceram, ka šī baigā murgu nakts kādreiz izbeigsies, — bet kad, un vai mēs spēsim tik ilgi šīs pārmērīgās mocības izturēt?...

Mēs šeit to zinām, ka jūs tur, brīvajā pasaulē dzīvodami, visu zināt, kas šeit pie mums notiek, un mēģināt arī kaut ko mūsu labā darīt, kaut arī, diemžēl, bez kādiem panākumiem. Bet tomēr, es Tev, tālais draugs, par to rakstu vēl, jo mana sirds sāp un pavēl Tev to visu par jaunu pastāstīt, lai Tu nekad, nekad to neaizmirstu. Un ja man kādreiz atgadīsies tikpat drošs pasta pārvedējs kā šoreiz, es rakstīšu Tev vēl un vēl!...

Tā es tagad bieži vien vientuļa klīstu pa šo dārgo jūsu sēn atstāto vietiņu un sen aizaugušām takām, pārdomādama, — kā mēs toreiz, pašā jaunības plaukumā, — Tu ar savām abām māsām, es ar savu brāli un māsu, un vēl vesels bars mūsu dārgo radu un draugu, visi kopā šeit staigājām, sēdējām kuplo koku paēnā, dziedājām, dejojām un priecājamies par savu dzīvi, nenojauzdami, kāda nelaime mūs piemeklēs? Un vai kāds no mums tad zināja, ka mūsu ceļi tā izšķirsies, ka nekad vairs dzīvē netiksimies?

Un tieši te, kur es pašreiz sēžu uz plata akmens muguras un rakstu Tev, tālais draugs, šo vēstuli, ir Tavu bijušo māju pagalms. Es paņemu no šīs vietas smiltis un iebeŗu aploksnē, lai kopā ar vēstuli nosūtītu Tev. Es zinu, ka tu par tām priecāsies kā par visdārgāko mantu, un tās Tev palīdzēs neaizmirst to dārgo vietiņu, kur Tu pavadīji sava mūža sākuma skaistākos gadus, tāpat kā es un visi mūsu mīļie...

Bet vai Tu, tālais draugs, dzīvodams tik ilgi svešumā, vēl atceries savus zilos ezerus? Skaisto Marijas ezeru, kas spīguļoja netālu no Tavām mājām un kuŗā Tu tik daudz esi vasarās peldējies un ziemās slidojis? Tad slavenos Cirīša un Egles ezerus, kuŗos spoguļojas Māras zemes Karalienes baltā svētnīca Aglona? Tāpat Rēznas un Rušānu ezeri, Alauksts, Inesis, Burtnieku, Usmas un visi citi lielāki un mazāki ezeri, visi tāpat spīgo kā agrāk, tikai nevienā no tiem neredz vairs peldam Tavu laivu. Bet lielais Lubāns tagad ir sarāvies kā mazs ezītis, jo ļaunā vara atņēma viņam ūdeņus un nosusināja viņu līdz nepazīšanai...

Tāpat skaistās upes — Lielupe, Venta, Abava, Aiviekste, Gauja, Pērse, Dubna un visas citas tāpat plūst savās gultnēs, un viņu krastos zied un smaržo visskaistākās puķes pasaulē. Bet Daugaviņa māmuliņa ir aprijusi skaisto Staburagu un Liepavotu, un viņu vairs tur nav. Bet to posta darbu Daugavai pavēlēja izdarīt tie paši ļaundaŗi, kas šeit pastrādā visus citus varas darbus. Tie piepludināja aizdambējumus ar saviem Valdāju augstienes ūdeņiem un visu plašo apkārtni ap Staburagu pārvērta plašā ezerā.

Mans dārgais draugs, es gribu pastāstīt Tev arī to, ka mums pienāk tādas ziņas no jums, brīvajā pasaulē dzīvojošiem, ka jūs tur esat mūs, šeit palikušos un apspiestos, nosaukuši par dzērājiem un zagļiem. Par to mums sāp sirds, jo jūs nesaprotat mūsu bēdu. Vai jūs tur zināt, ka šeit vienā vien vodkas pudelē nelaimīgais var noslīcināt daudz savu bēdu, kaut, diemžēl, tikai savā reibuma laikā. Un mums bēdu ir ikvienam kalnu kalniem... Un kā to var saukt par zagli, kas, strādādams vaiga sviedros savu senču līstajā līdumā, paņem kādu kartupeli vai salasa ķabatā vārpas, ar ko apmierināt savus izsalkušos bērniņus, vai arī to pievāc viņa paša vēl vairāk izsalkušais vēders? Arī svešinieki šeit nezog, jo viņiem pieder vara un visa noteikšana, un viņi visu pievāc tāpat bez zagšanas.

Tā, mans tālais draugs svešumā! Es mēģinu Tev kaut cik pastāstīt par to, kāds posts, kāda nelaime, kādas ciešanas, apspiešana un trūkums ir piemeklējis mūsu skaisto tēvzemi, mūsu iznīcībai padoto latviešu tautu!...

Bet virs mūsu galvām ir tās pašas dzidri zilās debesis ar baltām mākoņu laivām, kur tāpat riņķo stārķi un trallina cīrulīši, — tikai tie tagad paceļas augstāk un skaļāk sūdz Dievam mūsu lielās bēdas...

Piedod man, tālais draugs, par šiem plankumiem uz vēstules rindiņām. Tev tas jāzina, ka šie plankumi ir manas asaras. Tāpēc es pārtraucu rakstīt, lai es neapraudātu to tik daudz, ka Tu nevarēsi to izlasīt. Es arī neparakstos un neuzdodu savu vārdu, jo labi zinu, ka Tu pazīsi manu rokrakstu un zināsi, kas Tev raksta. Tagad, kad vēstule ir uzrakstīta, es aizeju no šī Tavu bijušo māju pagalma, atstādama tur smiltīs savu pēdu nospiedumus un asaras kā kīlu līdz nākošai reizei. Bet vienmēr es sev paņemu līdz no šīs dārgās vietas sava mūža visskaistākās atmiņas, ar kuŗām es dzīvoju un kuŗas man palīdz nest ļaundaŗu uzlikto briesmīgo slogu...

Lai Dievs jūs visus tur svētī — tālajā svešumā izkaisītos! Vēl asaras, asaras!

Dievs, svētī Latviju!

J. Elsbergs ASV,
šīs vēstules saņēmējs
1987. gadā

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

meklē

saimnieku/saimnieci,

kas uzmanītu Centra apkures un vēsināšanas ierīces, rūpētos par telpu tīrību un kārtību, kā arī veiktu sīkākus labojumus. Lūdzu zvanīt vai rakstīt:

„Centra saimnieks."
Kanadas Latviešu Centrs,
4 Credit Union Drive,
Toronto, Ont. M4A 2N8, tel. 416 759-4900.

DĀVANA

VISĀM PAAUDZĒM

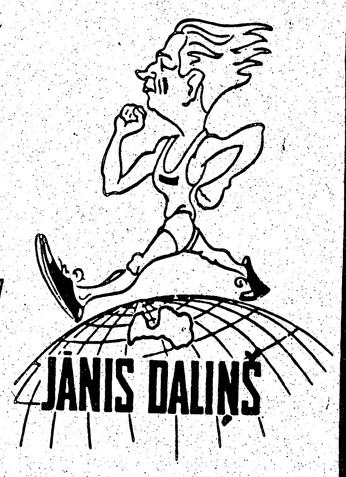

Jānis Daliņš

SPORTISTS, PATRIOTS, TĒVZEMES BALVAS LAUREĀTS

Rakstu krājums neatkarīgās Latvijas visu laiku lielāka sportista piemiņai.

Autori — Jāņa Daliņa laika biedri dažādās pasaules malās. Izdevējs — Jāņa Daliņa piemiņas fonds Austrālijā. Liela formāta grezns izdevums ar 60 retiem vēsturiskiem fotoattēliem, kuŗu vairums pirmiespiedumi. Grāmata pieprasāma grāmatnīcās, sporta kopās vai tieši Jāņa Daliņa pieminas fondam:

c/o Vilis Egīte,
70 Tannock Street,
North Balwyn, Vic., 3104,
Australia.

Pasūtinot fondā, par piesūtīšanu nav jāmaksā.

CENA US $12.

Negaidīti mūžībā aizgājis

mācītājs

Kārlis Tālivaldis Kuškevics

dzimis 1925. gada 26. februārī Rīgā,
miris 1987. gada 7. maijā Hamiltonā.

Sēro

sieva Diāna, dēls Edgars, meita Anita ar vīru un radi

Dievs ir mīlestība.

Mūsu draudzes locekle

Herta Landsbergs,
dzim. Strazdiņš

dzimusi 1915. gada 23. decembrī Mellužos,
mirusi 1987. gada 15. maijā Sadberijā, Ontario.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Sadberijas latviešu ev. lut. draudze

Edgars Poškus

dzimis 1913. gada 29. jūnijā Liepājā,
miris 1987. gada 15. aprīlī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Olga Feodorovs

dzimusi 1901. gada 15. augustā Rāmuļu pagastā,
mirusi 1987. gada 10. aprīlī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Alvīne Auziņa

dzimusi 1900. gada 16. martā Rīgā,
mirusi 1987. gada 17. aprīlī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Jēzus atbildēja: „Patiesi, patiesi es tev saku, ja cilvēks nepiedzimst no augšienes, neredzēt tam Dieva valstības." (Jāņa ev. 3:3).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

7. jūnijā pl. 11 Sv. Gara svētki — dievkalpojums ar kristībām. Bībeles stunda pl. 10.

13. jūnijā pl. 19.30 Baltijas tautu sēru dienas dievkalpojums Sv. Paula baznīcā.

14. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums. Bībeles stunda pl. 10.

21. jūnijā pl. 11 Jāņa Kristītāja dienas dievkalpojums ar kristībām. Bībeles stunda pl. 10.

28. jūnijā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cāliša runas stundu laiks kanceleja: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties,

7. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē. Draudzes darbinieku diena.

13. jūnijā pl. 19.30 aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Paula baznīcā.

14. jūnijā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

21. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

28. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

7. jūnijā pl. 13 dievkalpojums.

13. jūnijā pl. 19.30 aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Paula baznīcā.

14. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

BAPTISTU DRAUDZE

Mac. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas diena. Vests latviešu valoda tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Mācītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

21. jūnijā pl. 15 — Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Dziesmu grāmatas.

Jūlija mēnesī dievkalpojuma nebūs.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave South.

7. jūnijā pl. 16 Vasarsvētku dievkalpojums.

14. jūnijā pl. 11 — Baltiešu Sēru dienas dievkalpojums.

28. jūnijā pl. 16 — draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

14. jūnijā pl. 13.30 Aizvesto pieminas dievkalpojums.

Jūlijā un augustā latviešu dievkalpojumi nenotiks.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
32 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Ventas 10. gaidu vienība
ar
Aiviekstes 39. skautu vienību

iziet nometnē ***Gaisma***, lai tur vingrinātos un nospodrinātu gaidu un skautu mākas lielajai nometnei ***Draudzības Lokā***.

Spāņu kultūras invāzija

Indianapolē no 7.—23. augustam notiks 10. Pan-Amerikas sporta spēles. Līdz šim ASV tādas notikušas tikai vienu reizi — 1959. g. Čikagā. PAX-Indianapolis 27 dažādās sacensībās piedalīsies 37 rietumu hemisfairas nāciju sportisti. PAX-I oficiālā valoda būs spāņu, tas — un savdabīgais Latīņamerikas dzīves stils un ieražas jau tagad prasa no vietējiem rūpīgu sagatavošanos rietumkaimiņu viesmīlīgai un draudzīgai uzņemšanai.

Sportistus izvietos Fort Harisonā, armijas barakās; viesu izmetināšanai steidz nobeigt jaunas viesnīcas. Viena būs pat Indianas universitātes kampusā, pilsētas rietumdaļā, iepretim universitātes slimnīcai. Turpat būs gatava arī moderna konferenču zāle ar elektroniskām telekonferenču iekārtām. Universitātes medicīnas centrs pārbaudīs 6500 sportistus pret narkotisko vielu lietošanu, dažam labam zelta medaļu vietā nāksies steigšus braukt mājās.

1000 studentus apmācīs drošības dienestam. Lai svešo ciemu dienas noritētu gludi, viesu uzņemšanā iesaistīs 20.000 brīvprātīgos, kuru reģistrācija tuvojas nobeigumam.

Vienā laikā ar sporta sacensībām notiks PAX-I mākslas festivāls mūzikā, dejās, teātŗa uzvedumos un tēlotāju mākslās. Vīriešu un sieviešu basketbola zelta medaļas izcīņas beigu sacensībā, tāpat boksā, niršanā un peldēšanā visas 25 dol. ieejas biļetes jau izpārdotas.

ASV vīriešu basketbola vienību sastādīs Luisvilles universitātes treneris Krums. Eiropas paveida futbola rīta cēliena spēles pārceltas uz trim novakarēm. Izziņotā ūdens polo sacensība atcelta, bet moderno pentalonu (pieccīņu) 5 dienu vietā izcīnīs divās. Tas, ka PAX Indianapolis jau pieteikušies tuvu 3000 žurnālistu, radio un TV reportieŗu no visas pasaules, sagādā vietējiem baltiešiem lielu galvas lauzīšanu, kā šo vienreizējo izdevību izmantot mūsu propagandai „Krievi, — vācieties laukā no Baltijas valstīm!"

Liela metiena propagandas materiālu sagatavošana spāņu valodā prasa laiku un jo prāvus līdzekļus. Palaist gaŗām to arī nedrīkstam, īpaši, ja trimda uzticējusi vietējam latviešu pagastam tieši pēc gada, 1988. gada augustā, Indianapolē sarīkot reprezentablos ASV dziesmu svētkus. **VGS.**

Saulaines nometne

meklē vadītāju mazo bērnu (no 5—7 g.v.) nometnei no 28. jūnija līdz 12. jūlijam.

Tuvākai informācijai zvanīt I. Semenovai (416) 751-7436.

Iepazīstieties ar mazās preses izdevumu MLB ZIŅOTĀJS

kas iznāk rēgulāri ik mēneša sākumā un kam gada abonements ir $20.- (pensionāriem $15.-). Saturā daudz vispusīgu rakstu. Redaktors **Mārtiņš Štauvers.**

Pasūtinājumi un paraugburtnīcas pieprasāmas redakcijā

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS ZIŅOTĀJS,
291 LORRAINE DR., BAIE D'URFÉ, QUEBEC,
CANADA H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Alcan Building Products Authorized Dealer

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**

Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

Thermo Windows 534-2926

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

Īpašnieks Artūrs Mīme

2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

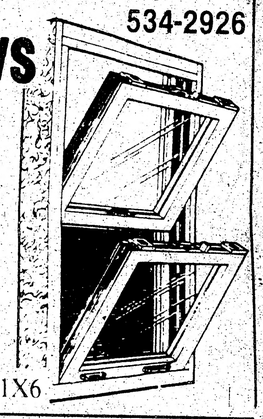

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Philatelic Service
Canada Post Corporation

CAPEX 87

SEVIŠĶS PIEDZĪVOJUMS: Vai nu jūs esat piedzīvojis pastmarku kollekcionārs vai tikai kārīgs zināt, apciemojums CAPEX 87 būs sevišķa izdevība izprast, kas pastmarku krāšanu dara par vienu no pasaules pazīstamākām un godalgojamām nodarbībām... tikai paskataities, ko jūs redzēsit...

● PASTMARKAS NO VAIRĀK NEKĀ 90 ZEMĒM ● RETU UN NEPARASTU PASTMARKU IZSTĀDE, KĀ ARĪ GODALGOTAS PASTMARKU KOLLEKCIJAS ● STARPTAUTISKS PASTMARKU TIRGUS AR VAIRĀK NEKĀ 140 TIRGOTĀJIEM ● PASTMARKU ZĪMĒTĀJU, IEGRAVĒTĀJU UN IESPIEDĒJU DEMONSTRĒJUMI ● NACIONĀLĀ PASTA MŪZEJA IZSTĀDE ● ĪPAŠS BĒRNU CIEMATS JAUNAJIEM PASTMARKU KRĀJĒJIEM...

...VISS TAS UN VĒL VAIRĀK METRO TORONTO CONVENTION CENTRĀ, NO 13.—21. JŪNIJAM.

IEEJA: PIEAUGUŠIEM $5
SKOLNIEKIEM (JAUNĀKIEM PAR 18 G.) UN PENSIONĀRIEM — $2

Mans brālis

(Turpinājums no 6. lp.)

Kāds cits atgadījums. Kā ģimenē mazāko mani ģērba tā, kā nu pagadījās. Reiz vecākā māsa uzšuva manu pirmo kleitu — sarkanu ar platu jostu, kuŗai mugurpusē bija skaisti veidota magone. Domāju, ka ar šo kleitu es atbrīvošos no iesaukas ,,mazais leitēns''. Pacilāti gaidīju Erni pārnākam no skolas. Ak, cik īss bija prieks!

,,Sarkana kleita, tad jau tevi uz ielas gorodovoji tūlīt saņems ciet'', nosacīja Ernis, mani ieraugot. Mamma gan mierināja, bet ārpus durvīm ar sarkano kleitu es neuzdrīkstējos iziet, ja vēl, tad tikai piekļoties mammai pie rokas.

Mūsu mājas dzīve

Pamazām man pietuvojās skolas vecums. Bija 1917. gada rudens. Ar apģērbu es varēju kaut kā iztikt, bet apavus bija pagrūti dabūt. Man bija drēbju kurpes ar auklu zolēm. Mitrumu un sniegu tās neturēja. Ernis, kas dzīvoja Rīgas centrā, katru rītu braucu uz Čiekurkalnu, uzsēdināja mani uz kamaniņām un aizvilka uz skolu, kas atradās pie ūdenstorņa. Mājās varēju pati iet, jo pārnākot māte tūlīt drēbju kurpes novilka un izžāvēja. Vēlākos gados Ernis ņēma mani līdz uz Jūrmalu. Neko daudz nerunājām, bet es saņēmu saldējumu katrā reizē, kad kāds pārdevējs brauca garām.

Nekad neesmu dzirdējusi brāli runājam mammai pretī, kaut viņa reizēm rājās. Mūsu rajonā veikalos vēl nevarēja dabūt baltos miltus. Mamma uzdeva Ernim miltus atvest no kāda Rīgas veikala. Mamma mēdza no miltiem cept pankūkas, kuŗas Ernim ļoti garšoja. Toreiz milti bija iesaiņoti plānās drēbju kulītēs. Ernis bija nopircis miltus, nesot bija uzplēsta plānā drēbe, un no tramvaja piestātnes līdz mūsu mājai uz ceļa bija redzama balta svītriņa, kur brālis bija gājis. Pienākot pie dzīvokļa durvīm, kulītē nekas daudz nebija palicis. Kā lai mamma nebaŗas? Mamma nekādu respektu pret mūsu patstāvību vai vecumu nesajuta.

Ernis bija ne tikai izklaidīgs, reizēm viņš iegrima pilnīgi sevī. Durvīs uz virtuvi bija logs, caur to redzējām Erni rakstām. Mūsu klaigāšanu un trokšņošanu viņš nedzirdēja. Pasaules trokšņi viņu netraucēja. Visvairāk rakstus viņš ūzrakstīja kafejnīcās, kur, kā viņš teica, bija vēl lielāks troksnis. Cukuru pie kafijas brālis nelika, bet paņēma līdz visus graudiņus, kuŗus izdalīja ormaņa zirgiem. Zirgi viņu pazina. Reiz uz Brīvības un Ģertrūdes ielas stūŗa gadījās, ka kāds viņu paraustīja aiz piedurknes. Cik žēl, ka viņam tajā reizē nebija cukura graudiņa.

Īsti dusmīgu un satrauktu esmu brāli redzējusi tikai vienu reizi. Brālim bija sīks, grūti salasāms rokraksts. Lai atvieglotu darbu burtličiem, es ar māsu pārrakstījām brāļa grāmatu manuskriptus. Grāmatā nebija atrunāts kāds citāts. Par to Ernis uztraucās. Par laimi vainīgā bija korektrise.

Trimdas gados

Bēgļu gaitās es biju Vācijā amerikāņu joslā Nirnbergā. Uzzināju, ka Ernis bija Flensburgā, angļu okupācijas joslā. 1947. gadā es devos satikt brāli. Flensburgā viņa darba vietā pateicu, ka brālis dzīvojot netālu, tūlīt aiz robežas Dānijā. Aizsoļoju un satiku brāli. Šķiroties viņš stāstīja, ka viņam nepieciešamas acenes. Recepte bija, bet angļu joslā tādu stiklu nebija. Recepti paņēmu un no Nirnbergas nosūtīju acenes. No Vācijas es devos uz Zviedriju. Ernis pēc pensionēšanas apmetās Majorkā, kur mira. Tā no lielās ģimenes pēc diviem pasaules kaŗiem esmu palikusi viena dzīvē.

1972. gada Lieldienās uzmeklēju brāļa dusas vietu Majorkā. Bija negaidīts pārsteigums. Tur zeme ir dārga, krematoriju nav. Ir gan kapu kopiņas, bet tās laikam ir ļoti dārgas, tāpēc mirušo zārkus apbedī vienu uz otra stāvos.

No brāļa kapa vietas aizejot, gājām gaŗām melnās drēbēs tērptai raudošai sievietei, kas pūlējās aizkavēt viņas piederīgo kapu izpostīšanu. Visu, kas vēl bija palicis no cilvēka, sakrāva ar lāpstām ķerrās un aizveda uz atkritumu bedri ārpus kapsētas žoga, lai sagatavotu brīvas vietas tikko viņsaulē aizgājušajiem.

Bija karsta diena, abi ar dēlu soļojām atpakaļ dzīvē, bet ap sirdi bija smagi, tik smagi...

Pateicība

Izsakām visiem saviem mīļajiem draugiem sirsnīgu paldies par skaistajiem ziediem un izteikto līdzjūtību mana mīļā vīra un mana tēva

Kārļa Kunaus

izvadīšanā — mācītājam J. Cālītim par dziļi izjustajiem vārdiem, P. Zariņam par ērģeļu spēli, par skaistu dziedāšanu otrdienas vakarā, Sv. Andreja draudzes dāmu komitejai, Latviešu skolai, Sidrabenes pārvaldei, vecajam Dižd ancim, Centra dāmu komitejai un valdei par skaisti izkārtoto bēŗu mielastu.

Mīļš paldies!

Maija un Mārtiņš Kunaus

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

IZĪRĒJAMA MĒBELĒTA ISTABA

Gerrard—Woodbine rajonā. Zvanīt 691-3980.

IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS

Gerrard—Coxwell rajonā. Zvanīt dienā 466-2948.

MEKLĒ

Jāni Līziņu,

izbraucis ar pēdējo laivu no Latvijas 1944. gada 13. maijā. Pēdējā dzīves vieta Upsalā, Zviedrijā. Lūdzu rakstīt:

Mr. Jānis Ozoliņš,
31 Sparkhall Ave,
Toronto, Ont., M4K 1G4
Canada.

NESPRIDZINATIES GEISĀ!

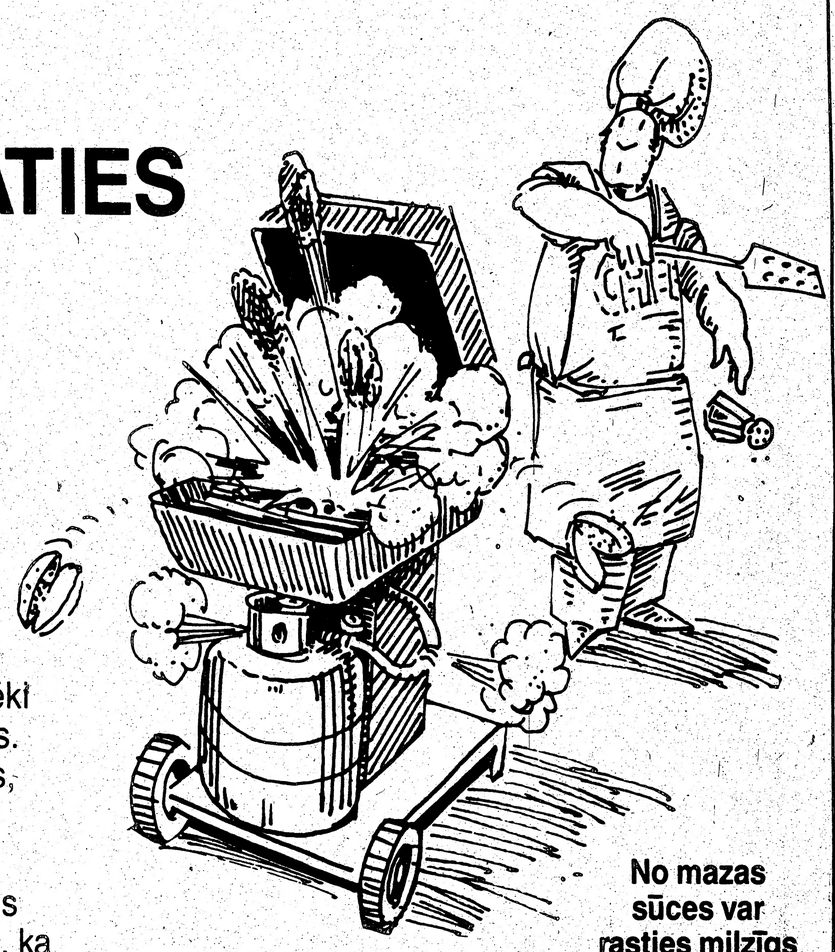

Gāzu grilles ir parocīgs un lēts veids kā izbaudīt cepšanu savā dārzā, bet tās jālieto uzmanīgi un jāuztur labākā kārtībā.

Katru vasaru gāzu grilles ugunsgrēki ievaino pavārus un iznīcina īpašumus. Ievērojiet sekojošos drošības likumus, lai jūsu dārza svētki neuziet gaisā.

1. Ir viens vienīgs veids kā pievienot propana cilindru pie grilles – pareizais veids. Sekot instrukcijām un uzmanīt, ka degvielu vads nesaskaras ar karstām metala daļām.
2. Regulāri pārbaudīt vai vados nav sūce: apsmērēt vadus un savienojumus ar ziepūdeni un atgriezt cilindra vārstuli. Burbuļi radīsies tur kur sūce.
3. Novietot grilli vismaz 10 pēdas no ēkam, pajumtēm un eksplodējošām struktūrām.
4. Nemēģināt aizdedzināt grilli ar aizvērtu vāku. Ja neaizdegas, nogriezt gāzi un pagaidīt piecas minūtes pirms mēģina atkal.
5. Kad ir pabeigts, aizgriezt visus vārstuļus.
6. Propana cilindrus nekad nevest telpās.

No mazas sūces var rasties milzīgs sprādziens.

7. Ja ir aizdomas par grilles darbošanos, izsaukt meistaru pārbaudīt.

Pārliecinaties, ka nebūs jāaicina ugunsdzēsē jus un nākošiem dārza svētkiem. Lai saņemtu brīvu brošūru "Living Safely with Propane", sazinaties ar Consumer Information Centre, 555 Yonge St., Toronto, Ont. M7A 2H6 – (416) 963-1111 vai par brīvu 1-800-268-1142.
Ontario iedzīvotāji, kas dzīvo 807 koda rajonā var zvanīt uz 416 numuru "collect".

Ministry of Consumer and Commercial Relations
Ontario
Minister, Hon. Monte Kwinter
Premier, Hon. David Peterson

ETHNIC/AD INC. Canada's Multilingual Agency } atbildīga par šī valdības sludinājuma tulkojumu un salikumu latviešu valodā

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes īpašuma komitejas rīkotajā izlozē 16. maijā bija pāri par 50 laimestu. I. Rozēna laimēja 200 dolaru krāšanas zīmi, bet krāsu televīziju I. Upeniece-Jasuta. K. Černoks bija dāvinājis divas gleznas. Vairums izlozējamo mantu bija dāvinātas, tikai dažas pirktas. Izlozi sagatavoja Anna Lauce, to vadīja lauku īpašuma komitejas priekšsēdis I. Bošs.

● Dr. P. Norvilis 23. maijā atklāja Ņujorkas latviešu mākslinieku grupas izstādi DV namā Bronksā, novēlot labus panākumus. No māksliniekiem runāja F. Milts. Izstādē redzēja 21 mākslinieku 48 darbus labā sakārtojumā, kas atstāja labu iespaidu. Atklāšanas laikā bija ieradušies ap 50 apmeklētāju. Rīkotāji apmeklētājus pacienāja ar vīnu. Izstāde ilga trīs dienas — līdz 25. maijam. Mākslinieku grupu nodibināja 1950. gadā gleznotāji, kas mākslinieka gaitas bija sākuši brīvās Latvijas laikā. Tā uzskatāma par vecāko latviešu mākslinieku organizāciju ASV. Vecās paaudzes dalībniekus tagad aizstājusi jaunā paaudze, kas turpina gleznot gan Rīgas skolas tradicijās, gan modernākā garā.

● Ņujorkas latviešu skolu bērnu svētki paredzēti 19. septembrī Salas baznīcas īpašumā, bet skolas sāksies 12.septembrī. Bērnu svētkiem jau tagad sāk gatavoties. Savu līdzdalību apsolījusi Ņudžersijas skola, kas bez parastām bērnu nodarbībām vēlētos arī sporta spēles vai nodarbības. Ir domāts par voleju un basketbolu, tāllēkšanu vai trīssoļlēkšanu. Parasti šis sarīkojums plašajā Salas novada īpašumā pulcinājis daudz dalībnieku un apmeklētāju.

● Igauņu dievkalpojumā Ņujorkā 24. maijā nolasīta Karļa Linnasa vēstule meitai Annai. Amerikāņi viņu izdeva krieviem par kara noziegumiem. Vēstulē rakstīts, ka viņš atrodas Tallinā. Viņu lidojumā uz Igauniju pavadījuši seši cilvēki. Viņš pašreiz gaidot, ko nesīs nākotne. Domā, ka vēstule ir cenzēta jeb tā nodota nosūtīšanai atvērta. Tās saturs ļoti īss.

● Latviešu inženieru apvienības Ņujorkas kopa 17. maijā DV namā Bronksā rīkoja Kolumbijas universitātes profesora S. Gravas referātu par Arģentīnas un Brazilijas modernām galvaspilsētām. Kā pilsētas plānotājs viņš iepazinies ar šīm pilsētām to apmeklējumu laikā. Referātu papildināja slīdnītes. Kaut referāts bija interesants ar skaistiem attēliem, tur bija ieradies tikai kāds ducis apmeklētāju.

● ASV senāts pieņēmis Ņujorkas republikāņu senātora A. Damato un Mičigenas demokratu senātora D. Rīgles ierosināto rezolūciju, nosaucot 14. jūniju par Baltiešu Brīvības dienu. Rezolūcijā norādīts, ka trīs Baltijas valstis — Lietuva, Latvija un Igaunija bijušas neatkarīgas valstis un Tautu Savienības loceklis, tām ir atsevišķa kultūra, nacionālas tradicijas un valodas. Padomju savienība 1940. gadā okupēja Baltijas valstis un iesaistīja tās Pad. savienībā; kopš 1940. gada tā izsūtīja baltiešus no viņu zemēm un deportēja uz Sibiriju, bet daudz krievus pārcēla uz Baltijas valstīm, tā apdraudot šo zemju kultūru. Padomju savienība uzspiež šīm zemēm savu polītisko sistēmu, kas ir pret tautu civīlām tiesībām un reliģisku brīvību, noliedz cilvēku tiesības un apspiež cilvēkus, ja tie protestē. ASV ir brīvības čempions, kas atbalsta pašnoteikšanos, cilvēku tiesības un reliģisku brīvību. ASV atkārtoti balso Apvienotajās Nācijās, lai paturētu zemju tiesības un pasargātu no svešu zemju ietekmes. Padomju savienība vienmēr atteicas dot Baltijas valstīm patstāvību un neļauj atjaunot polītisku un reliģisku brīvību. ASV kongress atzīst šo zemju tiesības un prasības pēc brīvības un neatkarības. Tāpēc tas deklarē 14. jūniju — atceres dienu 1941.g. deportācijām — par Baltiešu Brīvības dienu.

● Kapu svētki Brāļu kapos Katskiļos 24. maijā bija neparasti labi apmeklēti. Grūtības bija ar spēkratu novietošanu, pie kam dažiem tie bija jānovieto kādu jūdzi no kapiem. Kopējo apmeklētāju skaitu vērtē uz 800—1000. Daži apmeklētāji to apzīmēja par otru lielāko pulcēšanās vietu pēc dziesmu svētkiem. Bija daudz ziedu uz kapiem un pie urnām. Pirms un pēc dievkalpojuma notika urnu un kapu iesvētes. Dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš un prelāts Vārna, ar dziesmām piedalījās Konektikutas vīru ansamblis. Bija autobuss no Kanadas un Ņujorkas. Pārpildītas bija kā Latviešu Kara invalidu īpašums Rota, tā Ņujorkas draudzes īpašums. Iepriekšējā vakarā notika svecīšu dievkalpojums.

● Ņujorkas DV apvienība 9. maijā savā namā Bronksā atcerējās Kurzemes cietoksni ar apvienības priekšn.A.Braunfelda īsu uzrunu. Tautas Atmodas laika mielastā ieradās Kronvaldu Atis Ulža Gravas personā. Šo goda viesi iepazīstināja I. Dzelzgalvis. Kronvaldu Atis stāstīja par savu darbību Tautas atmodas laikā, pieminot sarkanbaltsarkanās krāsas, strīdu starp J. Cimzi un Krišjāni Valdemāru, skolotāju tiesību pārbaudījumus latīņu, krievu vai vācu valodā un citas lietas.

Tā kā pēc Linnasa izdošanas krieviem šāds liktenis varētu apmeklēt arī dažus latviešus, tad pie mielasta galda apsprieda arī šo jautājumu.

J. Skrundēns stāstīja, ka viņš patentējis jauna veida pulksteni, ko piedāvājis Seiko firmai, bet tā nav atbildējusi.

Klīvlandes Apvienotās ev. lut. draudzes pamatskolas un vidusskolas šā gada beidzēji: 1.r. no kr. — Daina Spalviņa, Ingrīda Reineka, Vineta Tērauda; 2.r. Markus Rīders, 8. kl. audzinātāja Ilona Ķīse, vidusskolas 4. kl. audzinātāja Zaiga Kēlere, skolas pārzine Maija Grendze, Māra Švarca, Tālivaldis Bauers; 3.r. Omārs Sampats, Maruta Kēlere, Gints Strautnieks, Valda Kēlere, Jānis Strautnieks, Diāna Robežniece.

Apmeklētāju ap 65. Bija pārrunas par kara noziedznieku likteņiem un nejaušību novēršanu. Vk

KLĪVLANDE

● DV apvienības izkārtojumā Grand Rapidu Latviešu biedrības teātŗa kopa viesojās Klīvlandē 16. maijā ar Anšlava Eglīša lugu Labāki cilvēki. Tēlojums notiek 1944/45. gada ziemā kādā bēgļu nometnē Ziemeļvācijā. Izrādi iestudējusi Olga Jansone, bet tās sagatavošanā piedalījies arī režisors A. Štams. Darbojās 10 labi sagatavoti tēlotāji. Spēle notika raiti, parādot skatītājiem, cik dažbrīd, pat lielākos briesmu gadījumos, cilvēki sarga tikai savu mantu, mazāk vērības piegriežot draudzībai un dzīvības saglabāšanai. Bet bija arī daži ideālisti, kas rokas somiņu sargāja ar dārgumiem, kas paņemti līdz no dzimtenes — akmentiņiem, kas salasīti tēva mājas upmalā un tukša zeltera pudele, kas izdzerta kopā ar līgavaini, atstājot dzimteni. Lugā bija daudz humora.

● Apvienotās ev. lut. draudzes skolas mācību nobeigums sākās ar dievkalpojumu baznīcā, ko ar dziesmām kuplināja skolēnu koris Z. Tēraudas vadībā.

Pēc dievkalpojuma visi pulcējās draudzes zālē uz aktu, ko vadīja skolas pārzine Maija Grendze. Uzveduma Baltā Daugava (J. Rainis) izpildījumā piedalījās 8. klases un vidusskolas skolēni.Pamatskolu šogad beidza Tālivaldis Bauers, Valda Kēlere, Markus Rīders, Diana Robežniece, Omārs Sampats, Māra Švarca un Gints Strautnieks, bet vidusskolu — Maruta Kēlere, Ingrīda Reineka, Daina Spalviņa, Jānis Strautnieks un Vineta Tērauda. Skolas beigšanas apliecības izsniedza klases audzinātāji, pamatskolas — Ilona Ķīse un vidusskolas beidzējiem Zaiga Kēlere. Skolu beidzēji pasniedza ziedus skolotājiem. Beigušo vārdā visiem pateicās Markus Rīders, Diana Robežniece un Ingrīda Reineka, norādot, ka latviešu skolas apmeklēšana nozīmē kāpšanu latviskās izglītības kalngalā. Kalngals nav sasniegts. Vēl ir tāls ceļš jānoiet līdz kalna galam — jāmācās Gaŗezera vidusskolā, Latviešu Studiju Centrā, jāpiedalās latviešu koŗos, tautas deju kopās un citos sabiedriskos pasākumos.

Organizāciju pārstāvji nodeva apsveikumus un pasniedza veltes skolu beidzējiem. Skolas pārzine Maija Grendze informēja par stipendiju piešķīrumiem no J. Kalnieša stipendiju fonda un draudzes skolas latviskās izglītības turpināšanai, norādot, ka skola atsāks darbību 20. septembrī ar semināru visu dienu. J.Ū.

ČIKAGA

● Čikagas pensionāru biedrības sanāksmi Ģimenes dienā atklāja priekšn. V. Zvejnieks. Viņš pieminēja slimos biedrus — M. Budenieci, O. Ritumu, J. Priedīti. Biedrības sekretārs nolasīja valdes sastāvu: priekšn. V. Zvejnieks, palīdze un sarīkojumu daļas vadītāja L. Ozoliņa, sekretārs P.Dišlers, palīdze Z. Erdmane, kasiere V. Riekstiņa, palīdze M. Budeniece, biedrzinis J. Priedītis, pal. M. Puriņa un saimniecības pārzinis J. Poruks. Dāmu kom. priekšn. L. Ozoliņa un saimniecības vad. V. Kinstlere.

Māc. R. Andermanis svētbrīdī uzsvēra ģimenes dienas noskaņojumu. A. Brūvere nodziedāja vairākas garīgas dziesmas. Arī K. Salna nodziedāja dažas dziesmas, piemērotas Ģimenes dienai.

Par ALA kongresa norisi ziņoja pensionāru biedrības delegāts red. A. Raidonis, norādot, ka trimdas latviešu sabiedrība ar paļāvību raugās uz ALA darbu un veikumiem, sevišķi pēdējos gados. Arī čikagieši kongresam bija izraudzījuši 17 delegātus, iepriekšējā kongresā bija tikai viens delegāts. Pavisam 36 ALA kongresā bijuši 137 delegāti ar 139 mandātiem. H. Riekstiņš ALA kongresā nodevis grāmatas Latvia atlikumu latviešu skolu vajadzībām 90.000 dol. apmērā, kas gandrīz līdzinās 9 gadu ALA devumam. Ilgie un spēcīgie aplausi norādīja sanāksmes dalībnieku atzinību. Priekšn. V. Zvejnieks un viņa palīdze L. Ozoliņa pateicās māc. R. Andermanim, kā arī solistiem A. Brūverei un K. Salnam.

K. Zvejnieks arī aicināja iestāties pensionāru biedrībā. L. Ozoliņa nolasīja maijā dzimušo biedru vārdus.

Sekoja dāmu sarūpētais cienasts. Sanāksmes turpinājumā R. Brūvera stāstījums par Tongas republiku.

A. Z.

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

(Izmantots apgāda "Imanta" 1956. g. izdevums - 12 sējumi)

Iznākuši 1 — 8 sējumi, katrs USA $22.–

9. un 10. sējums sagatavošanā

Pasūtināt: JĀŅA ZĪTARA GRĀMATNĪCA
24087 Azevedo Ave.,
Hayward, CA 94541 Tālr. (415) 582–7276

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225
Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

VALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1987.G.
APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI un TALLINA
VISĀM GRUPĀM 12 vai 13 DIENAS RĪGĀ

1) No 26.jūn. — 11.jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
2) No 10. — 25. jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
3) No 24.jūl. — 8.aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
4) No 7. — 22. aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
5) No 21.aug. — 5.sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā
6) No 4. — 19. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts: lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes, u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Grāmatas dāvanām

A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
Latvju Enciklopēdija 1	$48.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir	$16.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu lietiskā daiļdare	$20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā	$16.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
Latvijas dzirnavas	$39.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
O. Perro — Vestures veidotāji	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST

3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

Latviešu Dziesmu svētki Minsterē
1987.g. no 2.—9. augustam

Lidojumi vien, sākot ar $619.

Vienas nedēļas grupu lidojuma maksa, sākot ar $1310 Kan. ($975 US)

Maksā ieskaitīts turp un atpakaļ lidojums Toronto-Diseldorfa;abos virzienos autobuss Diseldorfa-Minstere; viesnīca ar brokstīm ik dienas, nodokļus ieskaitot.

Brošūru ar sīkākiem paskaidrojumiem un rezervēšanu lūdz pieprasīt:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus fitarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Mēs esam pārvietojušies
GARDENIA FLOWERS & GIFTS INC.
5165 YONGE ST. WILLOWDALE, ONT.
M2N 5P5
733-4515 733-4516

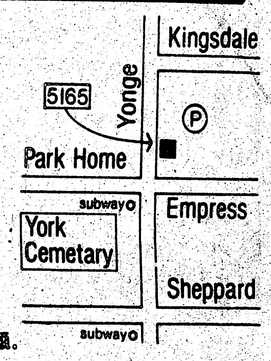

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Veikals atrodas pie Park Home apakšzemja, ko atklās š.g. maijā.
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	Kanadā $46.00,	ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem	" $24.00	" $24.00
☐ 3 mēnešiem	" $14.00	" $14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Auseklītim jau 22. numurs

Toronto Latviešu biedrības Sestdienas skola katru pavasari izdod savu žurnālu Auseklītis. Šogad iznācis jau 22.numurs. Tas iespiests drukas burtiem, pieticīgā 150 eks. skaitā, domāts galvenokārt pašu skolēniem, to vecākiem un skolas labvēļiem, lai iepazīstinātu ar skolas audzēkņu izteikšanās spējām un latviešu valodas prasmi. Skolas pārzine Elizabete Pētersone ievadvārdos saka: ,,Lasait, vērtējiet un priecājieties par to, ka mūsu jaunieši prot vēl rakstīt latviešu valodā, ir lepni ar savu latvietību un sapņo par to, ka Latvija būs kādreiz brīva.''

Izdevumā ievietoti visas skolas saimes un daudzi citi J. Liģera foto attēli un pašu audzēkņu zīmējumi. Absolventu klases audzēkņi katrs devis savu zīmējumu par kādu savu klases biedru ar tā īsu raksturojumu, šādā mijiedarbē iesaistoties visai klasei. Audzēkņi ar zīmējumiem ilustrējuši arī savus sacerējumus. Foto attēlos redzama katra klase, sākot ar bērnu dārzu un pirmskolu un no 1. līdz 8. klasei, kuŗu šogad beigs 9 audzēkņi. Tāpat ievietoti foto attēli no skolas pašu aktiem un sarīkojumiem, kā arī piedalīšanās citur, piem. 8. Dziesmu svētku gājienā Toronto. Atzīmējams žurnāla vielas iedalījums pa skolas klasēm, sakārtojumu veicot skolotājām E. Pētersonei un R. Vustai. Atzīstams ir latviešu spiestuves Amber Printers iespiedums.

Skolēnu sacerējumi ir īsi un koncentrēti, skaidra doma. Tos rakstījuši audzēkņi, sākot ar otru klasi, bet bērnu dārzs, pirmskola un pirmā klase devusi tikai zīmējumus, kas sagrupēti uz trim lappusēm. Bērni savos sacerējumos maz atkārtojuši to, kas mācīts skolā, bet pievērsušies brīvajiem aprakstiem, kas skar viņu skolas dzīvi un ārpus tās — notikumiem ģimenē, svinamām dienām, par dzīvniekiem, dabas iespaidiem. Dažos sacerējumos dzīva fantazija, piem. ,,Karš 1993. gadā'', kur karo ,,Ģenerālis Jānis Ulmanis'' un ,,Kapteinis Kārlis Balodis'', tātad ar tīši samainītiem priekšvārdiem. Liekas, ne sagadīšanās dēļ, pieci sacerējumi ievietoti ar vienu un to pašu virsrakstu — Viena diena tārpa dzīvē, visi rakstītāji no skolas 5. klases. Klases darba temats?

Auseklītis ir interesants izdevums, kas rosina rakstītājus un priecina lasītājus.

V. Sidare

GRAND RAPIDI

● Latviešu leģionāru varonīgo cīņu izbeigšanos Kurzemes cietoksnī, DV apvienība Grand Rapidos pieminēja 7. maija vakarā Latviešu Biedrības namā. Pulcēšanos ievadīja ar svētbrīdi, uzrunu teica priekšnieks A. Balodis, patriotiskas dzejas vārsmas skandēja Olga Jansone un Elvīra Brūna. Plašu informāciju par DV ASV delegātu sapulci Klīvlandē sniedza A. Balodis (vanagiem) un V. Riepniece (vanadzēm), bet par ALA kongresu Čikagā J. Siliņš un J. Riekstiņš. Kaut arī sarīkojums gadījās darbdienas vakarā, bija ieradies labs pulciņš klausītāju.

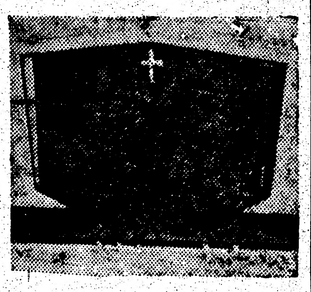

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Vajadzīga uzticīga persona
vieglam mājas darbam un vārīšanai bezbērnu ģimenei pilsētas centrā.
Privāta istaba. Zvanīt
920-7663

Valoda un vārdi

(Turpinājums no 3. lp.)

Žurnālā vēl var lasīt īsus aprakstus par valodniekiem Kārli Mīlenbachu, Jāni Endzelīnu, Kārli Draviņu un Alfrēdu Gāteru.

Lasot latviešu laikrakstus, liekas, ka vajadzētu vairāk zināšanu latviešu gramatikā. Rakstos lietota nepareiza vai neparasta izteiksme, teikumu uzbūve, vārdu locījumi, nemaz nerunājot par pieturas zīmju lietošanu. Varbūt nākamajā Jautājumu vācelītē varētu ievietot gramatikas jautājumus. Pat avīžu rakstu virsrakstos radušās gramatikas kļūdas, it sevišķi plašajā Ņujorkas laikrakstā.

Šis raksts nav domāts kā kritika, bet norāda, ka vismaz daži žurnālisti rakstus par latviešu valodu lasa uzmanīgi. Tie vēlas neskaidrības pārrunāt un noskaidrot, lai paši varētu rakstīt labākā latviešu valodā. Aleksis Kalniņš par savu uzņēmību un neatlaidību pelnījis atzinību gan vārdos, gan arī naudā. Nebūtu pareizi, ja viņam pašam par savu darbu būtu vēl jāpiemaksā. Te palīgā varētu nākt Kultūras fonds, rudenī piešķirot kādu atbalstu.

V. Irbe

ALA nākotnes uzdevumi

Svētdienas rītā ALAi kongresa darba gaitu iesāka ar māc. A. Rautenšilda vadītu svētbrīdi.

Atsākot debates L. Pogainis vēlējās zināt par autoru honorāriem. Laikrakstos maz esot atreferēti notikumi par ALA. I. Spilners atbildēja, ka raksti ienākot ar novēlošanos. A. Bolšteins ieteica vairāk vērības piegriezt par rusifikāciju. Prese un valdības jāpārliecina par mūsu apstākļiem un stāvokli. Ja mēs to nedarīsim, būsim zaudētāji. Par to jādomā ALA valdei.

Vairojās jaukto laulību skaits. A. Lambergs — trīs laulības notikukšas ALA valdes un darbinieku vidū. Dr. P. Norvilis lūdza izpildīt izsniegtās aptaujas lapas, lai iegūtu pilnīgas ziņas par trimdas apstākļiem.

Bija vairāki piedāvājumi nākošajam ALA kongresam: B. Maine - Grand Rapidos, Vilciņš — Mineapolē, A. Ronis — Linkolnā, N. Balodis — Klīvlandē. M. Trapāne ziņoja par nominācijas komisijas darbības noteikumiem. V. Tērauda izteica pateicību ziedotājiem kompjūtera iegādei. A. Lambergs paziņoja jauno valdes locekļu amatus un pienākumus, ko katrs veiks : priekšsēža vietnieks un ārējās inf. noz. vadītājs V. Pavlovskis. Vinš arī būs Rietumapgabala pārstāvis. Valdes vicepriekšsēža pienākumus sadalīja šādi: T. Aldzeris — sporta un fiziskās audzināšanas biroja vadītājs, A. Bļodnieks — Latviešu institūta padomes priekšsēdis, A. Braunfelds — Iekšējās informācijas biroja vad. un Austrumapgabala pārstāvis, M. Grīns — Izglītības biroja vadīt. un Vidienes apgabala pārstāvis, U. Klauss — Apgāda vadītājs, K. Ķuzulis — Aprūpes biroja vad., Dr. L. Ruperte — Ārpusskolas izglītības biroja vad. 3x3. K. Zāmurs — Jaunatnes pārstāvis un ārējās inf.biroja vad. vietnieks, U. Sēja — Kultūras biroja vadītājs. Par sekretāru kongress ievēlēja Andreju Grotu, kas būs arī Statūtu komisijas priekšsēdis — par viņa vietnieci — Ilzi Sīli, par kasieri ievēlēja V. Timrotu un par viņa vietnieku A. Osvaldu, kas arī vadīs biedru biroju.

PBLA valdes locekļi no ALA: O. Pavlovskis, V. Pavlovskis, A. Lambergs, U. Klauss un G. Meierovics.Meierovics būs arī ALA pārstāvis Apvienotā Baltiešu komitejā un O. Kalniņš viņa vietnieks. Citi valdes pārstāvji: A. Vītoliņš — ALA pārstāvis Garezerā, K. Ķuzulis, U. Sēja un M. Grīns — ALA stipendiju fondā dalībnieki. T. Lilienšteins un V. Pavlovskis — ALA pārstāvji organizācijā Americans for Due Process.

Valdes priekšs. A. Lambergs uzsvēra, ka katram valdes loceklim jādarbojas budžeta robežās. ALA kongresa priekšsēdis A. Lambergs paskaidroja par kamerkoŗa „Ave Sol" propagandas turneju ASV. ALA neko neorganizēs, bet ALA neatzīst nekādā gadījumā sakarus ar komiteju kultūras sakariem. To kongresa dalībnieki akceptēja skaļiem aplausiem. Līdzīgu viedokli pieņēmuši arī ASV DV delegātu kongresā Klīvlandē.

A. Lambergs arī uzsvēra, ka ALA ir jābūt vienotai, kas pārstāv visus ieskatus. Tai jābūt vienotai, lai tauta netiktu saskaldīta. Tai jābūt arī financionāli nodrošinātai ar līdzsvarotu budžetu.

Jādara viss iespējamais, lai sasniegtu latviski nerunājošos un iesaistītu mūsu vidū. Studiju centram jākļūst patstāvīgam apsaimniekošanā. Jāplāno, kā to īstenot, lai kultūras vērtības neietu zudumā. Darīsim visu, lai sasniegtu ALA 1. miljona fonda reālizēšanu, jāsāk aktīva darbība politikā, baiļu sajūta jāaizmirst.

Elferts ierosināja nākošam kongresam izsūtīt ALA pārskatus, lai labāk varētu iepazīties. Bija arī pārrunas par Holcmanes OSI likuma grozīšanu vai atcelšanu. A. Lambergs paskaidroja, ka par to domāts un notiek pārrunas ar valdes locekļiem. Jautājums apspriests arī DV kongresā. Lambergs norādīja, ka mums jābūt gudriem un jāizmanto situācija, ko atzīstam par labāku saskarē ar pretinieku.

Latvijas Ciema vecākais K. Salna aicināja pievērst vairāk uzmanību Gaŗezeram, kur labas iespējas latvietības nostiprināšanai. A. Grots jr. jautāja par palīdzību disidentiem un kur būtu iegūstama informācija. A. Ronis pastāstīja par latviešu rok mūziku ar modernu programmu, ko uzsākuši trimdas jaunieši; to derētu ievest Latvijā. Čikagā tāda nodibinājusies ar nosaukumu Rok BEZ Robežām.

K. Sventeckis domāja, ka autoru honorāru lietas nokārtošana būtu jāuzņemas ALAi.

Rezolūciju komisija paziņoja, cik daudz rezolūciju iesniegts; starp tām ir arī vēstule prezidentam Rēgenam un valdībai, ārlietu ministram G. Šulcam un kongresam. Bija vēl citas rezolūcijas. 36. ALA kongress izteic pateicību Gaŗezera, Beverīnas un Kursas vasaras vidusskolu skolotājiem un darbiniekiem, kā arī Rietummičigenas univ. latviešu programmas mācībspēkiem un darbiniekiem par pašaizliedzīgo darbu latviešu izglītības laukā mūsu jaunatnei.

Māra Ziediņa ierosināja nākošā gada budžetā paredzēt lielākas summas ALA darbinieku algām. ALA 36. kongress uzdod ALA valdei izkārtot dokumentu sagatavošanu, kas apskatītu minoritāšu stāvokli, tiesības un sasniegumus Brīvās Latvijas laikā. Dokumenta mērķis atspēkot negatīvos iespaidus par toreizējo stāvokli.

Nākošā gadā aprit 100. dzimumdiena Jēkabam Ziebergam, kas būtu plaši atzīmējama latviešu un amerikāņu sabiedrībā. ALA 36. kongress uzdod ALA valdei atbalstīt ALJAs projektu „Roks bez robežām", kuŗu iecerēts pārraidīt kā trimdas latviešu rokmūzikas koncertu uz Latviju. ALA 36. kongress uzdod ALA valdei sagatavot šī ALAs kongresa kopsavilkumu angļu valodā un ievietot kāda ALAs angļu valodas izdevumā. ALA 36. kongress ierosina ALA valdei nodibināt speciālu stipendiju, atbalstot izglītību maģistra grada iegūšanai — E. Zālīte, G. Ronis, M. Hildebrants. Ņudžersijas Latviešu biedrības valdes ierosinājums: Prasīt ar rezolūciju krievu un komūnistu izvākšanos no Baltijas valstīm — Pogainis.

Lūdz ALA 36. kongresu nolemt, ka nepieciešama kultūras vērtību krātuve, ko vēlams izveidot pie Latviešu Studiju Centra. Krātuves veidošana juridiski jāsaista ar LSC neatkarīgās bezpeļnas organizācijas dibināšanu. Lūgums pilnvarot ALA valdi krātuves veidošanā un piedalīties kā juridiskai personai, izlemjot arī financiālo piedalīšanos. Pievienoti 25 paraksti. Par kultūras vērtību krātuvi J. Riekstiņa LSC padome izsacījās 21. marta sēdē. Kultūras un dokumentācijas Centrs būs jauns neatkarīgs pasākums, visas latviešu sabiedrības projekts, ne tikai LSC paplašinājums.

ALA 36. kongresam proponēja speciālistu vadībā pārstrādāt diskriminējošo pastāvošo Holcmanes likumu, kuŗu izmanto Office of Special Investigation tieslietu ministrijā. Iesniedzējs Pokipsijas latviešu ev. lut. draudze, dr. priekšnieks A. Ziemiņš.

Pāvesta Paula lielo iespaidu pasaules mērogā der izmantot latviešiem, jāizsaka pateicība par 800 g. kristiānizācijas atzīmēšanu Romā, kā arī par Vaivoda iecelšanu par kardināla. Izsacīja cerības, ka Polijas apmeklējuma laikā neaizmirsīs arī latviešus — A. Tūtiņš un J. Valainis.

Kongresa laikā sestdienas vakarā 2. maijā notika arī tradicionālā kongresa balle un bankets, polonēzi ieskaitot, ko vadīja V. Tums ar A. Bergmani pirmajā pārī. Bija arī Čikagas Piecīšu jautrā programa.

Kongresa vad. D. Rudzītis pateicās visiem dalībniekiem, sevišķi čikagiešiem, rīcības komitejai un priekšsēdim I. Bergmanim par labo izkārtojumu. I. Bergmanis savukārt pateicās kongresa vad. D. Rudzītim par kongresa raīto vadīšanu, viss noritējis laikā, bez kavēšanās. Arī rīcības kom. dalībnieki saņēma pateicību un visi, kas labo izdošanos veicinājuši.

Kongress tiešām noritēja gludi un saskanīgi, kaut gan iepriekš bija arī dzirdami čuksti, vai tik nebūs tāpat kā 26. ALA kongresā Čikagā. Tas nenotika. Pirmo reizi ALA vēsturē visas amatpersonas rekorda laikā ar aklamāciju ievēlēja. Jāsaka, ka A. Lambergs tiešām ir ļoti daudz panācis īsā laikā un, galvenais, budžets sabalansēts, kas ilgus gadus bija deficitā. Kongress gan notika Kronvalda Ata zīmē, bet Kārļa Linnasa ēnā. Par Kronvaldu pavisam maz tika runāts, toties galvenais uzsvars šoreiz bija nesenais Linnas deportēšanas notikums. Cerams, ka visi mūsu protesti un rezolūcijas tiks ņemti vērā. Žēl gan, ka no lielās Čikagas un apkārtnes nav neviena valdes locekļa.

A. Zaube

IEEJAS BIĻEŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

VI Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētkiem Šerbrukas universitātē, Šerbrukā, Kvebekā, laikā no 4.—7. septembrim.

Norādes: visas cenas Kanadas dolaros.

Naudas pārvedumi rakstāmi uz LATVIAN YOUTH AND DANCE FESTIVAL vārda. ATLAIDES bērniem, jauniešiem (līdz 16 gadiem) un svētku dalībniekiem sarīkojumos, kuŗos tie nepiedalās, TIKAI BIĻEŠU IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ. Par pārdotām biļetēm naudu neatmaksās. Tās neņems atpakaļ, nedz izmainīs. Pasūtinātās biļetes pa pastu izsūtīs pasūtinātājiem tikai līdz **5. augustam.** Pēc tam saņemtos pasūtinājumus varēs saņemt svētku INFORMĀCIJAS CENTRĀ. **Istabas viesnīcās rezervējamas arī līdz 5. augustam,** tās garantējot. Rezervācijas kartes pieprasāmas Dziesmu svētku padomē, kam arī sūtāmi visi pasūtinājumu maksājumi:

Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padome,
c/o Mr. M. Štauvers, 291 Lorraine Dr.,
Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X2R2,
tālr. 514-457-9832.

Laipni lūdzam pasūtinājumus izdarīt laikus!

30. augustā, pl. 15.00	Mūzikas nometnē Orfordā, **Latviešu mūziķu koncerts**	a $12.00	$
4. septembrī, pl. 18.00	Šerbrukas universitātē **Svētku atklāšana.**		
4. septembrī, pl. 19.00	**Apvienotais dievkalpojums**	**Kollekte**	
4. septembrī, pl. 21.30	Barona viesnīcā, **Jauno rakstnieku, mūziķu un iepazīšanās vakars**	á $ 8.00 á $ 5.00°	$ $
5. septembrī pl. 13.30	Bišopa teātrī, **Mūzikas teātris Tango Lugano**	á $12.00 á $ 8.00°	$ $
5. septembrī, pl. 16.30	O'Bready zālē, **Tautas deju uzvedums**	á $ 8.00 á $ 5.00°	$ $
5. septembrī, pl. 19.30	Bišopa teātrī **Tango Lugano** otrā izrāde	á $12.00 á $ 8.00°	$ $
5. septembrī, pl. 21.00	Sporta arēnā, **Roka vakars**	á $12.00	$
6. septembrī, pl. 13.30	O'Bready zālē, **Kamerkoŗa un Jaunatnes orķestŗa koncerts**	á $ 8.00 á $ 5.00°	$ $
6. septembrī, pl. 17.00	O'Bready zālē, **Svētku koncerts**	á $ 8.00 á $ 5.00°	$ $
6. septembrī, pl. 21.00	Sporta arēnā, **Svētku balle**	á $12.00 á $ 8.00°	$ $
7. septembrī, pl. 10.00	Barona viesnīcā, **Svētku noslēguma brokastis**	á $ 8.00	$
		Kopā	$
		ASV naudā 20% atlaide	$
		Privātiem čekiem izmaiņas piemaksa	$ 2.00
		Pavisam kopā	$

° ar punktiņu apzīmētās ir atlaides cenas.

Nosūtītāja vārds, adrese un telefons _____

Studiju noslēguma akts Rietummičigenas universitātē

Septītās latviešu studiju programmas noslēguma akts notika Rietummičigenas universitātes Daltona centra mazajā zālē. Skatuvē goda vietā sēdēja 14 absolventi tautas tērpos. Izlaiduma norisi vadīja LSC padomes loceklis Dr. Ģirts Kaugars. Uzrunu teica RMU Latviešu studiju koordinātors un LSC padomes priekšsēdis Dr. V. Muižnieks. Absolvente Aija Leimane nolasīja 16. psalma vārdus: „...Man mana daļa tikusi jaukā vietā, tiešām, skaists ir mans mantojums. Tu man dari zināmu dzīvības ceļu. Prieka pilnība ir Tava vaiga priekšā, un jaukas, svētības pilnas dāvanas pie Tavas labās rokas ir mūžīgi."

Pirms diplomu izsniegšanas uz skatuves uznāca arī akadēmiskās programmas mācības spēki Dr. Lalita Muižniece, Dr. Jānis Peniķis, Dr. Jāzeps Lelis un asistente Antra Šmidchena. Iztrūka Daina Ūle.

RMU lingvistikas departmenta direktors Dr. R. Palmatīrs (Palmatier) izsniedza diplomus par pilna divgadīga kursa beigšanu (major) Līgai Tīģerei un Aldai Staprānei. Īpašu atzinību saņēma asistente Antra Šmidchena, kas beigusi visus priekšmetus, kādi vien mācīti latviešu valodā RMU.

Par pilna viengadīgā kursa beigšanu (minor) diplomus saņēma septiņi studenti: Maija Balode, Namejs Beķeris, Anna Franklina, Aija Leimane, Edvīns Melbārdis, Sandra Zeidenberga un Vilis Zeps. Reizē ar diplomiem beidzēji saņēma arī Amerikas latviešu apvienības, Daugavas Vanagu un Jāņa Veseļa fonda dāvātās grāmatas. Apliecības par daļēju minoru (vismaz viens semestris) saņēma Astrīda Ezergaile, Nīls Muižnieks, Pauls Raudseps, Kristīne Ruņģe un Lorija Vuda (Wood), nebija klāt Anita Millere un Laila Vehvilainene. Bez tam 16 studenti bija mācījušies latviešu valodu parallēli citām studijām Rietummičiganas universitātē (ne pilnu laiku). 9 bija beiguši vienu, bet 7 — divus priekšmetus. Viņiem apliecības izsniedza LSC administrātore Elisa Freimane.

Minora beidzēju vārdā Vilis Zeps pateicās visiem mācību spēkiem, LSC padomei, LSC nama pārzinei Lienei Ozolai, saimniecei Gundegai Ozoliņai un bibliotekārei Mairai Bundžai. Pateicās arī abas divgadīgā kursa beidzējas Līga Tīģere un Alda Staprāne, aicinot visus „minorniekus" palikt vēl otru gadu un iegūt „major". Kā katru gadu, Olga Drigante arī šogad bija atsūtījusi cimdu pārus tiem LSC studentiem, kas tos vēl nebija saņēmuši, kā „paldies bērniem, kas mācās latviešu valodu".

Sekoja apsveikumi. No PBLA, ALA un 3 x 3 kursiem sveica Dr. Līga Ruperte, no DV ASV sveica A. Zaļinskis, no Gaŗezera — G. Strautnieks, no Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes sveica māc. L. Vīksne ar vārdiem „Sargaities un sargājiet savu dvēseli. Dod, Dieviņ, kalnā kāpt, ne no kalna lejiņā". No draudzes pasniedza aploksni LSC stipendiju fondam. No Kalamazū latviešu biedrības sveica Ģinta Sīka ar Kronvalda vārdiem „Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu", pasniedzot ziedus mācību spēkiem un beidzējiem. Ar ziediem beidzējus sveica arī 2. izlaiduma audzēkņi. Rakstiski apsveikumi bija no LNAK un LSC padomes locekļa J. Mežaka, ALA Izglītības biroja vadītājas Māras Soikānes-Trapānes, Gaŗezera vasaras vidusskolas direktores Gundegas Micheles, Kursas vasaras vidusskolas direktores Dairas Cilnes, ALA apgāda vadītāja Ulža Klausa, Latviešu fonda priekšsēža Aivara Roņa (fonds atbalsta LSC), Vidienes apgabala prāvesta J. Turka, u.c.

Akta nobeigumā V. Muižnieks izteica pateicību mācību spēkiem, LSC padomei, bibliotekārei Mairai Bundžai un administrātorei Elisai Freimanei, kuŗai ir arī svarīgais pienākums gādāt jaunus studentus. Jau esot pieteikušies 20 studenti. V. Muižnieks arī paziņoja, ka LSC bibliotēka tiks paplašināta, pie reizes izveidojot arī archīvu un kultūras bagātību krātuvi jeb centru. Būvplānus izstrādās pazīstamais architekts G. Birkerts. Koncerta daļā Kalamazū latviešu jauniešu ansamblis Lorijas Vudas vadībā dziedāja piecas dziesmas. Ansis Kaugars pasniedza ziedus visiem izpildītājiem.

Pēc akta Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centrā bija mielasts un balle. **A.D.**

Rietummičigenas universitātes latviešu programmas 86/87. mācību gada noslēguma sarīkojuma dalībnieki.

Mūsu mīļais tēvs

Otto Ponevics

dzimis 1922. gada 14. septembrī Latvijā,
miris 1987. gada 25. maijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

dēls Andris, meita Ingrīda un brālis Latvijā

Viktors Šverns

dzimis 1905. gada 1. jūlijā Rīgā,
miris 1987. gada 18. aprīlī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Mācītāji...

(Turpinajums no 1. lp.)

1985. gada decembrī, iegūdams teoloģijas kandidāta gradu).

Kāpēc tad mācītājs M. Ludviks vēl nav nozīmēts Latvijas ev.-lut. Baznīcā par kādas „draudzes ganu"? Nedomājam, ka to būtu izraisījusi tikai „luterāņu baznīcas vadības nesteigšanās". J. Piparam varam paskaidrot, ka saskaņā ar pastāvošo kārtību, mācītāja reģistrācijai jebkuŗā draudzē nepieciešama arī valsts iestāžu piekrišana.

J. Pipara rakstā mūs ļoti aizvaino tas, ka mācītāja amats kā „naudas iegūšanas paņēmiens" tiek pielīdzināts krimināli sodāmām darbībām. Bet vēl lielāku sašutumu izraisa mūsu kolēģa, tuva un labi pazīstama cilvēka nomelnošana, kad lasām, kā raksta autors ar bezgalīgi nekautrīgām ambīcijām savā paskvilā runā tā, it kā būtu uzklausījis mācītāja M. Ludvika grēksūdzi un ieskatījies viņa dvēselē. J. Pipar, vai kaut reizi esat runājis ar mācītāju M. Ludviku? Ar kādām tiesībām, piemēram, paskvilas autors var apgalvot: „Pār Ludvika miesu un dvēseli v i e n m ē r valdījušas divas varen spēcīgas kaislības — visaptveroša mīmīlestība uz naudu un p a t o l o ģ i s k s r i e b u m s pret darbu".

Vai tiešām atkal atgriezušies laiki, kad pret nevēlamu garīdznieku drīkst lietot jebkuŗus, pat visnetīrākos paņēmienus, lai tikai tiktu panākts vēlamais mērķis: cilvēka diskreditēšana sabiedrības acīs? „Lūk, raugieties, kāda ir melnvārču īstā seja!" Kur šeit ir vieta jaunajai moralitātei, par kuŗu runā mūsu valsts vadītāji arī Jūsu laikraksta lappusēs? Kā šī paskvila mums „māca demokrātiju" (PJ, 1987, Nr. 3)?

Lūdzam paskaidrot, kādus kritērijus redakcija izvirza feļetonam? Vai pieņemsiet arī no mums feļetonu par J. Piparu?

Visa pieminētā kontekstā lūdzam, ņemot vērā reālo jauno atklātības gaisotni mūsu sabiedrībā, publicēt mūsu vēstuli Jūsu avīzē, jo Jūsu laikraksts taču nes morālu un juridisku atbildību par tajā iespiesto materiālu patiesīgumu. Lūdzam mums paziņot J. Pipara īsto vārdu un adresi, lai mēs, saskaņā ar PSRS likumiem, varētu pret šo cilvēku izvirzīt juridiskas pretenzijas.

Apzināmies, ka arī šo mūsu vēstuli J. Piparam līdzīgi autori, kerotiès pie puspatiesībām, varēs tendenciozi izgaismot un komentēt. Bet mūs vada pārliecība, ka tad, kad, kā raksta akadēmiķis D. Ļihačovs, „cilvēka priekšā stāv izvēles problēma — tikt apkaunotam apkārtstāvošo acīs vai sevis paša acīs", tad „labāk tikt apkaunotam cilvēku, ne savas sirdsapziņas priekšā".

Gaidot Jūsu atbildi un mūsu vēstules publicēšanu, ar cieņu —

(A. Beimanis) Grobiņas iecirkņa prāvests, Teoloģijas semināra Praktiskās teoloģijas katedras asistents.

(J. Rubenis), mācītājs, teoloģijas maģistrs, Teoloģijas semināra Baznīcas vēstures katedras asistents.

(M. Plāte), Kuldīgas un Dobeles iecirkņu prāvests, Teoloģijas semināra Sistemātiskās teoloģijas katedras vadītājs.

(J. Vanags), mācītājs, Teoloģijas semināra Vecās Derības katedras asistents.

(A. Vaicovskis), mācītājs, Kuldīgas un Dobeles iecirkņu prāvesta vietnieks. **A.D.**

Rolandu Rikertu
meklē
Kažoka kundze Latvijā

un **Valiju un Nikolaju Meijerus**
ar dēliem Eriku un Pēteri, kas izceļojuši no Austrālijas uz Kanadu
meklē
L. Grinbergs,
34 Benorama Cr.
Scarborough, Ont. M1H 1K8